

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

לפני כב' השופטת שרה דותן – אב"ד

כב' השופט מרדכי לוי

כב' השופט ירון לוי

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שירי רוס
נגד

המאשימה

ברק נגר (עציר) ת.ז. [REDACTED]
ע"י ב"כ עו"ד אלון דוידוב ועו"ד נובג

הנאשם

הכרעת דין

ניתן בזאת צו איסור פרסום שם המתלונן או כל פרט מזהה אחר שלו.

כבוד השופט ירון לוי

פתח דבר

1. הנאשם הזמין את חברו לדירה בה שהה, הגיש לו משקאות אלכוהולים בהם המיס כדורי הרגעה ושינה, וכשזה נרדם, דקר אותו, באמצעות סכין, בצווארו וניסה לחנוק אותו. בימים שקדמו לכך, המית הנאשם באמצעות סכין, חתול שהופקד על שמירתו, וכלבה שאימץ. מרבית העובדות העומדות בבסיס כתב האישום – המייחס לנאשם, בין היתר, עבירה של ניסיון רצח – אינן שנויות במחלוקת. המחלוקת העיקרית בין הצדדים מתמקדת בשאלה האם במועד הרלוונטי היה הנאשם אחראי למעשיו, או שמא עומד לו סייג אי השפיות לפי סעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. למען נוחות הקריאה, בפתח הכרעת הדין מצורף תוכן עניינים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

תוכן עניינים

I. כללי	3
II. דיון והכרעה	8
סייג אי שפיות הדעת - כללי	8
התנאים לתחולת סייג אי שפיות הדעת	9
III. מן הכלל אל הפרט - האם מתקיימים תנאי סייג אי שפיות הדעת?	12
חוות דעת המומחים	12
A. האם בזמן המעשים סבל הנאשם ממחלה נפשית?	14
הנאשם - רקע פסיכיאטרי	14
B. האם התקיימה "גריעה ממשית" ביכולת הנאשם להבין את המעשים, או את הפסול במעשים, או להימנע מהם	18
(1) תסמיני מחלת הנפש ועצמתם - גרסת הנאשם	18
(2) התייחסות המומחים	21
(3) התנהגות הנאשם לפני האירועים המתוארים בכתב האישום	22
(א) מצבו הרפואי של הנאשם, והתנהגותו - כפי שתועדו ברשומות הרפואיות	23
(ב) מצבו הרפואי של הנאשם והתנהגותו - על פי טענות ההגנה	30
(ג) סיכום ביניים: אין אינדיקציה להיות הנאשם במצב פסיכוטי לפני האירועים	34
(4) התנהגות הנאשם לאחר האירועים המתוארים בכתב האישום	35
(א) התנהגות הנאשם בעת גביית הודעותיו במשטרה, וגרסאותיו ביחס לאירועים	35
(ב) התנהגות הנאשם, ומצבו הרפואי - כפי שתועדו ברשומות הרפואיות	49
(ג) סיכום ביניים: אין אינדיקציה להיות הנאשם פסיכוטי לאחר האירועים	54
(5) התנהגות הנאשם במהלך האירועים המתוארים בכתב האישום	54
(א) מהימנות גירסת הנאשם בנוגע למצבו הנפשי בעת האירועים	55
(ב) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את מעשיו?	65
(ג) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את הפסול במעשיו?	71
(ד) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להימנע מעשיית המעשים?	74
(ה) סיכום ביניים: אין אינדיקציה שהנאשם סבל ממחלה נפש פעילה במהלך האירועים	75
G. קשר סיבתי בין מחלת הנפש לגריעה הממשית ביכולת ההבנה או הרציה של הנאשם	76
(1) מניע חלופי למעשי הנאשם	77
(2) אישיות הנאשם	79
(3) הרגלי הנאשם - צריכת אלכוהול	81
סיכום ביניים: תנאי סייג אי שפיות הדעת אינם מתקיימים	82
IV. ממצאי עובדה	82
V. דיון משפטי	83
VI. סיכום	89

I. כללי

התשתית העובדתית המוסכמת

3. הנאשם ו-ג.ס. (להלן: "המתלונן") הם שופטים באיגוד הכדורעף ושררה ביניהם ידידות, על רקע יחסי עבודה, מזה כ-7 שנים.

בערב יום ה-16.6.10 הזמין הנאשם את המתלונן לדירה בה שהה. כשהגיע המתלונן לדירה, עודד אותו הנאשם לשתות כמות גדולה של אלכוהול, בתוכו המיס, מבעוד מועד, כ-29 כדורי הרגעה מסוג "קלונקס" וכדור שינה אחד מסוג "נוקטורנו". המתלונן, שחש עייף ומעורפל, נשכב על המיטה בדירה. בשלב זה, פרס הנאשם על רצפת הדירה שקיות אשפה, שהכין מבעוד מועד, והפשיט את המתלונן מבגדיו. המתלונן הקיץ לסירוגין משנתו והבחין במעשי הנאשם, אולם לא היה בכוחו להגיב למעשים או להתנגד להם. בעוד המתלונן שוכב על גבו, קשר הנאשם את רגליו בחבל, אחז בסכין יפנית, והתיישב על ביטנו של המתלונן. בשלב זה התעורר המתלונן משנתו ושאל את הנאשם לפשר מעשיו. בתגובה, השליך הנאשם את הסכין אל מעבר למיטה ואמר למתלונן כי הוא רוצה לנשקו, אך המתלונן סירב. סמוך לאחר מכן נרדם המתלונן שוב, ואז דקר אותו הנאשם באמצעות סכין יפנית, לאורך צווארו משמאל, וחנק אותו באמצעות אחיזה בצווארו בשתי ידיו. בשלב זה התעורר המתלונן משנתו, נאבק בנאשם, ביקש ממנו לחדול ממעשיו, ואמר לו כי אינו מצליח לנשום. הנאשם, שהמשיך לחנוק את המתלונן ולהיאבק בו, חבט את ראשו של המתלונן ברצפה והלם בפניו באגרופו. בהמשך המאבק הצליח המתלונן לפתוח את דלת הכניסה לדירה, אולם הנאשם מנע ממנו לצאת, משך אותו פנימה וסגר את הדלת. המתלונן הצליח להלום בראשו של הנאשם, ונמלט מהדירה בעודו עירום ומדמם. עוברי אורח שהבחינו במתלונן, הזמינו למקום כוחות הצלה.

4. על פי הנתען בכתב האישום, לאחר שהמתלונן נמלט מהדירה, ניגב הנאשם, באמצעות מגב, את כתמי דמו של המתלונן מהרצפה. אין חולק כי בשלב זה, הנאשם שטף את ידיו, וכי נטל את ארנקו של המתלונן, את מכשיר הטלפון הנייד שלו ואת מפתחות רכבו ויצא מהדירה. את מכשיר הטלפון הנייד של המתלונן ואת מפתחות רכבו השליך הנאשם לים, ואת הארנק השליך אל הביוב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

5. לפני הפגיעה במתלונן, וכחלק מאותה מסכת עובדתית, ביצע הנאשם מספר פעולות הכנה.
- במועד בלתי ידוע הצטייד הנאשם בחבל, ובתרופות מסוג "קלונקס" ו"נוקטורנו". ביום 8.6.16 רכש הנאשם שקיות אשפה, וביום 9.6.16 רכש הנאשם מסור, שתי סכינים יפניות וסרט הדבקה (מסקינטייפ).
6. במועדים הרלוונטיים לענייננו שהה הנאשם בדירת חברו בתל אביב (להלן: "הדירה"), זאת, בין היתר, כדי לשמור על החתול של בעל הבית.
- ביום 8.6.16 דקר הנאשם את החתול, באמצעות סכין מטבח, במקלחת הדירה, הרגו, הניחו בשקית אשפה והשליכו לפח ציבורי.
- ביום 9.6.16 נסע הנאשם לשדרות כדי לאמץ גורת כלבים. הנאשם הביא את גורת הכלבים לדירה, קשר אותה באמצעות סרט הדבקה, והרג אותה בדקירה באמצעות סכין יפנית. לאחר מכן, הניח הנאשם את גופת גורת הכלבים בשקית אשפה, אותה השליך בסמוך לנחל הירקון, באזור רידינג.

העבירות

7. על יסוד העובדות המתוארות, יוחסו לנאשם בכתב האישום העבירות הבאות:
- א. ניסיון לרצח – עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק.
 - ב. שלילת כושר התנגדות לשם ביצוע עבירה – עבירה לפי סעיף 327 לחוק.
 - ג. פציעה בנסיבות מחמירות – עבירה לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק.
 - ד. שיבוש מהלכי משפט – עבירה לפי סעיף 244 לחוק.
 - ה. היזק לבעל חיים – עבירה לפי סעיף 451 לחוק.
8. בסיכומיה, עתרה המאשימה להרשיע את הנאשם בעבירת ניסיון לרצח ולהימנע מהרשעתו בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, בגין אותם מעשים, הגם שלשיתתה התקיימו כל יסודות העבירה.

גדר המחלוקת

9. אין מחלוקת כי הנאשם סובל מזה שנים ממחלת נפש, ונזקק לטיפול פסיכיאטרי – בין היתר באמצעות אשפוז כפוי, מספר פעמים – כפי שיתואר בהרחבה בהמשך.

10. עוד אין מחלוקת כי הנאשם ביצע את המעשים המתוארים בכתב האישום. גרסת ההגנה באשר לעובדות כתב האישום התבררה בשלמותה בשלבים מאוחרים של ההליך. בישיבת הסיכומים הבהיר הסנגור – בתשובה לשאלת בית המשפט – כי אין סעיף מעובדות כתב האישום, אותו מבקשת ההגנה מבית המשפט שלא לקבל (פרוטוקול, עמ' 836, ש' 22-20).

הסניגור הוסיף כי בעוד שאין ההגנה חולקת על ביצוע המעשים, קיימת מחלוקת בנוגע לשירותו המהותית של הנאשם, ובכלל זה לסיבות שהובילו את הנאשם לעשיית המעשים (פרוטוקול, עמ' 836-837).

11. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת, אפוא, בשאלת כשירותו המהותית של הנאשם, וברקע למעשיו.

12. המאשימה – בהתבסס על מכלול הראיות, ובראשן חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, החתומה ע"י ד"ר שילד וד"ר שגיב (בימ"ש/1) – סברה כי תקיפת המתלונן, כמו גם המתת בעלי החיים – נעשו על רקע גורמי דחק חיצוניים בחיי הנאשם: וועדה מטעם איגוד הכדורעף בחרה במתלונן לשפוט בתחרות כדורעף בינלאומית, בעוד שהנאשם, שהגיש מועמדות לתפקיד, לא נבחר; פרידת הנאשם מחברתו; תאונת דרכים שעבר הנאשם ועזיבתו את בית הוריו בעקבותיה; וכן, שעמום עקב התפטרות הנאשם מעבודתו. כל אלה – ביחד עם הפרעות אישיות חמורות מהן סובל הנאשם, וצריכה מופרזת של אלכוהול ושל משקאות אנרגיה – תרמו לבחירת הנאשם לבצע את המעשים המתוארים בכתב האישום. הכל, כאשר הנאשם היה מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצוע העבירות.

13. ההגנה – בהתבסס על מכלול הראיות, ובראשן חוות דעתו של הפסיכיאטר ד"ר משה צודיקר – סברה כי מעשי הנאשם נעשו על רקע מחלת הנפש ממנה הוא סובל. לגרסת ההגנה, קיים, לכל הפחות ספק סביר, כי בעת ביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום, הנאשם היה שרוי במצב פסיכוטי, שמנע ממנו להבין לאשורם את המעשים שבביצע, או לחילופין, את הפסול שבהם. לפי הטענה, בעת ביצוע המעשים הנאשם סבל ממחשבות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

שווא, בגינן סבר שהוא מועמד לתפקיד סוכן בסוכנות ריגול, וכי עליו לעבור סדרת מבחני קבלה על מנת להתקבל לתפקיד: המתת חתול, המתת כלב ורצח אדם. לפי הטענה, בזמן המעשים, הנאשם היה שרוי תחת מחשבות השווא המתוארות ופעל לאורן, כשהוא אינו מבין את הפסול במעשים, ולחילופין, אינו מסוגל להימנע מעשייתם. משכך, עותרת ההגנה לקבוע כי הנאשם נטול אחריות פלילית למעשים שביצע.

14. לחילופין, ביחס לעבירה של ניסיון רצח, טענה ההגנה, כי לאור קרבתו של הנאשם לסייג האחריות הפלילית, הרי שלא מתקיים בעניינו היסוד הנפשי הדרוש לעבירת ניסיון רצח – כוונה מיוחדת. על כן עתרה ההגנה לזכות את הנאשם מעבירת ניסיון רצח, ולהרשיעו תחתיה בעבירה תוצאתית – פציעה בנסיבות מחמירות.

15. אשר לעבירות הנלוות שיוחסו לנאשם, ההגנה לא חלקה על התקיימות יסודות העבירות בעניינו של הנאשם, מעבר לטענה שחל בעניינו סייג אי שפיות הדעת.

כשירות דיונית

16. הן המומחות מטעם הפסיכיאטר המחוזי, ד"ר שילד וד"ר שגיב, והן מומחה ההגנה ד"ר צודיקר, מצאו כי הנאשם כשיר לעמוד לדין.

כך, מחוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, מיום 12.7.16, עולה כי הנאשם: **"מסוגל להבין ולעקוב אחר הליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, מסוגל להבין את מהות האישום נגדו ואת הפסול במעשים המיוחסים לו בתיק זה, מסוגל לעזור ולהיעזר בעורך דינו"** (בימ"ש/1, עמ' 18).

מחוות דעתו של ד"ר צודיקר, מיום 5.2.17, עולה שהנאשם: **"מסוגל להבין את מהות האישום נגדו ... מסוגל להיעזר בעורך דינו"** (נ/1, עמ' 24).

17. כשירותו הדיונית של הנאשם הועמדה במחלוקת, פעם אחת ויחידה, במהלך המשפט – לאחר השלמת פרשת התביעה ביום 15.5.17.

טרם החלה פרשת ההגנה, שנקבעה לחודש יולי 2017, הגישה ההגנה, ביום 29.5.17, בקשה דחופה לבדיקה פסיכיאטרית של הנאשם. בבקשה נטען שמזה שלושה שבועות חלה החמרה דרסטית במצבו הנפשי של הנאשם, שסירב ליצור קשר עם עורכי דינו, לתקשר עם הוריו ולהיפגש עם קרימינולוג קליני מטעם ההגנה.

בעקבות זאת – בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1.6.17 – הועבר הנאשם למב"ן, על מנת לבדוק אם יש אינדיקציה המצדיקה עריכת חוות דעת נוספת ביחס לכשירותו הדיונית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ביום 14.6.17 הוגש לבית המשפט סיכום מחלה מטעם מב"ן, ממנו עולה כי הנאשם מאושפז בהסכמה על רקע החמרה במצבו הנפשי, שרוי במצב פסיכוטי מניפורמי ונוטל תרופות ללא התנגדות (נ/10). לאור האמור, התבקש הפסיכיאטר המחוזי, ביום 14.6.17, לבדוק את הנאשם.

ביום 25.6.17 הוגשה חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי, חתומה ע"י ד"ר דני פישר, שבהסתמך על בדיקת הנאשם קבע כי: **"להערכתי בסבירות גבוהה של ודאות דבריו אינם אלא משחק, התחכמות, או בשפה מקצועית – התחזות"** (נ/14, עמ' 3). ד"ר פישר סיכם ממצאי בדיקתו כי הנאשם: **"צלול, מאורגן, ללא עדות לקיומו של מצב מאני ולא של מצב היפו-מאני ולא של מצב דכאוני. ללא עדות לקיומו של מצב פסיכוטי. במצבו כיום מבין את מהות האישומים נגדו, יודע להתגונן מולם. במצבו כיום מבין את מהותו של ההליך המשפטי, מסוגל לעקב אחריו ומסוגל לעזור לסנגורו בהגנתו עליו"** (נ/14, עמ' 4).

מיד לאחר קבלת חוות הדעת, בישיבת 26.6.17, הביע הנאשם רצון להעיד, אך קיבל את עצת בית המשפט להיוועץ עם עורכי דינו בטרם יעלה לדוכן העדים (פרוטוקול, עמ' 388-389). בישיבת 28.6.17 העלתה ההגנה ספקות באשר לכשירותו הדיונית של הנאשם, וביקשה לחקור את ד"ר פישר – עורך חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי – וכן את הרופאים שטיפלו בנאשם במב"ן. הנאשם הבהיר שלאחר היוועצות עם עורכי דינו אינו מעוניין להעיד בשלב זה, שכן: **"הוא הסביר לי את הדברים, כמו שאם אני עולה עכשיו אחרי שהדבר האחרון ששמענו זה את חוות הדעת של הפסיכיאטר פישר, אז בעצם התביעה יצרה איזה יתרון ממשי על חשבוני, ואני לא מוכן, אני מעדיף שצודיקר יתן את חוות הדעת שאני כשיר לעמוד או לא לעמוד ורק אז לעלות"** (עמ' 395, ש' 25-29).

ביום 29.6.17 הודיעה ההגנה כי מומחה ההגנה, ד"ר צודיקר, הניח את דעתה כי אפשרי שהנאשם היה פסיכוטי בעת שאושפז במב"ן, אך ביום שבו נבדק ע"י ד"ר פישר, לא היה עוד פסיכוטי, ומשכך אין בכוונתה להוסיף ולתקוף את שאלת כשירותו הדיונית של הנאשם. ד"ר פישר זומן לעדות במסגרת פרשת ההגנה (ע.ה/15). לדבריו, בבדיקת הנאשם בחן אם הוא נמצא במצב מניפורמי, ושלל זאת. בדומה לד"ר צודיקר, הסביר ד"ר פישר שיתכן שהנאשם היה במצב מניפורמי עת נבדק במב"ן ב-14.6.17, אך עת ניבדק על ידיו, ביום 22.6.17, לא היה עוד במצב מניפורמי (פרוטוקול, עמ' 811, ש' 7-9).

18. יוטעם כי הנאשם היה מעורב באופן אקטיבי ביותר בהליך המשפטי. הנאשם הרבה להפנות שאלות אל העדים, זאת על אף עצת בית המשפט לנאשם להיוועץ בסניגורו בטרם יפנה אל העדים (למשל: פרוטוקול עמ' 41; 71; 76-77; 100). בישיבת 15.5.17, עת הכריזה ב"כ המאשימה "אלו עדיי", אף פנה הנאשם אל בית המשפט, ביקש לייצג את עצמו ולעלות לדוכן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

העדים. בית המשפט הבהיר לנאשם כי אינו יכול לעלות לדוכן העדים ללא הכנה מוקדמת וכי ייטיב לעשות אם יתייעץ עם סנגוריו בטרם יעלה טענות כלשהן (פרוטוקול, עמ' 378). השאלות ששאל הנאשם את העדים נגעו בתכנים מהותיים של העדויות, באופן המלמד על כך שהנאשם עוקב היטב אחר מהלך המשפט ומבין את המתרחש (למשל: פרוטוקול, עמ' 121; 77-78; 101).

19. לסיכום, בשום שלב משלבי המשפט, לא נמצא שהנאשם אינו כשיר לעמוד לדין.

II. דיון והכרעה

סייג אי שפיות הדעת - כללי

20. סייג אי שפיות הדעת, המוגדר בסעיף 34 לחוק, קובע כדלקמן:

"לא ישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה אם, בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה חסר יכולת של ממש-

1. להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או
2. להימנע מעשיית המעשה".

חזקה היא, הקבועה בסעיף 34 לחוק, כי מעשה שעשה אדם נעשה בגדר השפיות, כאשר העושה מתכוון למעשיו ומודע לתוצאותיהם. חזקה זו ניתנת לסתירה, ודי לנאשם כי יעורר ספק סביר לקיומה. היה והניח הנאשם תשתית ראייתית, המעוררת ספק סביר בדבר תחולת סייג אי שפיות הדעת בעניינו, עובר הנטל, להסיר את הספק, אל המאשימה:

"לעניין הנטל להוכיח את תנאי סייג אי השפיות, יש להפנות לסעיף 34(ב) הקובע, כי 'התעורר ספק סביר שמא קיים סייג לאחריות פלילית, והספק לא הוסר, יחול הסייג' ולסעיף 34, לפיו 'מלבד אם נאמר בחיקוק אחרת, חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית'. צירוף שני הסעיפים מעיד, כי על הנאשם להניח תשתית ראייתית מספקת ברמה שמותירה ספק סביר, לפחות, בדבר התקיימות תנאיו של הסייג, ואילו המשיבה היא שנושאת בנטל השכנוע, להסיר את קיומו של הספק, ככל שזה מתעורר" (ע"פ 3617/13 טייטל נ' מדינת ישראל (28.6.16), פסקה 28, להלן: "פרשת טייטל").

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

התנאים לתחולת סייג אי שפיות הדעת

21. על מנת להיכנס לגדרי סייג אי שפיות הדעת, יש להוכיח התקיימותם של שלושה תנאים מצטברים: ראשית, כי הנאשם סבל ממחלה נפשית בעת ביצוע המעשים; שנית, כי הנאשם היה חסר יכולת של ממש להבין את מעשיו, או את הפסול במעשים, או להימנע מהם; ולבסוף, יש להוכיח קיומו של קשר סיבתי בין המעשים לבין חוסר היכולת כאמור (ע"פ 8287/05 בחטרה נ' מדינת ישראל (11.8.11), פסקה 13, להלן: "עניין בחטרה"; ע"פ 7010/09 אבשלומוב נ' מדינת ישראל (5.7.12), פסקה 18, להלן: "עניין אבשלומוב").

א. הנאשם סבל ממחלה נפשית בעת ביצוע המעשים

22. על מנת לעמוד בתנאי הראשון, על הנאשם להוכיח שסבל ממחלה נפשית בעת ביצוע המעשים, כאשר המונח "מחלה שפגעה ברוחו" פורש בפסיקת בית המשפט העליון באופן הבא:

"הגדרת המונח "מחלה שפגעה ברוחו", כשהכוונה היא למחלת נפש, אינה מצויה בחוק העונשין ובחקיקה שעניינה בריאות הנפש בכלל. ואולם, בפסיקתו של בית משפט זה נקבע, כי המושג "מחלת נפש" כולל הפרעות פסיכוטיות (למשל, סכיזופרניה, פרנויה, ומחלה סכיזואפקטיבית), אך אינו כולל פסיכופטיה, נירווה, והפרעות אישיות נוספות" (ע"פ 3617/13 יעקב טייטל נ' מדינת ישראל (28.6.16), פסקה 26, להלן: "פרשת טייטל").

בשנים האחרונות, הועבר הדגש מסיווג המחלה ממנה סובל הנאשם אל עוצמת התסמינים אותם הוא חווה:

"כיום הולכת ורווחת הדעה כי 'הכותרת' או הסיווג – אם מחלת נפש או הפרעה נפשית – אינם הקריטריון הקובע בשאלה אם יש להכיר בפטור מאחריות לפי סעיף 34 לחוק העונשין ... הנטייה כיום היא לעבור מקטגוריזציה, קרי, סיווג המחלה או ההפרעה, לפונקציונליות, קרי, עד כמה המחלה או ההפרעה פוגעת ומשפיעה על האדם קוגניטיבית ורצונית ... במילים אחרות, איננו שמים דגש על האטיולוגיה אלא על הסימפטומולוגיה, על הסימנים והתוצאה הנובעת מהמחלה או מההפרעה הנפשית" (ע"פ 5417/07 בונר נ' מדינת ישראל (30.5.13), פסקה 24).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ב. חוסר יכולת של ממש להבין את המעשים, או את הפסול במעשים, או להימנע מהם

23. אשר לתנאי השני, על הנאשם להוכיח כי בעת המעשים סבל ממחלת נפש פעילה, היינו נמצא במצב פסיכוטי, שהגביל את יכולתו להבין את מעשיו או את הפסול בהם (חלופה קוגניטיבית), או להימנע מעשיית המעשים (חלופה רצונית):

"המחוקק אינו מסתפק בעובדת היותו של הנאשם לוקה במחלת נפש במועד ביצוע העבירה, על מנת לפטור אותו מאחריות פלילית למעשה. יש להוכיח כי הנאשם, חולה הנפש, היה במצב של מחלת נפש "פעילה", כלומר במצב פסיכוטי, שהגביל את יכולתו להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשה, או להמנע מביצועו ... במצב פסיכוטי קיימת פגיעה חמורה בכושר תפיסת המציאות, ופגם חמור בכושר השיפוט ..."
(פרשת טייטל, פסקה 26).

24. אשר לעוצמת התסמינים, על הנאשם להראות כי בעת המעשים חווה גריעה ממשית ביכולת ההבנה או הרצייה:

"אשר למידת ההגבלה הנדרשת לתחולת הסייג, קובעת ההלכה הפסוקה, כי אין הכוונה לשלילה מוחלטת של היכולת להמנע מביצוע המעשים או להבין את הפסול בהם, ודי בכך כי מדובר בגריעה ממשית מיכולת ההבנה או הרצייה של הנאשם" (פרשת טייטל, פסקה 26).

ג. קשר סיבתי

25. חשוב להדגיש כי לא די בהוכחת קיומה של מחלת נפש בעת ביצוע המעשים על מנת לפטור את חולה הנפש מאחריות פלילית למעשיו. נדרש, כי בין המחלה לבין הגריעה הממשית ביכולת ההבנה או הרצייה, יתקיים קשר סיבתי. כלומר, סייג אי שפיות הדעת יחול רק במקרים שבהם מחלת הנפש היא ששללה את יכולתו של חולה הנפש לגבש מחשבה פלילית:

"העילה לפטור מאחריות פלילית איננה, איפוא, היותו של מבצע המעשה חולה במחלת-נפש, אלא אי-יכולתו של החולה לגבש בעטייה של מחלתו מחשבה פלילית, ובאין מחשבה פלילית לא מתבצעת עבירה. חולה במחלת-נפש אחראי למעשיו ככל אדם. והוא לא ישא באחריות פלילית רק אם יניח

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

תשתית ראייתית המעלה ספק סביר, כי מחלת הנפש שבה הוא חולה שללה את יכולתו לגבש כוונה פלילית, כמפורט בסעיף 34 ח הנ"ל" (ע"פ 7761/95 אבו חמאד נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3), 245).

26. יוטעם, כי ההכרעה אם חלים ביחס לנאשם תנאי סייג אי שפיות הדעת, הכרעה משפטית היא :

"בדומה להבחנה בדיני הנזיקין, בין קשר סיבתי רפואי לקשר סיבתי משפטי, כך גם בדין הפלילי, הגדרת אי השפיות היא משפטית ולא רפואית, ומחלת נפש במובן הרפואי-פסיכיאטרי של המילה, אינה בהכרח מחלת נפש המקימה סייג לאחריות הפלילית. יש להבחין בין הפסיכיאטריה המודרנית המבחינה בין דרגות חומרה שונות של פגיעה ביכולת ההבנה או הרציה של אדם, לבין המשפט הקובע את גבולות האחריות המשפטית, מתוך שיקולים של מדיניות משפטית רצויה"
(עניין בחטרה, פסקה 29).

ברוח זו, נפסק כי :

"עולם הפסיכיאטריה, מעצם טיבו, אינו עולם של שחור ולבן, אלא פעמים רבות עולם של הלכי נפש וסערות נפש, מנעדים וספקטרומים, עוצמות ותנודות. לעומתו, המשפט הפלילי הוא דיכוטומי, וחותר להכרעה בינארית. הממשק בין תחום רפואת הנפש למשפט הפלילי עשוי לטמון בחובו מתח, ובידי בית המשפט מסורה המלאכה לפרק את המתח האמור, ככל שהדבר אפשרי, להכיל את המורכבות של שני התחומים, 'לתרגם' את הממצאים הפסיכיאטריים לשפה משפטית ולהחיל בהתאם את הכללים המשפטיים הרלוונטיים. הקביעה הסופית אם מבצע העבירה חוסה תחת הסייג של סעיף 34 לחוק העונשין מסורה לבית המשפט ולא למומחי הנפש ... ובית המשפט הוא שמעצב בפסיקתו את גבולות סייג אי השפיות, תוך מתן משקל לרפואת הנפש ולשיקולים של מדיניות משפטית" (ע"פ 6570/16 אריה סופיצייב נ' מדינת ישראל (18.12.16) פסקה 8, להלן : "עניין סופיצייב").

III. מן הכלל אל הפרט - האם מתקיימים תנאי סייג אי שפיות הדעת?

חוות דעת המומחים

27. בבוא בית המשפט להכריע אם מתקיים במקרה נתון סייג אי השפיות, יבחן את מכלול הראיות העומדות בפניו, ובראשן, חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו לו, ועדויות המומחים בבית המשפט, כאשר:

"בית המשפט הוא הפוסק האחרון בשאלות אלה, והוא רשאי לבור בין חלקי חוות הדעת, לאמץ ולבכר חלקים ממנה ולדחות חלקים אחרים" (עניין אבשלומוב, פסקה 38).

להלן יוצגו, בתמצית, עיקרי חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו לבית המשפט.

חוות דעת ד"ר קלרה שילד וד"ר מורן שגיב (בימ"ש/1)

28. מטעם המאשימה הוגשה חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי, החתומה על ידי ד"ר קלרה שילד וד"ר מורן שגיב.

עורכות חוות הדעת העריכו כי בעת ביצוע המעשים נשוא כתב האישום, הנאשם "לא היה במצב פסיכוטי או אפקטיבי מז'ורי, והיה מסוגל להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור, ועפ"י התנהלותו, לפני, בזמן ומיד לאחר ביצוע העבירה (כפי שתואר בחומר החקירה ובגרסתו בבדיקותיו), להערכתנו, היה מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצוען" (בימ"ש/1, עמ' 18; ההדגשות במקור – י.ל.). עורכות חוות הדעת הוסיפו כי בעת ביצוע המעשים היה נתון הנאשם, מרצונו החופשי, בהרעלה חריפה מתמשכת של אלכוהול ומשקאות ממריצים.

29. לצורך עריכת חוות הדעת שהה הנאשם בהסתכלות ביחידה בתאריכים 16.6.2013-9.7.2013. חוות הדעת מבוססת על היקף רחב של מקורות, בהם: אנמנזה ובדיקות קליניות חוזרות; תיק רפואי כולל תיק ממוחשב במרכז אברבנאל; הטרואנמנזה מהורי הנאשם ומאחיו; אבחון פסיכודיאגנוסטי מאת ד"ר שמואל פיגרסקי; אבחון קרימינולוגי מאת ד"ר אילונה מירקין; שיחת טלפונית עם ד"ר ערד קודש; סיכום אשפוז בבית החולים שער מנשה מאת ד"ר טל ברגמן לוי (מתאריכים 9.9.2013-18.7.2013); תעודת רופא למינוי אפוטרופוס מבית החולים באר יעקב מאת ד"ר קוסוב ניקולאי; סיכום אשפוז באר יעקב מאת ד"ר קוסוב ניקולאי מתאריכים 2.3.2015-31.12.2014); סיכום ביקור ומידע מרוכז ממרפאת מודיעין מאת ד"ר לביא פינברג יעל (מיום 29.3.2015); תיעוד ביקורים אצל ד"ר ערד קודש; תיעוד ביקורים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

בקופ"ח מכבי במודיעין מאת ד"ר שמעוני שלמה; סיכום ייעוץ מרפאת בריאות הנפש איכילוב מאת ד"ר וולקוב אילן (מיום 6.4.2016) וד"ר פופקו איגור (מיום 23.4.2016); תעודת חדר מיון אברבנאל מאת ד"ר צ'רניאק טטיאנה; רשומה רפואית ד"ר ערד קודש; מכתב מד"ר ערד קודש לעו"ד ישר יעקובי; בדיקות פסיכיאטרית בימ"ר ת"א מאת ד"ר מרגלית שוורץ; מכתב עבור פסיכיאטר בית מעצר מאת ד"ר גיא אור; מסמך רפואי ממרכז אביב מאת ד"ר גיא אור; תעודת חדר מיון אברבנאל מאת ד"ר אלכסיי רודין; תדפיס אישפוזים קודמים בבריאות הנפש משרד הבריאות; פרוטוקולי בית המשפט המחוזי ת"א; בקשה למעצר עד תום ההליכים; חומר חקירה (תוכנו לא פורט – י.ל.); כתב אישום.

חוות דעת מומחה ההגנה – ד"ר משה צודיקר (נ/1)

30. מטעם ההגנה הוגשה חוות דעתו של הפסיכיאטר, ד"ר משה צודיקר.
מסקנת חוות הדעת היא שבעת ביצוע המעשים, היה הנאשם: **"שרוי תחת סימפטומים וסימנים אפקטיביים מאג'וריים ופסיכוטיים בארגון ומהלך המחשבה ובהתנהגותו ופגעו בהתנהלותו ובתפקודים במישורים שונים בחייו ופגעו בבחון המציאות. ולכן לא היה מסוגל להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור וכל התנהלותו היתה כמי שאינו מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצועו, זאת מאחר והן היו תחת אופטיקה של חשיבה דלזיונאלית"** (נ/1, עמ' 22).
31. לצורך הכנת חוות הדעת בדק ד"ר צודיקר את הנאשם בתאריכים 16.9.2016 ו-17.1.2016. לדברי ד"ר צודיקר, נעזר בהיקף רחב של מקורות, בהם: תיק רפואי מאשפוז בבית החולים שער מנשה מאת ד"ר נעון עדינה; סיכום אשפוז באר יעקב מאת ד"ר אברמוביץ (מתאריכים 16.2.2004-13.4.2004); סיכום אשפוז באר יעקב ד"ר נעה קרת (מיום 24.6.2013); סיכום אשפוז בניו-יורק ארה"ב (מיום 9.7.2013); סיכום אשפוזים בצו, בית חולים באר יעקב ואברבנאל (מיום 16.7.2013); סיכום אשפוז שער מנשה מאת ד"ר טל ברמן לוי (מתאריכים 31.12.2014-9.9.2013); סיכום אשפוז באר יעקב ד"ר ניקולאי קוסוב (מתאריכים 31.12.2014-2.3.2015); חוות דעת פסיכיאטרית מאת ד"ר שילד קלרה; אבחון פסיכו-דיאגנוסטי מאת ד"ר שמואל פיגרסקי; אבחון קרימינולוגי מאת הגב' אילונה מירקין; ביקור רופא במרפאת מודיעין מאת ד"ר יעל לביא-פינברג; תיעוד ביקורים אצל ד"ר קודש ערד; סיכום ייעוץ מרפאת בריאות הנפש מאת ד"ר וולקוב אילן (מיום 6.4.2016) וד"ר הנדל יפעת (מיום 20.4.2016); תעודת חדר מיון אברבנאל מאת ד"ר טטיאנה צ'רניאק; מכתב מד"ר קודש ערד לעו"ד ישר יעקובי; בדיקה פסיכיאטרית בימ"ר ת"א מאת ד"ר מרגלית שוורץ; מכתב בדיקה עבור פסיכיאטר בית מעצר מאת ד"ר גיא אור; תעודת חדר מיון אברבנאל מאת ד"ר אלכסיי רודין; תעודת רופא ד"ר אחיקם אולמר; סיכום מחלה באר-יעקב מאת ד"ר אברמוביץ יהודה (מיום 1.4.2016); הודעת ד"ר ערד קודש במשטרה (מיום 21.6.2016); הודעת הנאשם במשטרה (מיום 11.6.2016); תדפיסי שיחת סלולר ולוח פגישות עם ד"ר קודש ערד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

(מתאריכים 6.10.2016-6.4.2016); הקלטות החקירה משטרת ישראל (תאריכים לא מפורטים – י.ל.); כתב האישום.

32. להלן תיבחן שאלת קיום שלושת מרכיבי סייג אי שפיות הדעת – על יסוד חוות דעת המומחים וכלל הראיות שהובאו בפני בית המשפט – כסדרם.

א. האם בזמן המעשים סבל הנאשם ממחלה נפשית?

הנאשם - רקע פסיכיאטרי

33. אין מחלוקת כי הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש – אובחן כסובל ממחלה אפקטיבית דו-קוטבית, אושפז מספר פעמים בבתי חולים פסיכיאטריים, בין היתר, גם אשפוזים כפויים, טופל תרופתית ואף עבר טיפולים בנזעי חשמל.

34. למען שלמות התמונה – יתוארו להלן, בתמצית, תולדות מחלת הנאשם – הגם שלא מדובר בסוגיה שנויה במחלוקת – כרקע לדיון בשאלה אם מתקיימים בעניינו שלושת מרכיבי סייג אי שפיות הדעת.

א. בתאריכים 1.1.04-14.3.04 אושפז הנאשם, אשפוז כפוי, תחילה בבית החולים באר יעקב, ממנו הועבר למרכז לבריאות הנפש בבאר שבע, משם הועבר לבית החולים שער מנשה ולבסוף הושב להמשך טיפול בבית החולים באר יעקב. עובר לאשפוזו שהה הנאשם בארה"ב, שם לקה: "במחשבות שווא על כך שאנשים במקום עבודתו בארה"ב כמוכר צעצועים, מנסים להתנכל לו ולשלוט על מחשבותיו. הופיעו מחשבות שווא של גדלות על היותו כוכב טלוויזיה מפורסם שעומד להיות מיליונר. עזב במפתיע את מקום עבודתו. החל לפזר שטרות כסף לכל עבר, הסתגר במלון ומתוך חשש שעוקבים אחריו עזב למלון אחר. בהמשך החליט לנסוע למיאמי, הגיע לשדה התעופה התפשט מבגדיו והחל לפנות לקהל בטרמינל תוך שהוא קורע שטרות כסף. הוא פונה מהמקום אך המשיך בהתנהגות חסרת שיפוט תוך שהוא קורא לשוטרים מתוך רצון להיעצר. המערכת הפסיכוטית הלכה ונתרחבה עד שלבסוף חש שהוא נמצא בסרט ושכל מה שמסביבו הוא מבוים. התנהגותו הפכה למסוכנת תוך שהוא עלה על גשר ואיים לקפוץ" (ת/78א' – מכתב ד"ר קודש מיום 1.1.04).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הנאשם אושפז במיאמי והושב ע"י משפחתו לישראל. עקב הרושם שנמצא "במצב מאני פסיכוטי חריף אצל בחור שמסכן את עצמו ואת הזולת" אושפז וטופל – תרופתית ובאמצעות נזעי חשמל (בימ"ש/1; נ/1, נספח ד').

ב. בתאריכים 15.3.04-28.4.04 אושפז הנאשם בהסכמה, אשפוז יום, בבית החולים קפלן (בימ"ש/1).

ג. החל מחודש ינואר 2004 הנאשם טופל באופן פרטי, אצל הפסיכיאטר ד"ר ערד קודש. הטיפול הופסק במהלך 2004. החל משנת 2010 ועד למעצר הנאשם בגין האירועים המתוארים בכתב האישום, טופל הנאשם ע"י ד"ר קודש באופן בלתי רציף (פרוטוקול, עמ' 465; הודעת ד"ר קודש במשטרה, ת/77).

ד. במהלך אשפוז הנאשם, המתואר בתת סעיף א', ברח הנאשם מבית החולים, גנב רכב, כשבכוונתו לנהוג לאילת, ונתפס עת היה מעורב בתאונת דרכים באותו רכב. הליכים משפטיים שנפתחו נגד הנאשם הופסקו לאור חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי לפיה בעת ההתרחשויות היה שרוי במצב פסיכוטי פעיל (נ/1, נספח ה').

ה. בסוף נובמבר 2010 חווה הנאשם "גל מאני" במסגרתו סבל מ: "מחשבות שווא רדיפתיות על כך שעוקבים אחריו בעזרת הטלפון הסלולארי ושהוא כלי בידי שירותי הביטחון. בעקבות זאת השליך את כל חפציו כולל ארנקו והמכשיר הסלולארי לפח". הנאשם טופל בקהילה ע"י ד"ר קודש (ת/78ח' – מכתב ד"ר קודש לצה.ל מיום 30.11.10; ת/78ג' – מכתב ד"ר קודש לחברת אורנג' מיום 7.12.10).

ו. בשנת 2011 חלה "החרפה פסיכוטית מאנית" במצב הנאשם, שחוה: "מחשבות שהוא משיח/איש מוסד וכו'". הנאשם טופל תרופתית בקהילה (סיכום אשפוז ביה"ח באר יעקב, 24.6.13, נ/1, נספח ו'). באותה תקופה, לדברי הנאשם, הסתבך כלכלית עם אדם ששכנע אותו להעביר לו סכומי כסף גדולים (כ-200,000 ₪), במשך מספר חודשים, תוך הבטחה כי יוכל להכפיל את כספו (ת/78ה' – תעודת רופא מאת ד"ר אולמר).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ז. בשנים 2012-2013 טופל הנאשם טיפול תרופתי ע"י הפסיכיאטר ד"ר אחיקם אולמר (ת/78ה' – תעודת רופא מאת ד"ר אולמר).

ח. בתאריכים 23.6.13-24.6.13 אושפז הנאשם בהסכמה בבית החולים באר יעקב, לאחר תקופה בה לא ישן בלילות, בזבוז כספים, וסיפר ש"מרגיש כל הזמן ב'היי'". במהלך האשפוז התפרע הנאשם לאחר שלא טופלה מידית בקשתו לעבור לבית החולים אברבנאל, השליך ספרים לכל עבר ותקף איש צוות. הוצאה הוראת אשפוז על מנת להעביר את הנאשם לבית החולים אברבנאל. בטרם הושלמה ההעברה ברח הנאשם מבית החולים ונעצר על ידי משטרת אשקלון "לאחר שהשתמש ברכב ללא רשות" (נ/1, נספח ו').

ביום 25.6.13 הובא הנאשם לחדר המיון בבית החולים אברבנאל, אך הצליח לברוח מבית החולים ולטוס לארה"ב. הנאשם "חי מספר ימים כחסר בית בפארק בניו יורק, נעצר ע"י משטרה לאחר התנהגות חסרת שיפוט כולל קריעת שטרות כסף. אושפז בכפייה במחלקה פסיכיאטרית למשך 11 יום וטופל תרופתית ולאחר מכן חזר לארץ" (ת/78ה' – תעודת רופא מאת ד"ר אולמר).

ט. בתאריכים 18.7.13-9.9.13 היה הנאשם מאושפז – אשפוז כפוי – בבית החולים באר יעקב, משם הועבר לבית החולים אברבנאל ובהמשך לבית החולים שער מנשה. הנאשם נעצר לאחר שבמהלך נסיעה ברכבת מתל אביב למודיעין פתח תיקים של נוסעים, נטל לידו את פטיון החירום ודפק באמצעותו עמו על חלונות הרכבת בטענה כי על הרכבת לבצע עצירת חירום בשל מצב חירום. הנאשם טופל תרופתית עד לדעיכה של המצב המאני פסיכוטי (נ/1, נספח ח' – סיכום אשפוז מיום 9.9.13).

י. בתאריכים 31.12.14-2.3.15 אושפז הנאשם בבית החולים באר יעקב. הנאשם הובא לבית החולים על ידי אחיו לאחר ששבר חפצים בבית הוריו ואיים באובדנות. לדברי הורי הנאשם חלה החמרה במצבו כמה ימים לפני אשפוזו. הנאשם שפט במשחק גמר בכדורעף, כנראה התרגש מאד וגם השתמש בסמים. במהלך האשפוז היה הנאשם: "שרוי באי שקט ניכר, סף גירוי נמוך, על סף התפרצות, חשדן, מתוח ועיון עם הפרעות קשות במהלך חשיבה. ניפץ צלחת על הרצפה וכמעט ותקף איש צוות, עקב מצב פסיכוטי מלווה בתוקפנות ומסוכנות לעצמו ולזולת, הוצאה הוראת אשפוז כפוי דחוף. למחרת ברח המטופל ... והוא שב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

למחרת ע"י אחים מאשפזים, הוגבל ב-4 גפיו לאחר שכאשר לא נענו מיידית למבוקשו התפרץ ושבר כלים... ביטא מחשבות שווא של גדלות – חשב כי הוא מלך, משיח או האלוהים, מחשבות שווא של יחס – כאשר רואה מישהו שמעשן לידו מבין זאת כאילו מעבירים לו מסר לעשן גם, כאשר מישהו עובר עם בקבוק מים מבין שצריך לשותות, אנשים בכוונה מגרדים באוזן או מזיזים את הרגל בכדי לעצבן אותו, תקף מטופל במחלקה והרים כיסאות, צעק ואיים להרוג את עצמו ולשפוך דם" (ת/80 – סיכום אשפוז מיום 2.3.15, עמ' 5-6).
הנאשם טופל תרופתית ובאמצעות נזעי חשמל.

יא. בשנת 2015 מונה אבי הנאשם כאפוטרופוס לרכוש הנאשם (ת/79).

35. כפי שעולה מהתיאור לעיל, אין חולק כי הנאשם לוקה במחלת נפש וכי סבל ממנה גם בזמן המעשים.
אולם, על מנת שיתגבש בעניינו סייג אי שפיות הדעת, אין די בהתקיימות הרכיב הראשון – היות הנאשם חולה נפש. על בית המשפט לבחון, אם הצליח הנאשם לעורר ספק סביר, בהתקיימות שני המרכיבים הנוספים, כפי שפורטו לעיל:

"מחלת הנפש היא אפוא תנאי הכרחי לצורך התגבשות הסייג, אולם אין היא תנאי מספיק. העובדה שנאשם לוקה במחלת נפש מסוג פסיכוזה, אין בה כשלעצמה כדי לגבש את הסייג, ולעולם יידרש בית המשפט לשאלה אם הנאשם נקלע למצב פסיכוטי הנובע מהמחלה, בגינו הפך ל'חסר יכולת של ממש'" (ע"פ 6570/16 אריה סופיצייב נ' מדינת ישראל (18.12.16), פסקה 10).

ראו גם:

"קיומה של מחלת נפש מהווה תנאי הכרחי אך לא מספיק להקמת הסייג לאחריות פלילית'... עם כל הצער האנושי על חוליו של אדם, חולי גוף או נפש, אין החולי כשלעצמו תעודת חסינות מאחריות פלילית; השאלה היא האם המחלה שללה את כושר ההבנה של הנאשם או את רצונו החופשי" (ע"פ 10193/07 הרוש נ' מדינת ישראל (18.4.12), פסקה כג').

להלן, תבחן התקיימות המרכיב השני.

ב. האם התקיימה "גריעה ממשית" ביכולת הנאשם להבין את המעשים, או את הפסול במעשים, או להימנע מהם

36. כאמור, לקיום התנאי השני, על הנאשם לעורר ספק סביר כי בעת המעשים סבל ממחלת נפש פעילה, כלומר היה במצב פסיכוטי, באופן שתסמיני המחלה הובילו לגריעה ממשית ביכולתו להבין את מעשיו או את הפסול בהם (חלופה קוגניטיבית), או להימנע מעשיית המעשים (חלופה רצונית).
להלן, ידון מצבו הנפשי של הנאשם בעת המעשים, כפי שעולה מהראיות שהוגשו לבית המשפט.

37. המומחים שהעידו בפני בית המשפט נחלקו בשאלה האם, בעת האירועים, סבל הנאשם ממחלת נפש פעילה.
הפסיכיאטרית המומחית שהעידה מטעם התביעה, ד"ר שילד, התרשמה כי, בעת ביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום, לא היה הנאשם במצב פסיכוטי או אפקטיבי מזוירי (בימ"ש/1, עמ' 18). זאת, בהתבסס על התרשמותה מהתנהלות הנאשם לפני המעשים, במהלכם ומיד לאחריהם.
לעומתה, הפסיכיאטר המומחה מטעם ההגנה, ד"ר צודיקר, מצא כי בזמן המעשים הנאשם היה שרוי תחת סימפטומים וסימנים אפקטיביים מאגוריים ופסיכוטיים בארגון ובמהלך החשיבה (נ/1, עמ' 22).

38. כדי להכריע בין עמדות המומחים, תתואר להלן התנהגות הנאשם – כפי שזו עולה מחומר הראיות – לפני האירועים, במהלכם ולאחריהם. כן תידון התרשמות בית המשפט ממהימנות הנאשם, ככל שיש בה להשליך על בחינת מצבו הנפשי בעת האירועים.

(1) תסמיני מחלת הנפש ועצמתם – גרסת הנאשם

39. לטענת ההגנה, בעת האירועים היה הנאשם במצב פסיכוטי, שהתבטא בעיקר, במחשבות שווא, בגינן ביצע את המעשים המתוארים בכתב האישום.

40. את גרסתו המלאה באשר לאופי מחשבות השווא מהן סבל בעת האירועים והאופן שבו הן השפיעו על מעשיו, מסר הנאשם בעדותו בבית המשפט.
הנאשם תיאר את תסמיניו באופן הבא: "טוב, אין מנוס מזה. אני חושב שאני סוג של סוכן חשאי ואני מופעל על ידי סוכנות כלשהי שאני לא יודע מה היא ומי היא, והם שומעים אותי,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

והם שומעים את הפלאפונים שמדברים, והם יודעים לעשות את ההבדלות האלו. בשביל להתקבל לסוכנות הזאת אתה צריך לעבור כמה מבחנים, אתה לא יודע כמה מבחנים ואתה לא יודע מי ומה ואיך, ואתה צריך כל הזמן להיות קשוב למסרים סמויים ולעשות מה שאומרים לך, למרות שאתה לא יודע מי אומר לך את זה. ככה, זה, זה המוח שלי, ככה אני חושב" (פרוטוקול, עמ' 415-416).

41. הנאשם הסביר בעדותו למה הוא מתכוון כשהוא מספר שסבל ממחשבות שווא: "מחשבות שווא, אני רק אגדיר מה זה מחשבות שווא. מחשבות שווא זה מחשבות שאתה, לא שאתה רואה אותם, שאתה חושב אותם, והם לא יכולים להיות. למשל, יש לי מחשבת שווא שמאחורי הקיר הזה, איפה שישבתי בפעמים הקודמות יש כרגע בן אדם ששוכב והוא מקליט אותי, והוא עוקב אחרי, והוא סוכן סמוי של איזו סוכנות כלשהי, זו מחשבת שווא, ואני אלך ואני אבדוק את זה, ואז אני אבין שזה לא נכון, אבל, ואז תבוא מחשבת שווא אחרת, זו דוגמה למחשבת שווא. זה לא, זה לא שמישהו עכשיו, דמיוני, חבר דמיוני אומר לי 'ברק תדבר או רק תזיז את הידיים ככה וככה', זו מחשבת שווא" (ההדגשות אינן במקור – י.ל., פרוטוקול, עמ' 408-409).

בתשובה לשאלת בית המשפט הבהיר הנאשם כי מדובר בדוגמה תיאורטית וכי "כרגע אין לי מחשבות שווא" (פרוטוקול, עמ' 409, ש' 9). בשלבים אחרים בעדותו העיד הנאשם כי גם היום הוא ממשיך לסבול ממחשבות שווא: "עדיין יש לי את המחשבות האלה ... שווא אבל אני עדיין מאמין בהן, ועדיין יוצר מחשבות חדשות" (פרוטוקול, עמ' 416, ש' 6; 17-19).

מעבר לכשל הלוגי בתשובת הנאשם – שהרי מעצם הודאת הנאשם שמדובר במחשבות שווא, הרי שהן אינן כאלה – הרי שלמעשה, הנאשם התחמק ממתן תשובה מהן מחשבות השווא הקונקרטיות מהן סבל, כביכול, בזמן המעשים. יצוין שהנאשם הדגיש בעדותו כי מחשבות השווא מהן סבל, כביכול, לא עלו כדי הזיות ראיה או שמיעה.

42. בהמשך, משנתבקש הנאשם להסביר את היחס בין מחשבות השווא שחוה, לבין המעשים שיוחסו לו בכתב האישום, התייחס לראשונה, לתוכן מחשבות השווא מהן, כביכול, סבל: "טוב, אני מקבל מסרים כבר תקופה... מסרים שאני צריך לעבוד, לעבור, לעבור במבחנים, לעמוד במבחנים... להיות סוכן, סוכן סוכנות כלשהי... המבחן הראשון היה להרוג חתול, וחייבים להיות מפוכחים כשעושים את זה, ואפשר בערב לצאת לחגוג את זה ולשתות. אז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

את החתול, לקחתי סכין מטבח ודקרתי אותו ... זה היה יום רביעי. ביום חמישי נסעתי לשדרות להביא כלבה ... שיספתי לה את הגרון... וביום שישי הייתי, המבחן היה בשעה, הלכתי לים ובערך בשעה 12:00 התקשרתי ל... כי הבנתי שהמשימה השלישית היא בן אדם, אז חשבתי מי הבן אדם שיהיה לי הכי קל להתגבר עליו ושיבוא אלי ביום שישי בערב, והתקשרתי למתלונן" (פרוטוקול, עמ' 461-462).

43. כשהתבקש הנאשם לתאר מחשבות שווא קונקרטיות מהן סבל בתקופה שקדמה למעשים, מסר תשובה כללית שזורה ב"סיסמאות": "אוקי, מחשבות שווא זה סוכנות, זה FBI, CIA, אינטרפול, SWAT, מסרים סמויים דרך הטלויזיה, דרך הרדיו, דרך התקשורת, דרך העיתונות, שמנסים להעביר לי משהו, זה זה מחשבות שווא" (פרוטוקול, עמ' 409, ש' 14-12).

כשהתבקש להרחיב את ההסבר בדבר אותה "סוכנות", הסביר: "אני לא יודע, אין, אין להם שם, אין להם דמות, אין להם, אין להם חברה מסוימת, זה הכל מסרים סמויים" ובתשובה לשאלה אם מדובר בגוף אמיתי השיב: "זה מחשבות שווא, אולי זה באמת קיים, בגלל זה גם התפרצתי בבית המשפט, משהו כמו יומיים אחרי שזה, כי לא רציתי שיעצרו אותי, וצעקתי 'ביבי, אני ארצח את ראש הממשלה ואני ארצח, ואני אשים פצצה לברק אובמה', אלה דברים שראיתי בסרט 'אויב המדינה', פעם, שאת כל המיקרופונים ואת כל המצלמות... את כל הנושא של מיקרופונים ומצלמות זעירות, והרבה דברים בשביל להגן, להגן? אני כבר לא יודע מה" (פרוטוקול, עמ' 418, 15-19).

44. הנאשם נחקר באריכות באשר לאופי הקונקרטי של מחשבות שווא אותן חווה – לטענתו – בתקופה שקדמה למעשים ובמהלכם. לדבריו בעדותו, קיבל את המסר שעליו להרוג חתול ביום בו אכן המית את החתול (פרוטוקול, עמ' 490, ש' 28). הנאשם התבקש לתאר את המדיום באמצעותו התקבל המסר ואת תכנון, והתקשה לעשות זאת באופן ברור: " בפלאפון... אני פשוט קורא את הדברים שאני רואה ושם שירים ושם כל מיני קטעי וידאו ואני פשוט דולה מהם את הפרטים שאני צריך ... לקלוט אותם. זה יכול להיות מפלאפון, זה יכול להיות מרדיו זה יכול להיות משיר...". כשהתבקש הנאשם לחדד את דבריו השיב: "מסר סמוי להתקבל לסוכנות כלשהי. קשה לי לדבר על זה עכשיו כי כרגע אתם רואים שאני כשיר, אבל אתם לא יודעים אבל... זה מסר סמוי, אני יכול לראות כל דבר...". לשאלת בית המשפט כיצד בדיוק התקבל המסר, אולי באמצעות שיר? השיב הנאשם: "השירים הם חלק מאוד חזק" לשאלה מאיזה שיר ששמע קיבל את המסר שעליו להרוג חתול, השיב הנאשם ששמע שיר

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

שמצויה בו המילה king, והוסיף: " זה שיר שמאוד השפיע עליי... החתול הוא קינג... החתול זה מלך האריות, לא? מלך החיות... יש כזה שיר גם, אבל זה מצחיק עכשיו שאני אומר את זה כי זה שיר, אבל זה יכול להיות כל דבר אחר בפלאפון שאני מסתכל עליו ובונה לי את הדברים". לשאלת בית המשפט כיצד נראה המסר אותו תיאר, חזר הנאשם והשיב בכלליות: "תראה, ברגע שהיא התחילה להשפיע עליי המחלה אז הבנתי שאני הולך לקראת ניסיון להתקבל לסוכנות כלשהי, להיות סוכן חשאי" (פרוטוקול, עמ' 491-492).

בהמשך, לשאלת בית המשפט, כיצד קיבל את המסר שעליו להרוג כלבה, השיב הנאשם: "לא, וינר אל קינג זה היה סתם אחד מהרבה דברים... אני לא יכול להגיד לך מסר ספציפי שזה, זה פשוט לקחת ממסר אחד נקודה אחת ממסר אחר נקודה אחרת, ככה להתחיל לחבר את הנקודות... בסופו של דבר המחשב ששולח לי את המסרים זה המוח. מה שאני רואה וזה לא שאני רואה איזה דמות סדיסטית אפורה שאומרת לי ברק, אתה צריך היום לרצוח חתול, ברק אתה זה, זה יכול להיות כלפי חוץ הדבר הכי נורמטיבי שיכול להיות למשל אם עוברת מכונית שהיא איטלקית אז אולי אני צריך לעשות את זה בסגנון איטלקי" (ההדגשה אינה במקור – י.ל). כשהתבקש הנאשם לתאר ישירות את המסרים הקונקרטיים שהובילו אותו לביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום, הודה הנאשם: "אין מסרים קונקרטיים" (פרוטוקול, עמ' 495).

(2) התייחסות המומחים

45. ד"ר שילד – בחוות דעתה ובעדותה – הבהירה כי ה"מסרים" אותם תיאר הנאשם בבדיקותיו ובחקירותיו במשטרה, אינם עולים כדי מחשבות שווא, שכן המסרים אינם קונקרטיים, ואינם בעלי תוכן מורה: "הנאשם מתאר מחשבות יחס אגו-דיסטוניות מזה שנים רבות, ועפ"י התיאור, ניכר כי מודע לחריגותן ובהיעדר שכנוע, לא מדובר במחשבות שווא, ולהתרשמותינו מחשבות אלו הן מהספקטרום הטורדני כפייתי (בימ"ש/1, עמ' 17). לדבריה, הנאשם: "יודע שזה לא אמיתי וזה לא משהו ספציפי... הוא גם בוחר אם לפעול לפיהם או לא... זה לא מסר של ברק לך תהרוג את זה" (פרוטוקול, עמ' 11 ש' 6-16; עמ' 15, ש' 3-4).

46. מנגד, סבר ד"ר צודיקר כי הנאשם סבל ממחשבות שווא מורות בזמן שביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום: "הופיעו וקיימים סימפטומים סכיזופרניים כמו למשל ברק מתעקש שמחשבות מופרעות מבחוץ ("מסרים") ושהוא חווה ומפרש קולות מסוגים שונים

המשוברים בכלי התקשורת המנחים ושולטים בפעולותיו ואין המדובר בהתלוצצות או מטפורה" (נ/1, עמ' 17).

לדעת ד"ר צודיקר, הנאשם הוסיף לחוות מחשבות שווא גם בזמן שנבדק על ידו, ביום 26.9.16: "בבדיקות שנערכו על ידי אוקי? בבדיקה הראשונה שהוא היה פרודוקטיבי תחת או בלי טיפול כמו ששאלת אותי בהתחלה אבל הוא נמצא מאוד פרודוקטיבי אם נלך לבדיקה ונמצא את הממצאים שלי הוא מגלה מחשבות שווא של יחס של רדיפה הוא מדבר על קונספירציה ארגונית של מוסד שאותם הוא לאורך כל הדרך מציין זאת אומרת זה לא איזה דפוס חדש שפתאום מתחזה מביא אותו. לאורך כל אשפוזיו ולאורך כל ההחמרות הפסיכוטיות שלו הוא מגלה מחשבות רדיפתיות בעטיין הוא גם בורח נמלט הוא מגלה הפרעות בתפיסה של הזיות והופכות אותו להליציונטורי גם אם הוא אומר שלא" (פרוטוקול, עמ' 635, ש' 28; 636 ש' 15-23).

לדברי ד"ר צודיקר, ביסס עמדתו זו על ההיסטוריה הרפואית של הנאשם, התייעוד הרפואי אודות מצבו הנפשי בתקופה שקדמה למעשים ועל גרסאות הנאשם, בחקירותיו במשטרה ובבדיקותיו לאחר המעשים.

כך למשל, בחוות דעתו מתייחס ד"ר צודיקר לעמדת ד"ר שילד, בהתבסס על הדו"ח הקרימינולוגי מאת הגב' מירקין (ת/84) לפיה המסרים שקיבל הנאשם אינם מתיישבים עם התנהלות תחת השפעה דלוזיונאלית, תוך ציטוט דברי הנאשם בחקירתו: "הייתי צריך להשלים את המשימה בשביל להתקבל להיות סוכן, כמו שהבנתי מהמסרים" (נ/1, עמ' 19).

47. לצורך ההכרעה בין חוות דעת ד"ר שילד – לפיה המסרים אותם מתאר הנאשם אינם עולים כדי מחשבות שווא, שכן לא מדובר במסרים קונקרטיים או מורים – לבין חוות דעת ד"ר צודיקר – לפיה בזמן המעשים הנאשם היה שרוי במצב פסיכוטי, עקב מחשבות שווא של יחס ורדיפה – ייבחנו להלן התסמינים בהתנהגות הנאשם, ועצמתם, לפני האירוע, אחרי האירוע, ובמהלכו, כפי שעולה מכלל חומר הראיות.

(3) התנהגות הנאשם לפני האירועים המתוארים בכתב האישום

48. להלן תיבחן השאלה האם יש במצבו הרפואי של הנאשם, ובהתנהגותו – לפני האירועים – אינדיקציה לגריעה ממשית ביכולת ההבנה או הרצייה שלו, בשני מישורים: התנהגות הנאשם כפי שתועדה ברשומות הרפואיות, והתנהגות הנאשם לפי טענות ההגנה.

(א) מצבו הרפואי של הנאשם, והתנהגותו – כפי שתועדו ברשומות הרפואיות

49. לטענת ההגנה, בשבועות שקדמו לתקיפת המתלונן חלה החמרה במחלת הנאשם, שהגיעה לשיאה בתקיפת המתלונן. מבחינת כלל התיעוד הרפואי שהוגש לבית המשפט עולה כי מאז אפריל 2016, ועד לתקיפת המתלונן, ביום 10.6.16, פנה הנאשם לקבלת טיפול פסיכיאטרי מספר פעמים, מרביתן במהלך חודש אפריל 2016:

א. ביום 1.4.16 ביקר הנאשם במרפאת ד"ר קודש. יום קודם לכן, בשיחת טלפון, דיווח הנאשם לד"ר קודש על הופעתן של: **"מחשבות שווא של יחס והשפעה. טלויזיה ורדיו קובעים (מילה לא ברורה) בשבילי"** (ת/78 ט'). בביקור זה העלה ד"ר קודש את מינון התרופה (סרוקוול) שנטל הנאשם.

ב. ביום 6.4.16 פנה הנאשם לחדר המיון בבית החולים איכילוב. שם מסר כי: **"מזה כשבוע חווה שינה לא סדירה ומחשבות שווא של גדלות יש לי כוחות גדולים לנתח את הסביבה". ללא מחשבות מעוף, ללא בזבזי כספים, ללא התנהגות אימפולסיבית. מתאר מחשבות כלליות על מוות, ללא תוכנית קונקרטית. לדבריו חושש שנכנס להיפומאניה... כעת אינו מעוניין באשפוז. מבקש טיפול כלשהו שיסייע לו לישון ומחר בבוקר לפסיכיאטר שתחת טיפולו. בתוקף מתעקש ללכת לביתו".**

בבדיקה נמצא הנאשם: **"מתמצא בכל המובנים, ללא הזנחה, משתף פעולה באופן חלקי, מצב רוח תקין, אפקט תואם, דיבור תקין, מהלך חשיבה תקין, בתוכן מחשבות שווא של גדלות ויחס, ללא הפרעות בתפיסה, בוחן מציאות תקין, שיפוט קושי להתרשם, תובנה חלקית למצב. אמינות = גבוה. אובדנות = מחשבות אובדנות לא קונקרטיות".**

הוצע לנאשם אשפוז אך הוא לא היה מעוניין בכך, ולא התקיימו התנאים הדרושים להוצאת הוראת אשפוז. עוד צוין שהנאשם לא היה מעוניין בטיפול בזריקה, אך לאחר שכנוע הסכים לטיפול תרופתי ולהמתין לבדיקת רופא בכיר ובדיקת דם בבוקר (ת/82א').

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ג. ביום 7.4.16 ביקר הנאשם במרפאת ד"ר קודש. ד"ר קודש ציין ברישומיו את ביקור הנאשם בחדר המיון ערב קודם וכי הנאשם סירב לאשפוז ולזריקת קלופיקסול. ד"ר קודש סיכם ממצאיו כי הנאשם במצב: **"Mixed type. הפרעות שינה. מצב רוח מחשבות שליליות. אי שקט קל"** (ת/78ט').

50. הצדדים נחלקו, בשאלה העובדתית של כמות פניות הנאשם לחדר המיון בבית החולים איכילוב במהלך חודש אפריל 2016. לגרסת המאשימה, הנאשם פנה לחדר המיון פעמיים, בימים 7.4.16 ו-20.4.16 (סיכומי הביקור הוגשו וסומנו ת/82א', ת/82ב'; פסקה 30 לסיכומי התביעה). לגרסת ההגנה, פנה הנאשם לחדר המיון שתי פעמים נוספות, ביום 13.4.16 וביום 23.4.16 (עמ' 5 לסיכומי ההגנה). סיכומי ביקור עבור ביקורים אלה לא הוגשו לבית המשפט. אשר לביקור ביום 13.4.16 נסמכת ההגנה על סיכום הביקור מיום 20.4.16, שם טען הנאשם כי כ-10 ימים קודם לכן טופל בחדר המיון בזריקת קלופיקסול (ת/82ב'). אשר לביקור ביום 23.4.16 נסמכת ההגנה על חוות הדעת של ד"ר שילד, שם אכן מצוין ביקור במועד זה (בימ"ש/1, עמ' 6). יש לציין כי ביקור הנאשם במיון מיום 20.4.16 אינו מוזכר בחוות הדעת, וכי קיים דמיון רב בין תיאור הביקור שהופיע בחוות הדעת לבין סיכום הייעוץ מיום 20.4.16.

הכרעה בשאלה העובדתית אם ביקר הנאשם בחדר המיון, פעמיים או ארבע פעמים במהלך חודש אפריל 2016, אינה הכרחית לצורך הכרעה בשאלה אם סבל הנאשם ממחלת נפש פעילה בעת המעשים המתוארים בכתב האישום, ועל כן איני מוצא מקום להידרש לה. לצורך הדיון, יתוארו 3 ביקורים אודותיהם ניתן לדלות פרטי תוכן בחומר הראיות, מתוך סיכומי הביקור שהוגשו כחומר ראיות ומתוך חוות דעתה של ד"ר שילד. זאת, מבלי להכריע בעניין מספרם המדויק של ביקורי הנאשם בחדר המיון, בתקופה זו.

ג. ביום 20.4.16 הגיע הנאשם לחדר המיון בבית החולים איכילוב, כאשר לדבריו: **"לפני כ-10 ימים פנה למיון על רקע חשד להתקף מאני, טופל בזריקת CLOPIXOL ושוחרר לביתו. לאחר מכן, מתאר 3 ימים של אפיזודה דכאונית שחלפו עם הרגשה אאופורית, חוסר שינה... בבדיקתו בהכרה מלאה, ללא סימני הזנחה עצמית. אי שקט פסיכומוטורי ניכר, טון דיבור גבוה עם רצף דיבור מהיר. מצב רוח – מצויין. אפקט – אאופורי, מלא ולא תואם. ללא מחשבות אובדניות, ללא סימני פרודוקציה פסיכוטית (אף על פי שמתאר כי לפני 10 ימים היו מחשבות של גדלות, מחשבות**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

שווא של רדיפה ויחס אשר כעת אינו מרגיש אותן). תובנה חלקית. שיפוט לקוי" (ת/82ב').

הוצע לנאשם להתאשפז אך הוא סירב ושחרר.

ד. ביקור הנאשם בחדר המיון בבית החולים איכילוב, המתוארך מיום 23.4.16, מתואר בחוות דעתה של ד"ר שילד באופן הבא: "מטופל באופן קבוע אצל ד"ר קודש אשר המליץ להגיע למיון היום. הגיע בליווי של שני אחיו, לדבריו, לפני כ- 10 ימים פנה פה למיון על רקע חשד להתקף מאני, טופל בזריקת CLOPIXOL, ושחרר לביתו. לאחר מכן מתאר 3 ימים של אפיזודה דכאונית שחלפו עם הרגשה של אאופוריה, חוסר שינה. פנה למיון כאשר הוריו המליצו לאחר מריבות חוזרות, שולל התנהגות תוקפנית פיזית כלפי הסובבים. בתחילת הבדיקה היה רדום ולא התעורר מהר, אחרי זה בהכרה מלאה, דיבור ספונטני וקצב רגיל ללא הפרעות בחשיבה, אין רפיון אסוציאטיבי. שולל מחשבות שווא שחלפו מאז שהיה במיון לפני כשבועיים. אין מחשבות או כוונות אובדניות. שיפוט די שמור עם רצון לקבל טיפול אך אצל רופא מטפל ולא באשפוז. יש תור לרופא מטפל בעוד יומיים. כעת יכול להיות משוחרר מהמיון עם המלצה להמשיך טיפול ומעקב במסגרת אמבולטורית" (בימ"ש/1, עמ' 7-6).

ה. ביום 25.4.16 ביקר הנאשם במרפאת ד"ר קודש. ברישומי התייחס ד"ר קודש לביקור הנאשם בחדר המיון. ד"ר קודש ציין את רמת הליתיום בדם הנאשם ואת התרופות אותן נטל, תוך העלאת המינון התרופתי (סרוקוול) פעם נוספת.

ו. בחוות דעת ד"ר שילד מצוינת פניית הנאשם ביום 26.4.15 למרפאת מבוגרים במודיעין. הפניה ממוקמת בחוות הדעת – הערוכה באופן כרונולוגי – בין ביקורי חודש אפריל 2016, באופן שיכול להצביע על טעות בציון השנה בחוות הדעת. מסיכומי ההגנה עולה כי הביקור אכן התקיים ביום 26.4.16 (פרק ב', עמ' 5 לסיכומי ההגנה). יוטעם כי בסיכומי ההגנה מצוין ביקור במרפאת מבוגרים במודיעין גם ביום 26.4.15 (פרק א', עמ' 9 לסיכומי ההגנה). לענייננו, אין חשיבות מיוחדת בהכרעה באיזו שנה התקיים הביקור המדובר.

המסמך המקורי לא הוגש, על כן יובאו פרטי הביקור כפי שתוארו בחוות דעתה של ד"ר שילד: "מחשבות שווא: לא נתגלו מחשבות שווא. הפרעות בתפיסה: לא נתגלו הפרעות בתפיסה. אובדנות: שולל מחשבות אובדניות. פוטנציאל האלימות: ללא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

סיכון... היום הגיע לבד, ללא הליווי של אביו. אומר שעל דעת הוריו, בא להגיד שאינו מעוניין להמשיך כאן מעקב פסיכיאטרי משום שכבר 10 שנים ממשיך עם אותו רופא ולא רוצה לשנות... מתאר תופעות של חרדה, כאשר נפגש עם אישה לצורך היכרות, ובעבר זה הביא אותו לשתות אלכוהול. אומר שלא ישתה, אך להתרשמותי עדיין התובנה שלו לבעיותיו לוקה בחסר, ולכן אין לדעת האם יצליח להתמודד עם הדפוס ההתנהגותי של השתייה ללא עזרה" (בימ"ש/1, עמ' 7).

ז. ביום 1.6.16 ביקר הנאשם במרפאת ד"ר קודש. מרישומי ד"ר קודש עולה ש: "סה"כ מצבו יציב, לא מצאתי פגיעה במהלך וקצב החשיבה. מתפטר מעבודתו כיוון שלדבריו יש ליקויים בטיחותיים שאינם מאפשרים לו להמשיך שם. רוצה לעבוד כמדריך כושר ולקבל קליינטים לאימונים אישי. מתכנן לנסוע לשבועיים לאיטליה לחזור ולהתחיל לעבוד. למרות רצף אירועים לא מצאתי מרכיב פסיכופטי או מאני בבסיס (המשך לא קריא)" (ההדגשה אינה במקור – י.ל., ת/78ט').

ח. ביום 6.6.16 התקיימה פגישה בין ד"ר קודש לבין הורי הנאשם. ד"ר קודש לא ערך רישום של פגישה זו. לזכרוננו, הפגישה התקיימה בנוכחות הנאשם (עדות ד"ר קודש, פרוטוקול, עמ' 256). מסיכומי ההגנה עולה כי עצם קיום הפגישה – בנוכחות הנאשם והוריו – אינו שנוי במחלוקת (פרק ב', עמ' 9 לסיכומי ההגנה).

51. מכלל התייעוד הרפואי עולה כי בשבועות שקדמו לאירועים המתוארים בכתב האישום – ובמיוחד במהלך חודש אפריל 2016 – פנה הנאשם מספר פעמים לטיפול רפואי-פסיכיאטרי, עקב החמרה מסוימת במחלתו. אולם, אין בתייעוד הרפואי שהובא בחומר הראיות, כל אסמכתא שיש בה כדי לעורר ספק סביר לכך שהנאשם היה במצב מאני או פסיכופטי באותה תקופה. בביקורי הנאשם בחדר המיון בבית החולים איכילוב לא נמצאה אינדיקציה שהצדיקה את אשפוזו בניגוד לרצונו.

52. הנאשם סיפר לד"ר קודש, ב- 1.4.16 – וכן בביקורו בחדר המיון ביום 6.4.16 – כי הוא סובל ממחשבות שווא של גדלות, יחס והשפעה, אולם מסיכום הביקור בחדר המיון ביום 20.4.16 עולה כי הנאשם הפסיק לחוות מחשבות שווא. לאחר מועד זה, ועד למעצר הנאשם, אין כל אינדיקציה נוספת בחומר הרפואי לכך שהנאשם סבל ממחשבות שווא.

עדות ד"ר קודש

53. לטענת הנאשם בעדותו, סיפר לד"ר קודש על מחשבות השווא שחוה בשבועות הקודמים לאירועים המתוארים בכתב האישום (פרוטוקול, עמ' 416). אכן, אין חולק כי הנאשם דיווח לד"ר קודש – בין היתר, בשיחת הטלפון שקדמה לביקור הנאשם אצל ד"ר קודש ביום 1.4.16 – כי הוא חווה מחשבות שווא. עם זאת, קיימת מחלוקת באשר לתוכן מחשבות השווא עליהן דיווח לד"ר קודש ובאשר לעיתוי הדיווח.

54. לדברי הנאשם: **"אני סיפרתי לו, כן...בשיחת טלפון... ד"ר קודש ידע שיש מחשבות שווא, כל שיחה שלנו היתה מתחילה בזה שיש לי מסרים סמויים"** (פרוטוקול, עמ' 492, ש' 4; 22-20; 29-28). כשהתבקש הנאשם לפרט מה בדיוק אמר לד"ר קודש, השיב שלא סיפר לו על המסר שעליו להרוג אדם, אך סיפר לו על מבחן הקבלה לסוכנות **"זה אני חושב שכן. לא במונחים האלה באחד על אחד"** (פרוטוקול, עמ' 492, ש' 34).

הנאשם התקשה ליישב את העובדה שלטענתו שיתף את ד"ר קודש במחשבות השווא עובר לתקיפת המתלונן, עם טענתו בשלב מוקדם יותר בעדות שבזמן שהוא במצב מאני וחווה מחשבות שווא הוא אינו יודע שמדובר במחשבות שווא (פרוטוקול, עמ' 493).

55. בהתייחסו למחשבות השווא מהן סבל הנאשם, הסביר ד"ר קודש כי הנאשם אכן סבל מדלוזיות בעבר, כשנמצא במצב מאני. למשל, מחשבות כמו **"אני משיח ויש לי כוחות"** (עמ' 281, ש' 12-14).

בהמשך הסביר ד"ר קודש למה הכוונה בביטוי "מחשבות שווא של יחס", מהן סבל הנאשם בראשית חודש אפריל 2016: **"מחשבת יחס זה אומר שאם אני נכנס עכשיו בדלת והדלת חורקת וכולם מביטים עליי ואני מניח שכולם באמת חושבים רק מסתכלים עליי ומעלים ... שאלות למה אני איחרתי וכו' זה מחשבות יחס, כי יש סבירות גבוהה שזה מה שיקרה. אני מייחס את ההתנהגות של הקהל אליי. מחשבות שווא של יחס כהגדרה של מחשבת שווא זה שאין לה בסיס מציאותי, זאת אומרת אני מייחס הרבה דברים אליי אבל שלא קשורים באמת אליי. מחשבת שווא היא מחשבה מאוד עמידה, זאת אומרת אתה לא יכול לשכנע אדם שאין הדבר כך, אתה לא יכול לשלול, לשכנע אותו בשלילת המחשבה הזאת. וגם בדרך כלל במחשבות שווא אנשים גם פועלים בעיניים של מחשבות השווא"** (עמ' 281, ש' 8-16).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

56. נתון משמעותי לצורך קביעת מצבו הנפשי של הנאשם בימים שקדמו למעשים, נמצא בעדות ד"ר קודש – שהכיר את הנאשם היטב וטיפל בו מספר שנים, פגש אותו מספר פעמים באותם שבועות, ובפעם האחרונה ביום 6.6.16 – אך יומיים לפני שהמית הנאשם את החתול ו-4 ימים לפני שתקף את המתלונן. ד"ר קודש העיד כי בתקופה זו לא נמצאה כל אינדיקציה בהתנהגות הנאשם, להימצאותו במצב פסיכוטי או לכך שסבל ממחשבות שווא (פרוטוקול, עמ' 257-258).

57. לדברי ד"ר קודש, בינו לבין הנאשם התקיימו יחסי אמון, לאורם סביר שהנאשם היה מעדכן אותו אילו חש התדרדרות במצבו. אכן, אין חולק כי הנאשם פנה אל ד"ר קודש – בשיחות טלפון ובהודעות כתובות – שיתף אותו במחשבות השווא שחוה בראשית חודש אפריל 2014, וסיפר לו כי על קיומן של מחשבות אבדניות (פרוטוקול, עמ' 283 ; 291).

58. מצירוף התכתבות ד"ר קודש עם הורי הנאשם ביום 1.4.16 ועדותו בפנינו, עולה שד"ר קודש נחשף לבקשת הורי הנאשם לאשפוז לאור שינויים בהתנהגותו (התפטרות הנאשם מעבודתו, נזקים כספיים, ורצונו לטוס לאיטליה לטיול אופנועים – ת/43). עם זאת, לאחר שד"ר קודש פגש את הנאשם ביום 1.4.16, הגם שהנאשם היה סימפטומטי – סבל מהפרעות שינה, מחשבות שליליות ואי שקט – לא מצא ד"ר קודש שהנאשם פסיכוטי, או שהתקיימו לגביו תנאים המצדיקים אשפוז כפוי. בתשובה לשאלת הסניגור בעניין זה הבהיר ד"ר קודש: **"אני חושב שהשאלה שלך מקוממת. הבעיה בהוראת אשפוז זה בדיוק עצם הוצאת הוראת אשפוז. הוראת אשפוז חייבים לבצע אותה רק כאשר כלומר מועלים תנאים לקיומה. לא בראייה בדיעבד, זאת אומרת מצב פסיכוטי מסוכנות והתנגדות לטיפול. שני הקריטריונים של התנגדות לטיפול או מסוכנות לא היו פעילים. אין אינדיקציה להוצאת הוראת אשפוז"** (פרוטוקול, עמ' 297, ש' 26-30).

גם בפגישה מיום 6.6.16 לא התרשם ד"ר קודש מממצא חריג במצב הנאשם (פרוטוקול, עמ' 296-297). למעלה מכך, לדברי ד"ר קודש: **"הפגישה האחרונה שלנו בכלל שאני הבהרתי חד משמעית שאני לא אהיה עלה תאנה לכל פעולה פלילית שהוא עושה. הדבר הזה דובר לגבי נהיגה בשכרות"** (עמ' 285, ש' 4-5).

59. ד"ר קודש העיד שהופתע עת נחשף לאישומים נגד הנאשם, היות שהמעשים המיוחסים לו אינם מתיישבים עם התנהגותו בעבר. ד"ר קודש העיד שלאחר ששמע על מעשי הנאשם, בחן את תרשומותיו ביחס למצב הנאשם עובר למעשים, לא מצא רמזים, או סימנים מקדימים, שיכולים להסביר את מעשי הנאשם (פרוטוקול, עמ' 257).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

60. ממכלול הראיות עולה שהנאשם מעולם לא סבל מהזיות ראייה או שמיעה (נ/14; ראו גם עדות ד"ר דני פיישר פרוטוקול, עמ' 814, ש' 23-24) וכי מחשבות השווא מהן סבל לא היו בעלות אופי מורה (עדות ד"ר קודש, פרוטוקול עמ' 257-258).

אמנם, אבי הנאשם העיד כי במהלך אפריל 2016 סיפר הנאשם לאביו ולאחותו ש: **"כול מיני קולות מלחששים לי ואומרים לי תעשה ככה ותעשה ככה"** ובהמשך ש"יש קול שמורה לו לעשות... להרוג את עצמו. רוצים להרוג אותו אבל רוצים שהוא יעשה את זה לעצמו" (פרוטוקול, עמ' 580, ש' 8-9; עמ' 586). האב הוסיף כי הוא סבור שסיפר על שמיעת הקולות לד"ר קודש.

דא עקא שברישומי ד"ר קודש, או בעדותו, לא נמצאה אינדיקציה כלשהי לכך שהנאשם, או הוריו, דיווחו לו שהנאשם שומע קולות. מעבר לכך, אף הנאשם עצמו לא טען כי סבל מהזיות או שמחשבות השווא מהן סבל היו בעלות אופי מורה.

התרשמתי מעדות אבי הנאשם כי מדובר באב מסור שנחלץ להגנת הנאשם-בנו, גם אם הדבר בא על חשבון דיוק בעובדות, ומשכך לא מצאתי לנכון לבסס ממצא עובדתי על עדותו זו.

61. אני מוצא בעדות ד"ר קודש, יחד עם רישומיו, ראייה מהותית לסתירת טענת ההגנה – לפיה עובר לאירועים המתוארים בכתב האישום הנאשם היה פסיכוטי – לפחות עד יום 6.6.16, המועד בו נבדק הנאשם לאחרונה ע"י ד"ר קודש.

אין ספק שד"ר קודש לא ידע בעת עריכת התרשומת שיצטרך לתת הסברים בנוגע למצב הנאשם, ולא הייתה כל סיבה בשלה יערוך תרשומת שאינה משקפת את התרשמותו ממצב הנאשם – אותו הכיר היטב משך שנים ארוכות.

אשר לטענת ההגנה – לפיה ד"ר קודש עומד על כך שהנאשם לא היה במצב פסיכוטי עובר למעשים המתוארים בכתב האישום, בשל חששו שיקבע כי התרשל כשהחליט שלא לאשפז את הנאשם (עמ' 854 לפרוטוקול) – הרי שלא נמצא לטענה עיגון כלשהו בחומר הראיות, וטוב היה לולא הייתה מושמעת.

התרשמתי מרמת מקצועיותו הגבוהה של ד"ר קודש וממסירות טיפולו בנאשם – וכך גם הדעת נותנת – שלו היה ד"ר קודש סבור שמשקפת מסוכנות כלשהי מהנאשם – עובר לאירועים – היה פועל לאשפוזו, כפי שפעל בעבר.

התרשמתי ממקצועיותו של ד"ר קודש, וממהימנותו מובילה למסקנה שניתן לבסס ממצא עובדתי מהימן, ברמת הוודאות הנדרשת, שביום הבדיקה – 6.6.16 – לא היה הנאשם במצב פסיכוטי.

(ב) מצבו הרפואי של הנאשם והתנהגותו – על פי טענות ההגנה

האבחון המדויק של מחלת הנפש ממנה סובל הנאשם

62. הסנגור ביקש לייחס חשיבות לכך שבעוד שד"ר קודש אבחן את הנאשם כסובל ממחלה בי-פולארית, הרי שבחלק מאשפוזיו אובחן הנאשם כלוקה בסכיזופרניה פרנואידית חלקית או ממחלה סכיזו-אפקטיבית. לא מצאתי מקום להרחיב את הדיון בסוגיה זו. זאת, בהתאם לגישה הרווחת בפסיקת בית המשפט העליון, לפיה בעת ההכרעה אם אדם סובל ממחלת נפש אין לייחס משקל משמעותי ל"כותרת" – היינו לאבחנה המדויקת – כי אם לסימפטומים אותם חווה הנאשם, ולאופן שבו הם משליכים על יכולתו לגבש אחריות פלילית.

טיפול תרופתי

63. לטענת הסנגור, ניתן ללמוד מהטיפול התרופתי שקיבל הנאשם, שנמצא במצב פסיכוטי עובר למעשים. לפי הטענה, סרוקוול היא תרופה אנטי פסיכוטית והעובדה שהנאשם טופל בה באותה תקופה מעידה על כך שהיה במצב פסיכוטי (פרוטוקול, עמ' 854). ד"ר שילד התייחסה לטענה זו בעדותה, והבהירה שניתן לטפל בתרופות אנטי-פסיכוטיות במטופל שאינו פסיכוטי באותה עת, שכן מדובר בתרופות שהותוו גם לטיפול בהפרעות מצב רוח, דיכאון ויכולות לשמש גם למניעה (פרוטוקול, עמ' 263).

התנהגות הנאשם לפני האירועים – טענות ההגנה

64. לטענת ההגנה, בשבועות שקדמו למעשים המתוארים בכתב האישום ניתן לזהות התנהגויות בלתי שגרתיות אצל הנאשם, המלמדות – לפי הטענה – על התדרדרות במצבו הנפשי, כדלקמן:

א. אם הנאשם העידה שהנאשם סבל משינויים קיצוניים בדפוסי שנתו ואכילתו, בזבז כספים באופן מופרז והיה מעורב בתאונת דרכים בעודו שתוי (פרוטוקול, עמ' 544-545 ; עמ' 547, שורות 6-34).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ב. אביו של הנאשם העיד שהנאשם "דיבר שטויות. אני רוצה לנסוע לארצות הברית אני רוצה לגור באוטובוס על חוף הים", ושהעלה לרשת הפייסבוק: "תמונה מוזרה ... מגולח כולו עם עניבה, זה גם כן הדליק לנו נורה אדומה מה הוא מתכוון לעשות עם העניבה" (פרוטוקול, עמ' 580, ש' 7-8; עמ' 581, ש' 31-33).

ג. אחיו של הנאשם העיד כי הנאשם הפגין היעדר שיקול דעת, שהתבטא, בין היתר, בהתפטרות מעבודתו, בזבוז כספים ועיסוק אובססיבי בספורט (עמ' 561 לפרוטוקול, שורות 22-33, עמ' 562 לפרוטוקול, שורות 1-30).

האח הוסיף שבימים שקדמו לאירוע, בני המשפחה היו בקשר אינטנסיבי עם ד"ר קודש מתוך רצון לאשפז את הנאשם (פרוטוקול, עמ' 563, 565).

ד. הורי הנאשם ואחיו דיווחו לד"ר שילד – במסגרת ההטרו-אנמנזה לצורך עריכת חוות הדעת מטעם התביעה - ששלושה חודשים לפני האירועים הנאשם לא ישן בלילות, הסתובב, התקשר למשטרה ודיווח על ליקויי בטיחות בגני שעשועים של ילדים (בימ"ש/1, עמ' 11).

ה. ביום 6.4.16 הודיע הנאשם לנציגת איגוד הכדורעף שהוא מבקש שלא להיות משובץ לשיפוט בשבועות הקרובים עקב מחלה. ביום 12.4.16 הודיע הנאשם כי הוא פנוי לשיפוט (ת/64, עמ' 4-5).

ו. החל מחודש פברואר ועד לאמצע חודש מאי שנת 2016, ניהל הנאשם מערכת יחסים רומנטית עם ע., שסיימה את הקשר עמו, לדבריה, מפני שנמצאה במערכת יחסים מקבילה עם אחר, לו היה נתון ליבה. הנאשם וע. נותרו בקשר חברי, כאשר הנאשם ניסה לשכנע את ע. לחדש את הקשר הרומנטי אך היא לא הייתה מעוניינת בכך. שיחת הטלפון האחרונה בין ע. לבין הנאשם התקיימה ב-28.5.16. בימים שקדמו לאירוע – סביב יום שני בשבוע – ניסתה ע. ליצור קשר עם הנאשם בהודעת סמס אך הנאשם לא השיב לה (ת/59ג', עמ' 3-6). הסניגור הפנה את בית המשפט לדברי ע., בהודעתה במשטרה, שהוגשה בהסכמה, לפיהם התנהגות הנאשם הייתה לעיתים מעט מוזרה. ע. הדגימה שלילה אחד התעורר הנאשם ולא ידע היכן הוא נמצא (ת/59ג', עמ' 8).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הסניגור הדגיש בטיעוניו שהנאשם פנה לחדר המיון בבית החולים איכילוב במהלך חודש אפריל 2016, לפני הפרידה מ-ע, באופן המלמד על כך שלא ניתן לקשור את הפרידה מ-ע. להתדרדרות במצב הנאשם.

ז. ביום 10.5.16 ערך הנאשם, בטלפון הנייד שלו, מסמך שכונה ע"י ההגנה "מסמך הצוואה", ולשונו: **"צוואה, במידה ואמות אני מוריש ורדה ואברהם נגר את כל רכושי וכספי. במידה והורי נפטרו כל רכושי וכספי יתחלק שווה בשווה בין אחיי יוסי וטל נגר. במידה ואפול בשבי אין לשלם עבורי שום כופר, אין לשלוח שום כוח חילוץ, יש לעשות את כל המאמצים בשיתוף פעולה עם צה"ל, על מנת לחסל אותי דרך האוויר, הים או היבשה, ואין לחבר אותי למכונות החיאה. כשאמות אני רוצה להיקבר ליד הורי, במידה והלכתי לעולמי לפניכם, ישמרו שתי חלקות להוריי" (ת/90).** לפי הטענה, המסמך מחזק את גרסת הנאשם לפיה היה שרוי במחשבות שווא כי הוא **"סוג של סוכן חשאי"** וכי קיימת סכנה שיפול בשבי מעבר לגבולות המדינה (פרוטוקול, עמ' 415-416).

ח. סמוך ליום 20.5.16 התפטר הנאשם מעבודתו כמנהל חדר כושר. הנאשם סיפר, בין היתר, לד"ר קודש ולד"ר שילד, שהתפטר בשל ליקויי בטיחות במקום עבודתו (ת/78ט); בימ"ש/1). לטענת ההגנה, ההתפטרות מצביעה אף היא על התדרדרות במצב הנפשי של הנאשם.

ט. סמוך ליום 30.5.16 שפט הנאשם בתחרות כדורעף. במהלך התחרות חלו שתי תקריות, במהלכן פנה הנאשם לעמיתיו בטון – שתואר על ידי עמיתו לעבודה – כתקיף באופן שאינו הולם את המעמד. עקב תקריות אלה התבקש הנאשם שלא לשוב ולשפוט ביום השני של התחרות (ת/64ג', עמ' 14-17).

י. ביום 3.6.16 היה הנאשם מעורב בתאונת דרכים (הודעה על תאונת הדרכים – ת/71). במסגרת חקירתו הנגדית תיארה התובעת לנאשם את התאונה, בהתבסס על הודעותיו במשטרה, באופן הבא: **"נהגת 180 קמ"ש שתית אלכוהול. השתוללת עם הרכב ועלית על אי תנועה ליד וינגיט והגלגל התפוצר. נכון? "** והנאשם אישר **"פחות או יותר"** (פרוטוקול, עמ' 484, ש' 23-25). בחקירתו במשטרה הסביר הנאשם את התאונה, בכך שבמצבי כעס הוא נוהג לנהוג במהירות גבוהה (ת/28ג', עמ' 33). הנאשם המשיך וסיפר שלאחר התאונה התלבט כיצד לפעול. מפני שהיה שתוי, החליט שלא לדווח על התאונה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

למשטרה. בשל חששו מפני כעסו של אביו, לא התקשר להוריו. הנאשם החליף את גלגל הרכב, ונהג בחזרה לבית הוריו, לדבריו בעדותו, **"בקושי"** (פרוטוקול, עמ' 484, ש' 29). בדווחו על התאונה, לא ציין הנאשם שהיה שיכור במהלכה (ת/71).

65. ד"ר שילד התייחסה בעדותה להתנהגות הנאשם בימים שקדמו לאירועים. במענה לשאלת בית המשפט – בהתייחס לשורת ההתנהגויות אותן כינה הסניגור "סימפטומים" – הבהירה ד"ר שילד, כי: **"הם לא קשורים למאניה כי הוא לא אומר שהוא במצב מאני הוא עולה על האוטו ונוהג ב-180 הוא אומר שאני בלחץ ואני אוהב אקסטרים אז אני צריך לפרוק את זה ואז אני עולה לאוטו נוסע ברחבי הארץ ב-180 קמ"ש ובו זמנית נבדק אצל ד"ר קודש ולא רואה שהוא במאניה או במצב פסיכוטי"** (פרוטוקול, עמ' 40, ש' 1-4). ד"ר שילד ציינה בחוות דעתה שהתפתרות הנאשם מעבודתו, תאונת הדרכים והפרידה מקשר רומנטי היוו גורמי דחק בחיי הנאשם, טרם האירוע בגינו נעצר (בימ"ש/1, עמ' 15). מחוות הדעת עולה כי אירועים אלה אינם סימפטומים של מחלת הנאשם. יצוין שלאור דיווח לא מדויק של הנאשם לד"ר שילד, מצוין בחוות הדעת שהפרידה מ-ע. התרחשה יומיים-שלושה לפני האירועים.

66. נתון נוסף שאינו שנוי במחלוקת בין הצדדים, הוא שבבוקר יום תקיפת המתלונן – לאחר המתת בעלי החיים, עת היה הנאשם, לטענת ההגנה, במצב פסיכוטי סוער – הגיע הנאשם לבית הוריו, פגש בהם ושהה במחיצתם כ-3 שעות. אם הנאשם תיארה את הביקור באופן הבא: **"הלכתי לקחת אותו מתחנת רכבת. הוא בא הביתה הוא אכל, אפילו הוא לא זיהה את אחותו שישבה מאחור באוטו, הוא חשב שזה מישהי אחרת, הוא בא הביתה אכל, שתה, בא לבקר אותנו. החזרתי אותו חזרה לתחנת הרכבת והוא חזר חזרה לתל אביב"** (פרוטוקול, עמ' 555, ש' 25-28). הורי הנאשם לא הצביעו על התנהגות חריגה של הנאשם, פרט לעובדה שלטענת האם לא זיהה מיד את אחותו שישבה מאחור ברכב. הדעת נותנת, שלו היו מתרשמים הורי הנאשם שמצבו חריג, היו פונים אל ד"ר קודש, או מנסים לשכנע את הנאשם לפנות לחדר המיון בבית החולים איכילוב, כפי שעשו במהלך חודש אפריל, ולכלל הפחות, לא היו מאפשרים לו לחזור לתל אביב כפי שעשו.

(ג) סיכום ביניים: בחומר הראיות אין אינדיקציה להיות הנאשם במצב פסיכוטי לפני האירועים

67. לא מצאתי שיש באוסף ההתנהגויות אותן מנתה ההגנה כדי לחזק את הטענה כי בתקופה שקדמה לאירועים, או במהלכם, סבל הנאשם ממחלת נפש פעילה.

אין מחלוקת בין הצדדים כי במהלך חודש אפריל 2016 חלה התדרדרות מסוימת במצב הנאשם – בעטיה פנה לחדר המיון בבית החולים איכילוב – לפחות פעמיים. משכך, איני סבור כי בהודעת הנאשם לאיגוד הכדורעף על הפסקת עבודה לשבועיים, ובעדות בת זוגו ע' – עימה נמצא הנאשם בקשר רומנטי עד לחודש מאי 2016 – לפיה הנאשם התנהג בצורה מעט מוזרה, כדי לשפוך אור על מצבו הנפשי של הנאשם בימים שקדמו לאירועים או במהלכם.

אשר למסמך "הצוואה", לא מצאתי שיש בתוכנו כדי לתמוך בטענת ההגנה לפיה הנאשם היה שרוי תחת מחשבות השוואה הנטענות בעת עריכתו. בחקירותיו במשטרה או בעדותו בבית המשפט לא טען הנאשם כי חווה מחשבות שווא לפיהן הוא עשוי להישלח ל"משימה" כלשהי מעבר לקווי אויב. מעבר לאמור, לצד האפשרות שהנאשם ילך לעולמו לפני הוריו, מתייחס המסמך גם לאפשרות שהנאשם יאריך חיים אחריהם. לאור האמור, איני מוצא שיש במסמך כדי לשפוך אור אודות מצבו הנפשי של הנאשם בעת עריכת המסמך.

אשר להתפטרות הנאשם מעבודתו, הרי שד"ר קודש – שבדק את הנאשם, ביום 1.6.16, לאחר התפטרותו מעבודתו – התרשם כי: **"למרות רצף אירועים לא מצאתי מרכיב פסיכוטי או מאני בבסיס"** (ת/78ט').

אשר לתאונת הדרכים, איני סבור שניתן ללמוד מעצם התרחשותה כי הנאשם היה שרוי במצב פסיכוטי במהלכה. בחקירתו במשטרה סיפר הנאשם שבחר לנהוג במהירות גבוהה כדי לפרוק את כעסו. בנוסף, הנאשם תיאר באריכות כיצד שקל את אפשרויות התגובה השונות העומדות בפניו, בעקבות התאונה, כפי שפורט לעיל. התנהגותו לאחר התאונה מעידה על כך שהיה מודע לאיסור על נהיגה בשכרות, ולקח בחשבון את ההשלכות של גילוי מעשיו, הן במישור הפלילי והן במישור המשפחתי. לאור האמור, מדברי הנאשם עצמו עולה שבמהלך תאונת הדרכים ואחריה, פעל הנאשם באופן רצוני והבין את השלכות מעשיו. אף ד"ר שילד לא מצא קשר בין התאונה לבין מחלת הנאשם.

סיכומם של דברים, בחומר הראיות – במיוחד לאור עדות ד"ר קודש בדבר מצבו הנפשי של הנאשם ביום 6.6.16, ותיאור הנאשם את התנהגותו בתאונת הדרכים ביום 3.6.16 – לא נמצא ממצא, שיש בו כדי לעורר ולו ספק סביר לכך, שעובר לאירועים המתוארים בכתב האישום, סבל הנאשם ממחלת נפש פעילה.

(4) התנהגות הנאשם לאחר האירועים המתוארים בכתב האישום

68. להלן תיבחן השאלה האם יש במצבו הרפואי של הנאשם, ובהתנהגותו – לאחר האירועים – אינדיקציה לגריעה ממשית ביכולת ההבנה או הרצייה שלו, בשני מישורים: התנהגות הנאשם בעת גביית הודעותיו במשטרה, והתנהגות הנאשם כפי שתועדה ברשומות הרפואיות.

(א) התנהגות הנאשם בעת גביית הודעותיו במשטרה, וגרסאותיו ביחס לאירועים

69. טענת הנאשם – לפיה בעת תקיפת המתלונן חווה מחשבות שווא בגינן סבר שהוא עובר מבחני מיון לסוכנות ביון – הועלתה לראשונה בהודעתו השלישית במשטרה ביום 20.6.16, מיד לאחר העימות עם המתלונן – 10 ימים, לאחר האירועים. בהודעותיו הקודמות מסר הנאשם גרסאות אחרות, שאינן קשורות לסייג אי שפיות הדעת.

התנהגות הנאשם בעת מעצרו

70. לאחר האירוע – בעקבות הזעקת כוחות משטרה למקום על ידי עוברי אורח אליהם פנה המתלונן לעזרה – נעצר הנאשם ע"י שוטר ברחוב, לא רחוק מהדירה. עם מעצרו, בתשובה לשאלת השוטר – רס"ל מוטי סמדג'ה (עת/5) – לפשר מעשיו, מסר הנאשם שיצא מהבית לשחות בים ושגנבו לו את הארנק ואת הטלפון הנייד (ת/19). הנאשם טען כי אינו יודע מדוע נעצר בגין תקיפה, והוסיף שידבר עם המתלונן להסדיר את העניין. לאחר מכן אמר: "מה עשיתי? זה בגלל שקשרתי אותו ברגליים וירד קצת דם? הוא הומו אני לא, לא יודע איך הגעתי למצב הזה, לא שכננו" (ת/19).

71. רס"ל כהן (עת/3), ציין במזכר שערך, שמייד לאחר מעצרו, סיפר לו הנאשם: "כי המתלונן הוא הומו, שהוא עצמו סטרייט אך הם עשו כמה דברים היום בלילה, הוא והמתלונן... הוא אמר לי שלא הייתה חדירה אלא סתם התגפפויות ונשיקות ופליקים בטוסיק ולא מעבר לזה וחזר ואמר שהוא סטרייט ולא גיי... הם שתו ביחד ואז התגפפו קצת ואז הוא קשר למתלונן את הרגליים ויכול להיות שאפילו חנק אותו אבל בהסכמה מלאה. עוד מסר כי יכול להיות ונתן לו סטירה אבל שום דבר מעבר לזה" (ת/21). הנאשם סיפר לרס"ל כהן שלאחר ההתרחשות המתוארת ביקש ממנו המתלונן כדור שינה ופנה לישון ואילו הנאשם עזב את הדירה, הלך לשחות בים ולא שב אל הדירה עד למעצרו. הנאשם סיפר כי בזמן ששחה בים השאיר את ארנקו ואת הטלפון הנייד שלו על סלע, וכאשר חזר לא היו הארנק והטלפון הנייד על הסלע (ת/21).

הודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה, מיום 11.1.16 (ת/22)

72. בבוקר שלאחר תקיפת המתלונן – יום 11.6.16, סמוך לשעה 9:00 – נחקר הנאשם לראשונה במשטרה. לאחר שהוקראו לו זכויותיו, ביקש הנאשם להיות מיוצג ע"י עו"ד שנקב בשמו. לבקשת הנאשם, התקשר החוקר לאותו עו"ד, אך זה הודיע כי אינו מעוניין לייצג את הנאשם. לפיכך, עודכנה הסגוריה הציבורית, ונשלח סניגור לייצג את הנאשם. הנאשם סירב להיוועץ בסניגור, וביקש להתייעץ טלפונית עם עוה"ד ששי גז. לאחר ששוחח עם עו"ד גז הודיע הנאשם שהוא מעוניין בעו"ד אחר (ת/22, ש' 1-15).

בשלב זה החלה חקירת הנאשם לעניין האישומים. לאורך החקירה שמר הנאשם על זכות השתיקה, כאשר לעשרות שאלות, השיב הנאשם בקולו: **"שתיקה"** (ת/22, ש' 87; ש' 56-160).

73. לקראת סוף החקירה העיר החוקר לנאשם: **"אתה נראה לי רועד, אתה בסדר?"** על כך השיב הנאשם כי הוא זקוק לתרופותיו. לבקשתו, קיבל הנאשם את תרופותיו, הסביר לחוקרים מהו מינון התרופות שעליו לקחת, והוסיף **"אני חייב פסיכיאטר"** (ת/22, ש' 161-171). כשנשאל מי הפסיכיאטר שלו השיב הנאשם: **"ערד קודש, אתם שמים לי סם במים, אני לא עשיתי כלום אני צריך פסיכיאטר דחוף"** (ת/22, ש' 173). לדברי החוקר, בשלב זה נעמד הנאשם והחל לצעוד בחדר מצד לצד, בעודו צועק שהוא צריך פסיכיאטר, רועד וממלמל דברים לא ברורים. עקב מצב הנאשם בשלב זה, הופסקה החקירה (ת/22, ש' 174-177). הנאשם סירב לחתום על הודעתו שהוקראה בפניו (ת/22).

74. קצין החקירות, פקד שלומי שוקרון, העיד שעם תום החקירה נתן לנאשם לשתות ולאכול, והתרשם שהנאשם חזר לאיתנו (פרוטוקול, עמ' 126). ד"ר שילד התייחסה בעדותה להתנהגות הנאשם במהלך גביית הודעתו הראשונה, והעידה שזו מצביעה על דחק (סטריס) ועל סערת רגשות. התנהגות הנאשם הייתה לדעתה **"דמונסטריבית"**, ומקורה ברצונו של הנאשם להפסיק את החקירה (פרוטוקול, עמ' 82-83).

75. במהלך גביית ההודעה העיר הנאשם הערות מהן עולה כי בפיו טענות בדבר קשר אפשרי בין זהות אבי המתלונן לבין חקירתו במשטרה: **"בוא נביא את אבא שלו. לדבר... תקשיב אני יודע מי עומד מאחורי זה. אוקי? הבנתי... אז תגיד לאבא שלו שיירגע, קודם כל... זה אבא שלו..."** (ת/22ג', עמ' 6). עוד טען הנאשם כי אחרים היו מעורבים בתקיפת המתלונן: **"קרעתם לו את הצורה, חטפתם אותו על כל הדירה, כל הדירה הייתה בדם"** (ת/22ג', עמ' 24, ש' 25) **"...תחשוב מה הם עשו לו. איזה מסכן. הרגו אותו..."** (ת/22ג', ש' 37).

הודעתו השנייה של הנאשם במשטרה, מיום 14.6.16 (ת/28)

76. ביום 14.6.16 נגבתה הודעתו השנייה של הנאשם במשטרה. רב פקד משה משיח (עת/10), תיעד במזכר את התנהגות הנאשם ברגעים שקדמו לגביית ההודעה. רפ"ק משיח הציע לנאשם כריך ושתייה, והשניים שוחחו על כדורעף, לדברי הקצין: **"החשוד ענה תשובות לעניין בהתאם לשאלות שנשאל. פתאום השתתק, נראה חושב ואז התחיל להגיד איזה אור חזק יש. אמרתי לו בשביל מה אתה צריך לעשות עלי את ההצגות של המשוגע. החשוד ברק הסתכל עלי וחייך. אני לא פסיכולוג ולא פסיכיאטר, אני ק' חקירות כבר שנים רבות. בהתרשמותי החשוד נגר ברק מנצל את סטטוס האי שפיות"** (ת/27; פרוטוקול, עמ' 139).

77. בראשית החקירה מיאן הנאשם לשתף פעולה עם החוקרים, וניכר כי הוא מתחכם בתשובותיו.

כך, למשל, בראשית החקירה, לאחר שהנאשם הוזהר, בתגובה לדברי החוקר: **"אתה חושב שאני אוכל את הלוקשים שלך? את ההצגות האלה? ... שופט בכיר בליגת העל בכדורעף, דקדקן, פדנט, שיודע כל חוק וכל הליך..."** ניסה הנאשם להתחכם: **"איפה כתוב שאני שופט כדורעף? ... תראה לי מסמך שמוכיח שאני שופט כדורעף..."** אני לא יודע מה זה שופט כדורעף" (ת/28ג', ש' 6-20).

בהמשך, כשטען החוקר בפני נאשם: **"המזל שלך הוא די גדול שבעצם לא סיימת את חייו של המתלונן"** היתמם הנאשם: **"מי זה המתלונן? אפשר לראות תמונה שלו?"** (ת/28ג', עמ' 6, ש' 17-19).

לאחר מכן סירב הנאשם להמשיך במסירת ההודעה עד שיראה את המתלונן, והסביר זאת בכך שהוא חושד שהמתלונן אינו עוד בחיים (ת/28ג', עמ' 7-8).

משהטיח החוקר בנאשם, כי בשל מעשיו לא יוכל המתלונן להשתתף ב"טורניר באיטליה ביולי" שוב היתמם הנאשם: **"איזה טורניר יש באיטליה ביולי?"** (ת/28ג', עמ' 10, ש' 38-39).

דוגמה בולטת לניסיון הנאשם להתל בחוקריו, ולהסיט את תשומת ליבם מהחקירה, ניתן לראות בשלב בו המתלונן הנאשם וחוקריו לסניגור, לבקשת הנאשם להתייעץ עמו. הנאשם שאל את חוקריו מה השעה ומה התאריך, והתנהג כמי שאינו יודע באיזה חודש ובאיזו שנה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

מתקיימת החקירה. לשאלת הנאשם אם השנה היא שנת 2015 או 2017, השיב החוקר, שניכר שמאס בתחבולות הנאשם: "לא. 1948, כמו בקום המדינה ותכף בן גוריון מכריז על הקמה. אתה חלק מזה... אתה שמעון פרס" השיב הנאשם: "אהבתי את זה אבל אני לא מכיר". החוקר שאל את הנאשם מה אינו מכיר, והנאשם השיב: "בן גוריון... שמעתי על בן... אבל לא שמעתי על גוריון" (ת/28ג', עמ' 26, ש' 7-15).

78. לאורך החקירה ניכר שהנאשם מודע לסיטואציה שבה הוא נמצא, ועומד על זכויותיו. כך, למשל, הנאשם ביקש מספר פעמים לקבל לידיו את חומרי החקירה, ונענה כי בהתאם לדין יקבל לידיו את חומרי החקירה אם יוגש נגדו כתב אישום (ת/28ג', עמ' 8-9; 13-15). בהמשך, הודיע הנאשם שהוא מבקש לייצג את עצמו. חיזוק להתרשמות כי כבר במהלך גביית הודעותיו, נהג הנאשם באופן מניפולטיבי ומודע, נמצא בהודאתו בפני החוקרים: "ברגע שאני אעמוד מול שופט אני אפסיק לעשות הצגות" (ת/28ג', עמ' 18, ש' 30-31). הנאשם הסביר לחוקריו: "אני כל הזמן מדבר יפה, פשוט מדבר בצורה שלימדו אותי". בתשובה לשאלה מי לימד אותו, ענה: "אני לא יכול להגיד. אבל אני יכול להגיד לך שזה עורך דין. מאוד בכיר" (ת/28ג', עמ' 21, ש' 31-35). בהמשך החקירה הטיח הנאשם בחוקר: "אתה מנסה להתיש אותי ושיהיה לך בהצלחה, אנחנו פה ארבע, חמש, שש, עשר שעות... עד שתשלח אותי לאבו כביר... ועוד פעם אנחנו נדבר עד שתביא אותי בפני שופט, תביא אותי בפני עורך דין... עורך דין שידע מה הוא אומר... כדאי מאוד שהעורך דין יידע מה הוא מדבר, בגלל שאני הולך לעשות לו בית ספר" (ת/28ג', עמ' 22, ש' 29-36).

79. גביית הודעתו השנייה של הנאשם ביום 14.6.16 החלה בסביבות השעה 8:00 בבוקר. בעקבות בקשת הנאשם הופסקה גביית ההודעה וחודשה לאחר שנועץ עם סניגורו, בשעה 10:26. בשלב זה מסר הנאשם את גרסתו לאירועים. למען הנוחות, תפורט להלן גירסת הנאשם, בחלוקה לפי נושאים כדלקמן:

הרקע לתקיפת המתלונן

80. הנאשם מסר שביום שלישי שקדם לאירועים נפרד מחברתו, אותה אהב, שחש צורך לפרוק את כעסו. הנאשם סיפר שהוא נוהג לפרוק כעסו באמצעות נהיגה ברכב במהירות גבוהה. הנאשם מסר שנסע במהירות של כ-170 קמ"ש והיה מעורב תאונת דרכים באזור וינגייט, במהלכה נתקל במדרכה, וכתוצאה ממנה נוצר תקר באחד מגלגלי הרכב. הנאשם החליף את הגלגל וחזר בנהיגה לביתו (ת/28ג', עמ' 33).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

לדברי הנאשם, יום לאחר התאונה גילה אביו את דבר התאונה ברכב וכעס על הנאשם. באותו יום, התקשר חבר לנאשם והציע לנאשם להתגורר בדירתו בת"א ("לסבלט") למספר ימים. הנאשם – שלדבריו נוהג לצרוך אלכוהול "בכמויות", כשהוא עצבני – החליט לשתות לשוכרה במשך כמה ימים רצופים. לשם כך, ביקש וקיבל מאמו, שהיא האפוטרופה לענייני רכשו, כסף מזומן.

יוטעם שמדברי הנאשם לא ברור סדר השיחות עם האב, האם והחבר, וכן לא ברור מה סכום הכסף המדויק שקיבל הנאשם מאמו (סביב 1200 ש"ח) (ת/28ג', עמ' 34, ש' 1; עמ' 34-35). לדברי הנאשם, ארז מזוודה עם בגדים, ונסע לתל אביב ברכבת. בתל אביב רכש הנאשם כמות גדולה של משקאות אלכוהוליים ומשקאות ממריצים והלך לדירת חברו, אליה הגיע ביום רביעי בשעות הערב. אז האכיל הנאשם את החתול, הלך לקנות מצרכי מזון וניקיון, שתה לשוכרה והלך לישון (ת/28ג', עמ' 36-37). ביום חמישי הנאשם אכל ושחה בים, שם מעד ונחבל בידו ובישבנו. הנאשם שב לדירה, ושתה לשכרה עד שנרדם (ת/28ג', עמ' 37-38). הנאשם מסר כי ביום שישי בבוקר, קם משנתו, אכל ארוחת בוקר, "נתתי נקניקיה נראה לי לחתול בחוץ" ושלח למתלונן מסרון (הודעת סמס) בו הזמין אותו להיפגש עמו בדירה (ת/28ג', עמ' 38, ציטוט לקוח מש' 9-10).

אופן תקיפת המתלונן

81. את תקיפת המתלונן תיאר הנאשם בהודעתו זו כך: "ביום שישי נפגשתי עם המתלונן... שתינו לשוכרה... עשינו כמה מעשים מיניים... שרנו קצת ניגנו על פסנתר... הייתי שיכור, והצעתי למתלונן 2 כדורי שינה... חיכיתי שהוא ילך לישון... רכנתי מעליו, ובאמצעות סכין יפנית עשיתי לו 'פנס' של שלושה סמ' על הצוואר בצד ימין. המתלונן התעורר, והתחיל מאבק. היה הרבה דם על המיטה במהלך ה... ברחבי הדירה... התגופפנו... אי אפשר לקרוא לזה רבנו. אגב, אני רוצה לציין בפני ביהמ"ש שלא ניסיתי לפגוע במתלונן, אלא סה"כ לעשות לו פנס קטן ככה למזכרת מין היקי כזה, היקי זה סימן מציצה. למה עם סכין? זה סוג של משחקי שליטה מטומטמים שאני מצטער עליהם" (ת/28ג', עמ' 38, ש' 19-38). בהמשך, לדברי הנאשם: "החתך לא היה כמו שציפיתי... וזה היה יותר כמו סכין גילוח שחותך את העור ויורד כמויות דם שהלחיצו אותי. אפשר להגיד שרקדנו, אני והמתלונן ברחבה כאשר דם נוזל ומשפריץ... נוזל על הריצפה ועל ה... במהלך אותו אקט נתתי לו אגרוף בפנים וגם הצמדתי לו את הראש לרצפה. המתלונן בסופו של דבר הלם בי קשות והתעלפתי. הדבר האחרון שאני זוכר זה את המתלונן רץ במדרגות כלפי מעלה כאשר הוא עירום עם דם על הגוף. היו כמה טיפות על הצוואר" (ת/28ג', עמ' 39, ש' 1-9).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

82. משנשאל הנאשם, כיצד ניתן ליישב את טענתו לפיה גרם למתלונן "פֶּנְס" (חתך לא עמוק) קטן בצוואר, עם תמונות המתלונן בבית החולים, מהן ניתן לראות בבירור שלמתלונן נגרמו 3 חתכים משמעותיים שהצריכו תפירה, השיב הנאשם: **"אני חושב שיש פה קונספירציה בניהולו של תת ניצב ס. (אבי המתלונן – י.ל.) אשר ראה את בנו חבול עירום, ברחוב, לאחר אקט הומוסקסואלי, והחליט להתנקם ביי" (ת/28ג', עמ' 41, ש' 14-16).** כל משך ההודעה, הנאשם הכחיש בתוקף את האפשרות שחתך את המתלונן מעבר לחתך אחד בצוואר (ת/28ג', עמ' 48, ש' ש' 2).

83. יצוין שהנאשם דבק בגירסתו – לפיה חתך את המתלונן פעם אחת בלבד – גם בעדותו בבית המשפט, וטען ש: **"זה בלתי אפשרי לעשות שלושה חתכים כאלה במהירות. היה פֶּנְס אחד, אני לא יודע איך הגיעו..."** לטענתו המתלונן התעורר: **"בשנייה שנגעתי בו עם הסכין"** (פרוטוקול, עמ' 463, ש' 2-5). מסיכום אשפוז המתלונן, מיום 11.6.16 עולה כי המתלונן הגיע לחדר המיון כשהוא סובל מ- **"3 לצרציות באורך של כ 6-7 ס"מ כל אחת שטחיות" (ת/17).** הלצרציות המתוארות, הוגדרו שטחיות, שכן לא חדרו את שכבת השריר בצווארו של המתלונן (ת/17א). כשהתבקש להסביר את 3 החתכים שנגרמו למתלונן ענה הנאשם: **"לא. אני לא עשיתי את זה, בכל אופן. אני חושב שזו קונספירציה של המשטרה... אני חושב, ככה לפחות טענתי, שאבא של המתלונן לא רצה את הבן שלו יותר, ואחרי שאני עשיתי חתך התחלתי, הם עשו עוד כמה" (פרוטוקול, עמ' 463).** בסיכומי ההגנה בעל פה ביקש הסניגור שלא לקבל את גרסת הנאשם בעניין זה (פרוטוקול, עמ' 836).

84. הנאשם טען לפעילות מינית בהסכמה בינו לבין המתלונן: **"היה נשיקות... היו קצת משחקי שליטה... היה 'פֶּנְס' קטן בצד ימין" (ת/28ג', עמ' 41, ש' 38-39).** לגרסת הנאשם, הוא הציע למתלונן, שהיה עייף, כדורי שינה מסוג "קלונקס". לדברי הנאשם, הושיט את חבילת התרופות למתלונן, שנטל ממנה 2-3 כדורים (ת/28ג', עמ' 42). בהמשך החקירה, הבהיר הנאשם שבעוד שהמתלונן שיתף עימו פעולה **"בעניין המיני"**, לא היה שיתוף פעולה בכל הנוגע ל**"קטע עם הסכין" (ת/28ג', עמ' 42, ש' 30, 32).**

שיבוש הראיות

85. הנאשם טען שבשלב זה נלחץ, התלבש והלך לים כשבידיו תיק, **"מרוב שכרות לקחתי את הארנק והפלאפון של המתלונן"**. לדברי הנאשם, בזמן ששחה, נגנבו כל חפציו ובגדיו **"(ת/28ג', עמ' 39, ש' 15-16).**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

התכנון המוקדם

86. כשנשאל הנאשם מדוע רכש, סמוך לאירוע, סכין יפנית, השיב: "הייתי צריך לפעולות בבית, עשבים, לנקות מקלחות כוורים... גם לטובת גזירת חבלים, במהלך האקט עם המתלונן קשרתי לו חבל על הרגליים ופצעתי אותו גם שם קצת, אבל הכל היה בהסכמה... היה נשיקות היו קצת משחקי שליטה היה פָּנָס קטן בצד ימין של הצוואר" (ת/ג', עמ' 41, ש' 31-32).

הנאשם סיפר ש: "הכנתי את החבל מראש ושמתי את הסכין בתיק ביחד עם החבל... ביום שישי ב...צהריים, בים... חשבתי מה יכול להיות נחמד לערב..." לשאלת החוקר, השיב הנאשם שלא שיתף את המתלונן במחשבותיו (ת/ג', עמ' 43, ש' 3-11).

המניע לתקיפת המתלונן

87. לקראת סוף גביית ההודעה מסר הנאשם שהמניע לתקיפת המתלונן היה רצונו להתנקם במתלונן "על זה שהוא נבחר ולא אני" (ת/ג', עמ' 51, ש' 1-12).

הנאשם סיפר ששוחח עם המתלונן על טורניר כדורעף בינלאומי, המכונה אוניברסיאדה (להלן: "האוניברסיאדה"): "המתלונן אמר שהוא בתחרות או (מילים לא ברורות) משהו כזה... אה... אני נבחרתי בתור אחד השופטים שיטוסו וייצגו את ישראל באולימפיאדה בקרואטיה? סלובקיה? או קרואטיה או סלובקיה, אני לא זוכר כרגע... אני לא הכי ערני... סיפרתי לו שהסרתי את מועמדותי על ידי מסרון למאיר ברנשטיין... בגלל שאני מאוכזב מההנהלה" (ת/ג', עמ' 43, ש' 26-32). הנאשם סיפר שלתפקיד השופט הישראלי בטורניר הבינלאומי היו בין שניים לשלושה מועמדים, וכי לא ידע אם המתלונן הוא אחד המועמדים. לדברי הנאשם, הסיר את מועמדותו לפני שידע מי נבחר (ת/ג', עמ' 44).

בתשובה לשאלה אם קינא במתלונן, השיב הנאשם: "לא. אני רוצה לציין שאני סטרייט. ולא הומוסקסואל... ובעקבות השתייה המרובה במשך מספר ימים, עשיתי טעות" (ת/ג', עמ' 44, ש' 17-19). כשנשאל איזו טעות עשה, הסביר הנאשם: "עשיתי טעות שנכנסתי לאקט הומוסקסואלי, ביזארי, כוחני" (ת/ג', עמ' 44, ש' 37).

בהמשך החקירה, נשאל הנאשם מדוע פעל באופן כה אלים כלפי המתלונן, והשיב "בגלל שהוא הומו... אני לא אוהב אותם. אני חושב שזו סטייה של הטבע" כשנשאל מה עוד הוא אינו אוהב במתלונן, השיב הנאשם: "שרצו לקדם אותו לפניי". בתשובה לשאלה מי קידם את המתלונן, ענה הנאשם: "האיגוד". הנאשם נשאל אם ידע שהמתלונן נבחר והשיב "לא" אך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

בהמשך אמר: "ציפור קטנה לחשה לי ... שהוא השופט שייצג בגלל אבא שלו". כשנישאל מיהי אותה "ציפור" השיב הנאשם שמדובר באיתי שיקמן (ת/28ג', עמ' 50, ש' 18-29; 39).

כוונת הנאשם בתקיפת המתלונן

88. בתשובה לשאלה: "מה הייתה מטרת נטילת הכדורים?" השיב הנאשם: "שילך לישון" ואז "אוציא לפועל את התוכנית שלי" שהיא "רציחת... ניסיון... סליחה, תקיפת המתלונן". בתשובה לשאלה מה רצה הנאשם שיקרה, השיב: "להתנקס. על זה שהוא נבחר ולא אני" (ת/28ג', עמ' 51, ש' 1-12).

הודעת הנאשם מיום 14.6.16 - כללי

89. כמתואר, במהלך גביית הודעתו השנייה, מסר הנאשם גרסה סדורה באשר לתקיפת המתלונן. כל מהלך גביית ההודעה, לא העלה הנאשם טענה כלשהי באשר למצבו הנפשי בעת המעשים, ולא תיאר מחשבות שווא שהובילוהו למעשיו. הנאשם מסר שתקף את המתלונן מאחר שקינא בו – מפני שנבחר על פניו לנסוע לתחרות בינלאומית – וסיפר שנודע לו על ההחלטה מ"ציפור קטנה" אותה זיהה, כאיתי שיקמן.

90. אין ספק שהגרסה שמסר הנאשם בהודעתו השנייה אינה מלאה ומדויקת. כך, הנאשם טען שחתך את המתלונן, "פָּנָס" קטן בצוואר – טענה עליה חזר גם בעדותו בבית המשפט – בעוד שמתמונות המתלונן בבית החולים עולה בבירור שלמתלונן נגרמו שלושה חתכים עמוקים בצווארו, שהצריכו תפרים (ת/5). ניכר שהנאשם ניסה לגמד את אחריותו לתקיפת המתלונן. כך, למשל, הנאשם מסר שהמתלונן הסכים לפעילות מינית עמו, ונטל ביוזמתו כדורי שינה. זאת בניגוד לעולה מהודעת המתלונן במשטרה, ולדבריו בעימות עם הנאשם, שהוגשו בהסכמה, מהם עולה שלא התקיימה בין השניים פעילות מינית בהסכמה, ושהמתלונן לא נטל ביוזמתו כדורי שינה. בנוסף, קשר הנאשם, מבלי לדייק בלוחות הזמנים, את פרידתו מחברתו ע' ואת תאונת הדרכים שעבר, עם תקיפת המתלונן. למרות אי הדיוקים כמתואר, עיקר גרסת הנאשם בהודעתו השנייה מיום 14.6.16, מתיישב עם הראיות האובייקטיביות, ויתר התשתית הראייתית שהוגשה לבית המשפט באשר לתקיפה, ובמיוחד עם גרסת המתלונן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

יוטעם שמדברי הנאשם ומהתנהגותו במהלך החקירה – כמו גם מהחלטתו, לאחר ההתייעצות עם סנגורו, למסור גרסה באשר לאירועים – ניכר שהנאשם מבין היטב את הסיטואציה שבה הוא נמצא, מכלכל את התנהגותו בהתאם, ומנסה להפחית מחומרת מעשיו. התרשמותי היא שקשה ליישב את התנהגות הנאשם, במהלך גביית הודעתו זו, זו עם טענת ההגנה כי בשלב זה היה הנאשם במצב פסיכוטי או מאני.

91. לאחר גביית הודעתו השנייה, ניאות הנאשם לבצע שחזור של המעשים שביצע, אולם חזר בו מהסכמתו בטענה ש"משהו כאן מריח לי לא טוב" (ת/ג', עמ' 4). לפיכך לא יצא השחזור לפועל במועד זה.

הודעתו השלישית של הנאשם, מיום 20.6.16 (ת/32)

92. ביום 20.6.16 נגבתה הודעתו השלישית של הנאשם. במועד זה התקיים אף עימות בין הנאשם לבין המתלונן (ת/ב'32).

תכנון תקיפת המתלונן

בהודעתו זו התייחס הנאשם לתכנון התקיפה והסביר מדוע פרש שקיות אשפה על רצפת הדירה: **"תכננתי מבעוד מועד... אה כן לפגוע במתלונן ולא רציתי שיהיה דם על הרצפה"** (ת/ב'32, עמ' 6, ש' 5-6). מדברי הנאשם עולה שתכנן להמית את המתלונן: **"אני תכננתי שהוא לא יצא מזה"** (ת/ב'32, עמ' 9, ש' 16). הנאשם הוסיף שהמניע למעשה היה: **"אני אפילו לא יודע איך להסביר. סתם עצבים ש, שהופנו כלפי מישהו הלא נכון. ו... עשיתי טעות. אני מצטער"** (ת/ב'32, עמ' 8, ש' 12-14).

המאבק עם המתלונן

הנאשם תיאר את המאבק עם המתלונן: **"ברגע שנתתי לו... שעשיתי לו פֶּנֶס ב, בצוואר, והתחיל לרדת דם וחנקתי אותו, התחיל מאבק... המתלונן צעק, אמר לי: "מה אתה עושה? למה אתה מנסה להרוג אותי? למה אתה זה. מה עשיתי לך?" והתחלנו להיאבק בדירה עד שבשלב מסוים נתתי לו גם אגרוף בראש אני זוכר. ואז בשלב מסוים, דפקתי לו את הראש ברצפה, ליד המיטה, ובשלב הזה הוא הצליח אה... לתת לי, אה... במהלך המאבק הוא גם הגיע לדלת ופתח את הדלת ולא נתתי לו לפתוח. החזקתי אותו חזרה, והמשכתי. והבאתי אותו למרכז הדירה. הצמדתי אותו לרצפה. בשלב הזה אחרי שנתתי לו מכה בראש ברצפה, הוא נתן לי איזה מכה, אני לא זוכר מה והתעלפתי"** (ת/ב'32, עמ' 7-8).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

כן אישר הנאשם את דברי המתלונן בעדותו כי בזמן שישן המתלונן רכן עליו הנאשם עם סכין בידו: "הייתי מעליו באמת במרכז הגוף והחזקתי סכין ביד, והתכוונתי לעשות את זה... בפעם הראשונה ו... הוא התעורר וזרקתי את הסכין לכיוון החדר שלי" (ת/ב' עמ' 6, ש' 40-37).

מצב הדירה

אשר למצב הדירה לאחר שהמתלונן נמלט ממנה, סיפר הנאשם: "ראיתי דם בכל מקום. על המיטה, על הקירות, על הרצפה. כל הדירה הייתה בלגן. החולצה שלי הייתה מלאה בדם" (ת/ב' עמ' 10, ש' 12-10).

תחושת הנאשם

בנוסף, בהתייחסו לתחושתו לאחר מסירת גרסתו, ציין הנאשם: "אתה יודע, זה מרגיש טוב. שאתה אומר את האמת... ומה שיהיה, יהיה" (ת/ב' עמ' 11, ש' 28-27). בשלב זה, ואף בשלבים מאוחרים יותר בחקירה, כפי שיפורט בהמשך, אישר הנאשם שתיאור פרטי ההתרחשות כהווייתם הקלה על תחושתו.

93. במהלך העימות עם המתלונן, התנצל הנאשם באריכות בפני המתלונן. יוטעם, כי במהלך העימות, לא טען הנאשם לקשר בין התקיפה לבין מחלת הנפש ממנה הוא סובל, ולא הזכיר את מחשבות השווא, אותן – לפי הטענה – הוא חווה (ת/ב' עמ' 9-8).

94. מיד לאחר העימות החליט הנאשם להתוודות על המתת החתול וגורת הכלבים: "תראה, מה שאני הולך להגיד עכשיו, יכול להיות ש... יוציא אותי באור קצת שלילי, וזה יעצבן עוד כמה אנשים, אבל הגענו לשלב שרק האמת תשחרר אותי" (ת/ב' עמ' 12, ש' 8-7).

"מחשבות שווא": טענת ה"סוכנות"

95. בשלב זה, העלה הנאשם לראשונה את טענת ה"סוכנות": "תראה, אני ראיתי הרבה סרטים של הוליווד בחיים שלי. ובעקבות... השפעה של סרט... וחשבתי שאני איזה סוכן... ובשביל להיות סוכן, אני צריך לרצוח בן-אדם. עכשיו, בשביל להתכונן, לרציחה כזאת צריך להתאמן. לראות שאני מסוגל בכלל. אז החלטתי שאני הולך לעשות ניסיון של רצח על בעלי חיים. התחלתי עם חתול. תפסתי את ה... אני שומר בדירה, חתול שקוראים לו בני. והחלטתי לרצוח אותו. קניתי נקניקיות... משכתי אותו באמצעות הנקניקיות לתוך הדירה... סגרתי

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

את הדירה, נעלתי אותה. גרמתי לחתול להגיע למקלחת... ושם באמצעות סכין מטבח, דקרתי אותו מלא פעמים... עד שהוא... נפח את נשמתו" (ההדגשות אינן במקור – י.ל. ת/32ב', עמ' 12, ש' 10-21).

מן האמור עולה, שבשלב זה של חקירתו לא טען הנאשם שחוזה מחשבות שווא. למעלה מכך, הנאשם תיאר את קו המחשבה שהוביל אותו לתקיפת המתלונן ולהמתת החתול וגורת הכלבים. לגרסת הנאשם בשלב זה, "הושפע" מצפייה בסרטים. הנאשם חשב שעליו להרוג אדם ולכן שעליו להתאמן. הנאשם סיפר שהחליט לנסות להרוג חתול. גרסתו זו של הנאשם שונה באופן מהותי מגרסתו בבית המשפט, בשלב מאוחר יותר, לפיה קיבל "מסר" שעליו להמית חתול.

המתת גורת הכלבים

96. הנאשם תיאר בפירוט את החלטתו להמית כלב, ואת פעולות ההכנה שביצע לצורך כך: "יום חמישי הגיע הזמן לעלות שלב, עברתי לכלב... ביררתי באינטרנט מי מוסר כלבים לאימוץ... ומצאתי כלבה, בשם ליזה, ליז. בשדרות... קניתי מחסום לפה לכלבה כי... אמרו לי שברכבת חייבים מחסום פה לכלב. לקחתי את המחסום פה, ונסעתי לשדרות ברכבת... דיברתי עם בן אדם בשם אבי בטלפון, הוא אמר 'בוא תיקח את הכלבה היום'. נסעתי לשם, הוא הביא לי אוכל... פגשתי אותו ואת הבת שלו. הבת החזיקה את הכלבה, לא רצתה להיפרד ממנה, הכלבה הייתה לא גדולה, גורה יחסית... "(ת' 32/ב', עמ' 12-13).

בהמשך, תיאר הנאשם לפרטים כיצד הוציא את תכניתו, להמית את גורת הכלבים, מן הכוח אל הפועל: "הגענו לפיירברג (לדירה – י.ל.) לפני שלוש... בערב... הכנסתי אותה למקלחת, לקחתי סכין... קשרתי לה את הרגליים הקדמיות עם סלטייפ... לקחתי את הסכין היפנית, עשיתי לה פֶּנֶס בצוואר. לא יכולתי לעשות את זה עמוק מידי, זה היה, השטח היה מאד... קטן. והיא איבדה דם אבל המשיכה לנשום, היא המשיכה כל הזמן לנשום. עד שבשלב מסוים החלטתי שאני צריך ל... לגאול אותה מיסוריה ועשיתי חתך יותר גדול ויותר גדול, והיא כל הזמן המשיכה לחיות. ורציתי שהיא תמות, ש, לא תסבול יותר. וניסיתי ל, לחנוק לה את הצוואר, ניסיתי לעשות עוד פֶּנֶס ועוד פֶּנֶס. ואחרי... ארבעים דקות בערך... היא... נפטרה" (ת/32ב', עמ' 13-14).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

תכנון המתת המתלונן ושיבוש הראיות

97. הנאשם הוסיף ותיאר לפרטי פרטים את תכנונו להמית את המתלונן, ולהיפטר מחלקי גופתו, כאשר הרעיון לבתר את גופת הנאשם התעורר בו בעקבות סרט: **"בעיקרון רציתי לפרוס את השקיות על הרצפה, לשים את המתלונן על הרצפה אחרי שישן... ו, ושם לעשות את זה... בעקבות סרט שראיתי, הבנתי שצריך לחתוך את הגופה באמצעות מסור... להיפטר מ... מהגופה, בחלקים חלקים"** (ת/332ב', עמ' 14, ש' 29-34).

כשנשאל הנאשם איזה סרט השפיע עליו לבצע את המעשים המתוארים, לא ידע להסביר ספציפית ומסר: **"בעיקרון, כל הסרטים שאני רואה, משפיעים עליי"** (ת/332ב', עמ' 27, ש' 30). בתשובה לשאלת החוקר מדוע עד היום לא פעל באלימות בהשפעת סרט, השיב: **"לא. אבל זה מהשפעות, מסרטים, וטלוויזיות, ופלאפונים... לא יודע איך להסביר את זה. פתאום... אני מניח שזה בגלל האלכוהול"** (ת/332ב', עמ' 27, ש' 31-36).

98. הנאשם תיאר כיצד תכנן להמית את המתלונן: **"... לא תכננתי לרצוח את המתלונן עם סכין"** (ת/332ב', עמ' 28, ש' 13). בתשובה לשאלה אם תכנן לתלות את המתלונן, הסביר: **"כן. וגם לא... לא תכננתי את זה מבעוד מועד. פשוט באותו יום, ביום שישי, חשבתי מה יהיה... מה תהיה הדרך הכי טובה. וזה עלה לי בראש... תליה"** (ת/332ב', עמ' 28, ש' 15-19). לדבריו: **"הרעיון לרצוח את המתלונן, נולד ביום שישי. לא הייתה לי שום דרך לדעת מי נבחר, מה נבחר, כמה נבחר. ה.. אם הייתי בוחר במתלונן לפני, אז היו עובדות שניסיתי לפגוע בו, שרציתי לעשות את זה לפני. הייתי נפגש איתו, הייתי אה.. הולך איתו לארוחה, לומד. עוקב אחריו"** (עמ' 30, ש' 26-31).

בהמשך הסביר הנאשם שזרק את חפצי המתלונן כדי **"להיפטר מראיות"** (ת/332ב', עמ' 24, ש' 5).

99. דמיון מסוים בין גרסת הנאשם בשלב זה, ובין גרסתו בבית המשפט, נמצא בטענת הנאשם שהיה צריך להרוג אדם, טענה שעלתה כשהסביר הנאשם מדוע בחר במתלונן. הנאשם הכחיש את גרסתו בהודעתו השנייה, לפיה תקף את המתלונן מאחר שקינא בו. לדבריו: **"חשבתי מה יהיה הכי קל. להביא ל... איזה בן-אדם יהיה קל להביא לדירה, שיאמין לי"** (ת/332ב', עמ' 15, ש' 2-1). בהמשך, שב הנאשם וקשר את התקיפה לזהותו המינית של המתלונן, והסביר: **"בגלל שהוא הומו". בתשובה לשאלת החוקר: "חזרנו להומו? יש עוד הרבה הומואים".** הסביר הנאשם: **"לא יודע מה להגיד לך. לא מפריע לי הומואים, באמת. זה פשוט היה נראה... מטרה קלה. רזה, עדין."** לשאלת החוקר: **"אבל הוא חבר שלך"** השיב: **"כן, אבל הייתי צריך בן אדם"** (ת/332ב', עמ' 16).

"מחשבות שווא"

100. בהמשך ההודעה העלה הנאשם לראשונה את הטענה שקיבל "מסרים". הנאשם העלה טענה זו כשהתבקש להסביר מדוע הסיר את מועמדותו לשפוט בתחרות האוניברסיאדה, ביום בו תקף את המתלונן: "חשבתי שאני מקבל מסרים בפלאפון ... לוותר על זה. שאין ... אין טעם" כשנשאל על מקור המסרים שקיבל, הסביר הנאשם: "משירים, מסרטונים, מ... שיחות עם כאלה אנשים ואחרים. לא משהו קונקרטי, כאילו רמזים באוויר. שאמרו לי: "ברק, צא מזה, אתה לא צריך את זה" (ת/332ב', עמ' 23, ש' 1-7).

הנאשם הוסיף וסיפר שאחרי המתת החתול וגורת הכלבים הרגיש "רע". לשאלת החוקר מדוע אם כך "החלטת שאתה ממשיך לבן-אדם?" השיב הנאשם: "כי זאת הייתה התוכנית... אני אומר לך, מסרים סמויים דרך פלאפון, דרך שירים, דרך אה... אתה יודע, כל מיני דברים לא טובים שאתה שומע ורואה? השפיעו עליי" (ת/332ב' עמ' 31, ש' 33-35).

101. בשלב זה של החקירה, ככל הנראה, הנאשם הבין שמגרסתו עולה שתכנן להמית את המתלונן, ושהמתת החתול וגורת הכלבים נועדו לצורך אימון: "יש כאן בעיתיות מסוימת... אפילו יותר מבעייתיות מסוימת. זה נראה, כאילו... יש כאן איזה התכוננות כלפי משהו. כאילו אני... לא סמכתי על עצמי שאני אעשה את הפעולה במכה אחת... ולכן החלטתי לעשות על קטן. התחלתי עם חתול, עברתי לכלב, ואז עברתי לבן אדם. זה נראה לא טוב. העובדות בשטח נראות לא טוב, אבל בסופו של דבר, לא היה פה ניסיון לרצח. אולי היה ניסיון אבל ב... היה פה ניסיון" (ת/332ב', עמ' 29, ש' 32-36).

בתגובה הטיח החוקר בנאשם: "אתה סובל ממאניה דיפרסיה ואתה מודע לבעיה שלך. ואני בטוח שרץ לך בראש איך אתה יוצא מהסיפור הזה, כי הרי אין ויכוח שאתה לוקח תרופות פסיכיאטריות, וסבלת בעבר, מכל מיני התקפות של מאניה דיפרסיה. הבעיה היא שלא סבלת אף פעם מבעיה כזאת של אלימות". לאחר שהנאשם אישר את דבריו, ביקש ממנו החוקר להסביר מדוע תקף דווקא את המתלונן. הנאשם התעקש ש"הרעיון לרצוח את המתלונן נולד ביום שיש", ובהמשך הסביר: "שתיתי במשך ארבעה ימים רצוף. רביעי, חמישי, שישי שתיתי הרבה. לא לקחתי תרופות כמו שצריך... כנראה שהשתבשה עלי דעתי אבל לא... הייתי סחי אבל. עשיתי את זה במודע. ולא ידעתי מי. הוא נולד. גם... אתה יודע, סתם ניצוץ. מי יכול..." (ת/332ב', עמ' 30-31).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

102. לקראת סוף החקירה, מסר הנאשם הסבר לסיבה בגינה קשר בהודעתו השנייה, מיום 14.6.14, את תקיפת המתלונן, לפרידה מחברתו ולתאונת הדרכים שעבר – הסבר שנראה כרגע נוסף של גילוי לב: "ניסיתי ליצור סיפור שיהיה הגיוני. ושמתי שקר על שקר, על שקר. וניסיתי פה ניסיתי שם. ניסיתי איך שהוא לעבר את כל המערכת, שתאמין לי שלא עשיתי את מה שעשיתי. ואז נפל האסימון. הבנתי שהדבר היחיד שיוציא אותך, זו האמת" (ת/32ב', עמ' 39, ש' 19-23).

103. בצהרי היום בו נגבתה הודעתו השלישית של הנאשם, ה-20.6.16, נלקח הנאשם לשחזור בדירה, ובהמשך הוביל את החוקרים לחוף הים, ולאחר מכן לרידינג, לחיפוש – שלא נשא פרי – אחר פגרי החתול וגורת הכלבים, הסכין והחפצים אותם השליך (ת/34; ת/35; ת/36). במהלך השחזור תאר הנאשם את פעולותיו במהלך האירועים. יוטעם שגרסאות הנאשם בהודעותיו ובשחזור, תאמו, ברמת התאמה גבוהה, לממצאים האובייקטיביים שנמצאו בדירה.

כך, למשל, הנאשם מסר שריסק כדורי "קלונקס" באמצעות מצית זיפו וכלי זכוכית. המצית וכלי הזכוכית נמצאו בחדר המוזיקה בדירה; הנאשם מסר שהכין למתלונן תערובת של וודקה, משקה ממריץ מסוג "אקסל" וכדורי "קלונקס" מרוסקים לאבקה. המשקאות ואריזות הכדורים נמצאו בדירה. כן נמצאה וצולמה כוס משקה ועליה אבקה לבנה; הנאשם מסר שהוריד את הערסל שהיה תלוי בחדר המגורים והעבירו לחדר המוזיקה שם אכן נמצא הערסל; הנאשם תיאר מאבק ליד דלת הכניסה לדירה, ואכן נמצאו מריחות בדם וטביעות אצבע ליד הדלת; הנאשם מסר שבמהלך האירוע גרב גרביים על רגלי המתלונן, ועטה כפפות על ידיו. הכפפות נמצאו בדירה (דו"ח בדיקת הזירה, ת/3; תמונות הזירה, ת/4, טבלת השוואה בין גרסת הנאשם בשחזור לממצאים בדירה, ת/37).

104. לטענת הסניגור, התנהגות הנאשם, בשחזור ובהובלה והצבעה, הייתה מוזרה, באופן המצביע על ליקוי בכשרו השכלי של הנאשם, או על פגיעה ביכולת השיפוט שלו (פרוטוקול, עמ' 869-870). בפרט, הדגיש הסניגור התנהגויות אלה: התעקשות הנאשם בשחזור, על כך שהשליך אחד החפצים לבור ביוב, הגם שבמקום לא נמצא בור ביוב, תוך שהסביר שבעת האירועים היה במקום בור ביוב; אי הצלחת הנאשם לאתר עץ שתחתיו, לגרסתו, השליך את פגרי גורת הכלבים; הנאשם עשה צרכיו בדירה, במהלך השחזור, בנוכחות החוקרים, "ללא כל גינונים", התנהגות אותה מצא הסניגור "ביזארית" (סיכומי ההגנה, פרק ב', עמ' 17).

רס"ב בבקוף (עת/11), שהתלווה לנאשם במהלך השחזור, העיד שלהתרשמותו הנאשם היה מבולבל במהלך ההובלה ולא היה בטוח היכן השליך את החפצים (פרוטוקול, עמ' 148 ; 157). הנאשם עצמו אישר בעדותו שיתכן וטעה במיקומו של בור הביוב (פרוטוקול, עמ' 449). ד"ר שילד התרשמה שהודאת הנאשם בהמתת החתול וגורת הכלבים היוותה מעין "פליטת פה", ולכן נמנע הנאשם בהמשך מהבאת ראיות למעשים אלה (פרוטוקול, עמ' 94 ; 96). אף מבלי להכריע בין אפשרויות אלה, לא מצאתי שעולה מהתנהגות הנאשם, בשחזור או בהובלה והצבעה, אינדיקציה כלשהי, להיותו במצב פסיכוטי במהלכם.

105. התרשמותי מהתנהגות הנאשם במהלך גביית הודעותיו, ובמהלך השחזור, ההובלה וההצבעה, כי הנאשם הבין היטב את המצב אליו נקלע ואת השלכותיו. הנאשם כלכל את צעדיו בזהירות, לפי מיטב הבנתו, תוך שהוא מודע לזכויותיו. כך, למשל, ביקש הנאשם ליצור קשר עם עורכי דין ספציפיים, שידע למסור את זהותם ; הנאשם שמר על זכות השתיקה, בעת גביית הודעתו הראשונה ; הנאשם ביקש לעיין בחומרי חקירה. הנאשם מסר גרסאותיו בזהירות, תוך שהוא מגלה טפח ומסתיר טפחיים. תגובותיו המחושבות של הנאשם במהלך חקירתו – שאינן מאפיינות אפילו חשודים "רגילים" – אינן מתיישבות, בלשון המעטה, עם היותו במצב פסיכוטי, ומתיישבות הרבה יותר, עם חשוד, המבין את מצבו, מודע לזכויותיו, ומסוגל לבחור בדרך הטובה ביותר, המשרתת, למיטב הבנתו, את צרכיו.

(ב) התנהגות הנאשם, ומצבו הרפואי – כפי שתועדו ברשומות הרפואיות

106. במועד גביית הודעתו הראשונה של הנאשם, בבוקר שלאחר תקיפת המתלונן, 11.6.16, יום שבת, חל ערב חג השבועות. לאחר שהופסקה גביית הודעת הנאשם, בשל התרשמות חוקרי המשטרה כי עליו לעבור בדיקה פסיכיאטרית, נלקח הנאשם בניידת לבית החולים אברבנאל. שם, נאמר לשוטרים שלצורך קבלת הנאשם בבית החולים נדרשת הפניית חובש משטרה/שב"ס או הוראת שופט. בעקבות זאת, נלקח הנאשם לבית המעצר אבו-כביר, לבדיקת חובש. ממזכר השוטרים שלוהו עולה שבמהלך שהותו בניידת, הנאשם "דיבר לעצמו" (ת/25).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

107. בימים שלאחר מעצרו, נבדק הנאשם מספר פעמים, כאשר אף לא אחד מהגורמים הרפואיים שבדקו את הנאשם, מצא, שהנאשם נמצא במצב פסיכוטי :

א. בבית המעצר אבו-כביר נבדק הנאשם על ידי החובש רוני זידאן (ע.ה/12). החובש העיד שהתרשם שהנאשם אינו פסיכוטי, שהוא מתמצא בזמן ובמקום, וכי אינו אובדני, לכן – בהתאם לנהלי שב"ס – החליט להשאירו בבית המעצר (פרוטוקול, עמ' 787 ; נ/12).

ב. עם קליטתו בבית המעצר, נבדק הנאשם על ידי הרופאה הכללית ד"ר אירנה קלויצקי (ע.ה/13). ד"ר קלויצקי העידה, שלו הייתה מתרשמת שהנאשם נמצא במצב פסיכוטי, הייתה מפנה אותו לבית החולים אברבנאל (פרוטוקול, עמ' 795). ד"ר קלויצקי, שאינה פסיכיאטרית, התייעצה עם רופאה אחרת, ד"ר מדר, ובעקבות ההתייעצות רשמה לנאשם טיפול תרופתי למשך מספר ימים (פרוטוקול, עמ' 791).

ביום 13.6.16, במהלך דיון בהארכת מעצרו, איים הנאשם שירצח את ראש הממשלה. בעקבות התנהגותו, הורה בית המשפט כי הנאשם יובא לבדיקה פסיכיאטרית (נ/5).

ג. בליל יום 13.6.16 הובא הנאשם לחדר המיון בבית החולים אברבנאל, שם נבדק על ידי התורנית בחדר המיון, ד"ר טטיאנה צ'רניאק (ע.ה/14). ד"ר צ'רניאק סיכמה את ממצאי בדיקת הנאשם: "שיתף פעולה רק בחלק הפורמלי של הבדיקה, הפסיק לענות לשאלות בקשר לנסיבות מעצרו. בבדיקה לא נתגלו סימנים פסיכויים, לא היה במצב אפקטיבי. שלל אובדנות. יחד עם זאת לציין שהבדיקה נערכה בשעה 04:00 לפנות בוקר, קיימת מצוקה נפשית" (נ/1, נספח ב').

משהתרשמה ד"ר צ'רניאק שהנאשם אינו זקוק לטיפול באשפוז, הורתה על השבתו לבית המעצר (פרוטוקול, עמ' 805).

ד. ביום 14.6.16 הופנה הנאשם על ידי עובדת סוציאלית בבית המעצר לבדיקה, בשל "התנהגות ביזארית" (נ/15).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הנאשם נבדק על ידי הפסיכיאטרית, ד"ר מרגלית שוורץ, שציינה שהנאשם: "לא יודע היכן נמצא... ההתנהגות שלו נראית מאוד מגמתית שלו מזלזלת ונועדה להתחמק מכל תשובה. יחד עם זאת יש תיעוד של קיום מחלה נפשית, של טיפול וכן הוא נראה מאד מתוח, חרד ובאי שקט". ד"ר שוורץ התרשמה שהתנהגות הנאשם מתחמקת ומגמתית, והמליצה להעמיק את אבחונו, ולבצע הסתכלות (ההדגשות במקור – י.ל, נ/15).

ה. ביום 21.6.16 נבדק הנאשם על ידי פסיכיאטר מטעם ההגנה, ד"ר גיא אור, שהתרשם כי: "בבדיקתו על ידי היום היה חשדן ומתוח. שיתוף הפעולה שלו היה מוגבל לאור חשדנות זו, אך מתוך מה שכן אמר, יתכן מאד כי הוא סובל ממצב פסיכוטי פרנואידי. יחד עם זאת, מאחר ולא ניתן להגיע למסקנה על סמך בדיקה זו, מומלץ כי יופנה לאשפוז לצורך הסתכלות" (מתוך בימ"ש/1, עמ' 9). מהתיעוד הרפואי עולה שתחילה סרב הנאשם לדבר עם ד"ר אור, והסביר זאת בחשדו שד"ר אור אינו פסיכיאטר. בהמשך "בחן" הנאשם את ד"ר אור ושאל אותו לגבי מינונים ומראה של תרופות פסיכיאטריות. בבדיקתו על ידי ד"ר שילד, מסר הנאשם שלא סמך על ד"ר אור מפני שהוא לא הכיר תרופה פסיכיאטרית שנטל הנאשם (בימ"ש/1, עמ' 11).

ו. בהמשך יום 21.6.16 נבדק הנאשם, בפעם השנייה, על ידי ד"ר שוורץ. בבדיקתו, הכחיש הנאשם שנבדק באותו יום על ידי ד"ר אור, ומשעומת עם דבר השקר, לא הצליח להסבירו באופן משכנע. ד"ר שוורץ סיכמה את בדיקתה: "אני לא רואה עדות להחמרה פסיכוטית או החרפה של המחלה הבסיסית ואני עדיין רואה התנהגות שמתאימה למגמתיות". ד"ר שוורץ המליצה על המשך השגחה (נ/15).

ז. ביום 23.6.16 נבדק הנאשם בשלישית על ידי ד"ר שוורץ, שמצאה: "בימים האחרונים כיבה על עצמו סיגריות בתקווה שיקרה משהו. לא ברור מה. אשר נועד להקל עליו. הוא מתקשה מאד להתמודד עם המצב הסיטואציונלי שלו והדרך שלו להתמודד מחושבת. יש פחות התנהגות ויש אפילו תחושה של אלימות דיסוציאטיבית. מסתבר שהיום בבוקר לא קיבל טיפול תרופתי". ד"ר שוורץ המליצה על המשך השגחה ועל הקפדה על טיפול תרופתי (נ/15).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

108. מכלל התיעוד הרפואי עולה כי בימים שלאחר האירועים, נבדק הנאשם במספר הזדמנויות נפרדות, על ידי גורמים רפואיים שונים, שלא התרשמו, כי באותו שלב, היה הנאשם פסיכוטי, או שהיה זקוק לטיפול באשפוז. למעשה, ד"ר שוורץ – שבדקה את הנאשם שלוש פעמים – התרשמה שהתנהגותו מגמתית.

ד"ר אור וד"ר שוורץ המליצו על העמקת אבחון מצב הנאשם, על דרך הסתכלות, כפי שאכן נעשה בהמשך.

אמנם, ד"ר אור העיר שיתכן מאד והנאשם סובל ממצב פסיכוטי פרנואידי, והמליץ על אשפוז לצורך הסתכלות, תוך שהוא מבהיר כי לא ניתן לבסס מסקנה בדבר מצבו הנפשי של הנאשם על בדיקה ראשונית זו. אולם, איני מוצא שיש בהערתו של ד"ר אור כדי לעורר – ולו ספק סביר – בדבר מצבו הנפשי של הנאשם בעת המעשים. זאת, בראש וראשונה, מאחר שלגרסת הנאשם, אכן לא סמך על ד"ר אור בשלב זה, באופן המסביר את התנהגותו החשדנית כלפי ד"ר אור. שנית, מפני שהנאשם נבדק מספר שעות לאחר בדיקת ד"ר אור על ידי ד"ר שוורץ ולא נמצא פסיכוטי. ולבסוף, מאחר שבבדיקת הנאשם, במסגרת הסתכלות, חמישה ימים לאחר שנבדק על ידי ד"ר אור, לא נמצאה כל אינדיקציה להיות הנאשם במצב פסיכוטי.

בדיקת הנאשם בתנאי אשפוז בבית החולים אברבנאל

109. ביום 26.6.16, הגיע הנאשם לבית החולים אברבנאל, לבדיקה בתנאי הסתכלות, בהוראת בית המשפט.

בעת קבלתו בחדר המיון בבית החולים אברבנאל, נבדק הנאשם על ידי תורן המיון, ד"ר אלכסיי רודין. בבדיקה, נמצא הנאשם: "מרושל בהופעתו החיצונית, אזוק. כוויות כתוצאה מכיבוי סיגריות באזור פלמרי בשתי ידיים וגב כפות רגליים דו"צ (אומר שכיבה בעצמו סיגריות כי ככה רוצה להפסיק לעשן). שקט פסיכומטורי. מודע צלול. התמצאות תקינה בכול המובנים. משתף פעולה בבדיקה. אפקט עם חיוכים לא תואמים. חשיבה מאורגנת. בתוכן החשיבה כעת אין עדות ברורה לקיום מחשבות שווא. שולל קיום מחשבות אובדניות. מוסר בתקופה שקדמה למעצרו ישן מספר שעות ביממה, בזבז כספים, היה בפעילות יתר. שתי אלקוהול בכמות מופרזת כל יום. לדבריו, ביום שלישי שבוע שעבר בהיותו שיכור מספר שעות נסע במהירות עד 190 קמ"ש עד שנכנס לאי תנועה ופגע באוטו. לדבריו, אביו התעצבן עליו ומזה הוא הרגיש לא טוב. המשיך לשתות אלקוהול עד למעצרו. לדבריו, החל לחשוב שצריך לעבור מבחן קבלה כדי להיות סוכן מוסד ובגלל זה ביום אחד שחט חתול של חבר, למחרת שחט כלב שלקח ל'אימוץ' באותו יום. בעוד יום עשה 'פנס' לחבר באזור צוואר בסכין. טוען שזה היה משחק ועובדה שלא יכול להרוג בן אדם. כעת מבין שהוא לא קשור למוסד אך בזה ששחט חתול רואה קומדיה שחורה וטוען שבא לחבר בתנועה של חיתוך ולא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

דקירה ולא סיכן אותו. מדבר על כך שעובר כנראה תהליך כמו שעוברים נערים בילדות מתו שהורגים חתולים וכלבים. בוחן המציאות אינו ברור עד הסוף. שיפוט לקוי. חסר תובנה למצבו הנפשי".

ד"ר רודין סיכם: "בבדיקה במיון בולט אפקט לא תואם ופגיעה בשיפוט ועולה רושם ששינוי בהתנהגותו ובמצבו הנפשי לפני מעצרו נגרם כתוצאה משימוש באלכוהול" (ההדגשות אינן במקור – י.ל.; מתוך בימ"ש/1, עמ' 9).

יוטעם, כי בשונה מגירסאותיו בהודעתו השלישית, בעדותו בבית המשפט, ובפני ד"ר שילד, מסר הנאשם כי סבר שהוא מועמד לתפקיד סוכן במוסד, ולא בסוכנות "כלשהי". בהמשך הבדיקה, הבהיר הנאשם שבמהלך הבדיקה הבין שהוא אינו קשור למוסד.

110. לצורך עריכת חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, אושפז הנאשם למשך כשלושה שבועות. בבדיקותיו ביחידה נמצא הנאשם "צלול", התמצאותו "תקינה בכל המובנים", וחשיבתו "מאורגנת וקוהרנטית עם יכולת טובה לחשיבה אבסטרקטית". בתוכן החשיבה "אין עדות למחשבות שווא פעילות". ללא הזיות, בעבר או בהווה. "לא נצפו סימנים פסיכויים או אפקטיביים מז'וריים, ללא הפרעות בקוגניציה, בוחן מציאות ושיפוט תקינים, תובנה מלאה למצבו הנפשי והמשפטי... לאחר קונפרונטציה הודה בפנינו כי בבדיקותיו השונות הציג או הסתיר פסיכופתולוגיה מוכרת לו ע"מ לקדם את ענייניו לפי נסיבות הבדיקה" (בימ"ש/1, עמ' 10; 17).

טענות ההגנה בנוגע לעיתוי בדיקת הנאשם בתנאי אשפוז בבית החולים אברבנאל

111. איני מקבל את טענת הסניגור, לפיה מיד לאחר האירוע היה על החוקרים לפעול לאשפוז הנאשם לצורך הסתכלות, וכי הימנעות החוקרים מהפניית הנאשם לבדיקה בתנאי אשפוז, מיד לאחר האירועים, עולה כדי מחדל חקירה. במהלך החקירה נבדק הנאשם מספר פעמים – על ידי חובש ורופא כללית ביום הראשון למעצרו, ועל ידי רופא פסיכיאטרית יומיים לאחר מכן – כאשר בבדיקתו לא נמצא שהוא פסיכוי או שהוא זקוק לטיפול מידי באשפוז. בנסיבות אלה, דחיית ההסתכלות למספר ימים, לצורך השלמת החקירה, סבירה בעיני. לטענת הסניגור, הנאשם נבדק בבית החולים אברבנאל ביום 26.6.16, כשבועיים לאחר האירועים, כאשר במהלך מעצרו טופל תרופתית, באופן שמנע מרופאי אברבנאל להתרשם ממצבו הנפשי בעת מעצרו.

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

משנשאלה ד"ר שילד כיצד העריכה את מצבו הנפשי של הנאשם בעת המעשים, יותר משבועיים ימים אחרי מעצרו, הסבירה שעשתה זאת על בסיס סיכום הבדיקה האחרונה שעבר הנאשם על ידי ד"ר קודש, על בסיס חומרי החקירה אותם קראה, ועל בסיס צפייה בקלטות גביית הודעות הנאשם, השחזור והעימות עם המתלונן (פרוטוקול, עמ' 26).
אשר לטענת ההגנה לפיה בדיקת הנאשם בבית החולים אברבנאל נערכה לאחר שהנאשם טופל תרופתית במשך כשבועיים, באופן שלא אפשר לעמוד על מצבו הרפואי בעת מעצרו – הרי שהטענה אינה ברורה, לאור עדות הנאשם שבזמן האירועים נטל את תרופותיו (פרוטוקול, עמ' 501, ש' 18 ; עמ' 526, ש' 23). ההגנה לא ביססה, בראיות כלשהן, טענה לפיה הנאשם לא נטל את תרופותיו בתקופה זו, או שחל שינוי בטיפול התרופתי בנאשם, בתקופה שבין המעצר לבין ההסתכלות, באופן שיש בו כדי להשליך על ממצאי חוות הדעת מטעם המאשימה באשר למצבו הנפשי במהלך המעשים.

(ג) סיכום ביניים: בחומר הראיות אין אינדיקציה להיות הנאשם פסיכוטי לאחר האירועים

112. סיכומם של דברים, לא מצאתי שיש בהתנהגות הנאשם לאחר האירועים – כפי שהיא באה לביטוי בעת גביית הודעותו במשטרה, לרבות במהלך השחזור והעימות עם המתלונן – ובמצבו הרפואי של הנאשם ובהתנהגותו – כפי שתועדו ברשומות הרפואיות – אינדיקציה כלשהי, שיש בה כדי לעורר, ולו ספק סביר, בכך שלאחר האירועים היה הנאשם במצב פסיכוטי.

(5) התנהגות הנאשם במהלך האירועים המתוארים בכתב האישום

113. הנאשם מסר בהודעותיו במשטרה תיאור מפורט של התנהגותו במהלך האירועים – תיאור המתיישב, ברמת התאמה גבוהה, עם הראיות האובייקטיביות ועם גירסת המתלונן.
להלן תיבחן השאלה האם יש בהתנהגות הנאשם, במהלך האירועים – כפי שהיא עולה מחומר הראיות, ובראשן גרסאות הנאשם – אינדיקציה לגריעה ממשית ביכולת ההבנה או הרציה שלו.

(א) מהימנות גירסת הנאשם בנוגע למצבו הנפשי בעת האירועים

114. בטרם תבחן התנהגות הנאשם במהלך האירועים – כפי שהיא עולה מגירסאותיו – תידון בקצרה שאלת מהימנות גירסאות הנאשם בנוגע למצבו הנפשי בעת האירועים. הנאשם העיד, כי את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ביצע בעודו שרוי תחת מחשבות שווא בגין סבר שעליו להיבחן במבחני כניסה על מנת להתקבל, לדבריו, "לסוכנות כלשהי" (להלן: **"גירסת הסוכנות"**). פרוטוקול, עמ' 415-416).

115. אין בידי לקבל את גירסת הנאשם, לפיה, עובר לאירועים, ובמהלכם, סבל ממחשבות שווא בגין סבר כי הוא עובר מבחני מיון לסוכנות ביון עלומה. מסקנתי זו מבוססת על העדפת חוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב (בימ"ש/1) על פני חוות דעת מומחה ההגנה, ד"ר צודיקר (נ/1), ועל התרשמותי השלילית ממהימנות הנאשם בכלל, ומהימנות גירסת "הסוכנות" – הכבושה, המתפתחת והבלתי מהימנה – בפרט. להלן, יפורטו טעמי מסקנתי כסדרם.

העדפת חוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב על פני חוות דעת ד"ר צודיקר

116. המומחים שחוו דעתם בשאלת יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ולהימנע מהם, נחלקו בדעותיהם.

ד"ר שילד וד"ר שגיב, סברו שהמסרים אותם תיאר הנאשם בהודעותיו במשטרה ובבדיקותיו אינם עולים כדי מחשבות שווא, שכן לא מדובר במסרים קונקרטיים או מוריס. המומחות מצאו שהנאשם לא היה במצב פסיכוטי בזמן המעשים, ידע להבחין בין מותר לאסור והיה מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצוע העבירות. לעומתן, מומחה ההגנה ד"ר צודיקר, מצא שבזמן המעשים הנאשם היה שרוי במצב פסיכוטי, עקב מחשבות שווא של יחס ורדיפה, שהנאשם לא היה מסוגל להבחין בין טוב לרע ובין מותר ואסור, והתנהלותו הייתה כמי שאינו מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצוע המעשים.

117. לאחר בחינה מעמיקה ויסודית של חוות הדעת, ושל עדויות המומחים, החלטתי להעדיף את חוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב, על פני חוות דעתו של ד"ר צודיקר, וזאת, לאור נימוקי המומחים בחוות דעתם בכתב ופירוט הנימוקים בעדויותיהם בעל פה, ומאחר שעמדת ד"ר שילד וד"ר שגיב מתיישבת עם המבחנים המקובלים בפסיקה ביחס לסייג אי שפיות הדעת, כפי שיפורט להלן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

118. התרשמתי ממקצועיותן של ד"ר שילד וד"ר שגיב, שהשתקפה מחוות דעתן הסדורה, המנומקת והמשכנעת (בימ"ש/1) ומעדותן הבהירה בבית המשפט. ד"ר שילד וד"ר שגיב הבהירו באופן מנומק וחד משמעי את מסקנתן – לפיה הנאשם הבין את מעשיו, את הפסול בהם והיה מסוגל להימנע מהמעשים.

119. כך, למשל, ד"ר שילד וד"ר שגיב הסבירו כיצד הגיעו למסקנתן, ש"ניכר שהמתלונן מודע לחריגות מחשבותיו, ובהיעדר שכנוע הרי שלא מדובר במחשבות שווא", והדגימו כיצד גיבשו חוות דעתן זו, מתוך דברי הנאשם בבדיקתו: **"בהתייחס למתלונן אמר 'חשבתי שהוא חלש והרבה אלכוהול והרבה מסרים סמויים. כל החיים אני מאמין שיש מסרים סמויים בטלפון ובטלוויזיה. 'לך לישון, לך לאכול, לך ככה, לך ככה, לך ככה'. אני יודע שהם לא נכונים אבל לפעמים הם משתלטים עליי. זה לא שהם אומרים לי 'ברק לך תרצח' אבל נגיד אם אני שומע I'm living on a jet plane אני עולה על מטוס, אם היה אומר לי לפגוע באבא ואימא לא הייתי עושה את זה כי בהם לא פוגעים... אם מישהו עובר לידי עם סיגריה אני חייב לעשן וכדי להעביר את זה אני הולך לדבר עם עצמי או עם מישהו כדי להעביר את זה. זה דומה למסרים שאני מקבל. למשל אם אני רואה מישהו עם קולה אני מסוגל לגנוב לו את הקולה מרוב שאני רוצה, אני אלך לשכב ולחשוב על זה ובסוף אני אלך לדבר עם מישהו כדי שזה יעבור"** (ההדגשות אינן במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 10).

בהתייחס לאמור, העידה ד"ר שילד, שמדברי הנאשם עצמו עולה, שהמסרים, שכביכול, קיבל חסרי תוכן ספציפי, ואינם עולים כדי מחשבות שווא: **"כשבדקנו לעומק מה זה המסרים אז הוא אומר זה כמו פרסומת, שטיפות מוח אבל הוא יכול להתעלם לזה או להתייחס לזה. זאת אומרת זה לא בגדר של והוא יודע שזה לא אמיתי וזה לא משהו ספציפי, הוא מאוד הדגיש את זה, זה כמו פרסומת קוקה קולה אז הוא אמר שהוא רואה קוקה קולה אז הוא ישתה קוקה קולה זה המסר שהוא מקבל אני רואה מטוס בא לי לטוס פחות או יותר באותו משקל, לפי ההסבר שלו"** (פרוטוקול, עמ' 11).

120. בחוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב, מובאים גם דברי הנאשם, מהם הסיקו המומחות שהנאשם בחר להמית את המתלונן, והיה מסוגל להימנע מהמעשים: **"קראתי בין השורות ופירשתי שאני צריך לבצע פשע מושלם ולרצוח בן אדם"** (ההדגשות אינן במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 10). בהמשך הוסיף הנאשם: **"רציתי להרוג אותו, הייתי מתקבל להיות סוכן, לא יודע איפה, זה המסרים הסמויים שקיבלתי בפלאפון באמצעות שירים, סרטים והודעות וואטסאפ ומזה הבנתי שרוצים לקחת אותי להיות סוכן. זה לא היה משהו ספציפי. זה יותר להשתעשע עם**

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הדברים האלה (ההדגשות אינן במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 10). ובהמשך: "... היו לי מסרים סמויים, מבחן אחרון אם אני יכול לבצע פשע מושלם כמו שראיתי בסרטים. אני מושפע מסרטים. זאת המטרה הסופית וזהו אני מוכן להיות הפושע המושלם. אני מושפע מסרטים. אני אוהב את זה, אני אוהב את ההוליווד הזה" (ההדגשה אינה במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 12).

בהתייחס ל"גירסת הסוכנות", העידה ד"ר שילד: "זה הוא סיפר נכון בחקירה, אבל גם באותם החקירות וגם לנו הוא סיפר שהוא ידע שהוא (המתלונן – י.ל.) נבחר להיות שופט, קיבל, ציפור קטנה לחשה לו, הוא ידע מזה אז הוא הסיר את המועמדות שלו. אז הוא גם אמר בחקירה שהוא לא אוהב הומואים. הוא גם אמר עוד הרבה דברים בחקירה, גם לנו שזה היה המניע. הוא לא קיבל מסר ספציפי. נגיד והוא היה במצב פסיכוטי, אני הולכת איתך, נגיד והוא היה במצב פסיכוטי וקיבל מסר שהוא צריך להרוג מישהו כדי להיות סוכן, נגיד למרות שהוא גם אומר משפטים שהוא חי בסרט, מושפע מסרטי הוליווד ויודע שזה לא מציאותי. זה גם אומר את זה בחקירה וגם לנו, המסר הוא לא קיבל מסר שהוא צריך לפגוע בבן אדם הזה, ספציפי, וגם שאלתי אותו, אז אוקי אם אתה מקבל מסר שאתה צריך להרוג מישהו, אז לפי מה שאתה מחליט אם כן לעשות ומי לעשות מתי לעשות את זה. אז הוא אמר במשפחה לא, שאלתי הכי זמין זה המשפחה, הוא אומר במשפחה לא פוגעים... הוא יכול להימנע מזה" (פרוטוקול, עמ' 15).

121. התרשמתי מבקאותה הרבה של ד"ר שילד בפרטי המקרה, ומיכולתה לשלוף מזיכרונה, בדיוק רב, נתונים שמסר הנאשם – בחקירותיו במשטרה ובשחזור, שבהקלטותיהם צפתה – וביכולתה לבסס עליהם מסקנותיה המקצועיות, באופן המצביע, בעיני, על עומק התמצאותה בעניינו של הנאשם ועל רמת מקצועיותה הגבוהה.

122. בשונה מחוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב, הרי שחוות הדעת מטעם מומחה ההגנה, ד"ר צודיקר, אינה משכנעת, בלשון המעטה, וזאת משום שחלק ניכר ממסקנות חוות הדעת אינן מבוססות כנדרש בראיות הרלוונטיות, ולשאלות חשובות אחרות, אין תשובה, כפי שיפורט בהמשך.

אף ד"ר שילד וד"ר שגיב תיארו את חוות הדעת כ"**כיאוטית ולא קוהרנטית**", ושאינה עומדת בקריטריונים לעריכת חוות דעת מסוג זה (פרוטוקול, עמ' 10 ; 722-723).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

123. מחוות הדעת, כמו גם מעדות ד"ר צודיקר, קשה לחלץ את הנימוקים למסקנתו שבעת ביצוע המעשים, היה הנאשם: **"שרוי תחת סימפטומים וסימנים אפקטיביים מאג'וריים ופסיכויים בארגון ומהלך המחשבה ובהתנהגותו ופגעו בהתנהלותו ובתפקודים במישורים שונים בחייו ופגעו בבוחן המציאות. ולכן לא היה מסוגל להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור וכל התנהלותו היתה כמי שאינו מסוגל לשלוט בדחפיו ולהימנע מביצוען, זאת מאחר והן היו תחת אופטיקה של חשיבה דלזיונאלית"** (נ/1, עמ' 22).

124. התרשמתי, כי ד"ר צודיקר אימץ באופן מוחלט את הסברי הנאשם למעשיו, מבלי להעבירם במסננת מקצועית-ביקורתית מספקת.

כך, למשל, ד"ר צודיקר אישר בעדותו כי להיות הנאשם תחת השפעת טיפול תרופתי בזמן הבדיקה יש משמעות על מסקנות הבדיקה. למרות זאת, בבדיקתו את הנאשם, הסתפק ד"ר צודיקר בדברי הנאשם בלבד – לפיהם נטל את התרופות – ולא ניסה לבדוק זאת, כפי שמצופה ממומחה מקצועי (פרוטוקול, עמ' 605-606). לעניות דעתי, יש במחדל זה, נימוק נוסף, למשקל המופחת שיש ליתן לחוות דעתו המקצועית של ד"ר צודיקר.

בנוסף, ד"ר צודיקר נמנע מהצגת שאלות מאתגרות לנאשם, ובמקרים בהם הוצגו שאלות כאלה על ידי ד"ר שילד וד"ר שגיב, לא היה בידי ד"ר צודיקר להסביר כיצד הגיע למסקנה הפוכה ממסקנת המומחות, על בסיס אותן תשובות. כך, למשל, לא היה בידי ד"ר צודיקר הסבר מספק לעמדתו – לפיה מהעובדה שהנאשם תקף את המתלונן, אך לא פגע בבני משפחתו אותם פגש בבוקר האירוע – לא ניתן להסיק שהנאשם היה מסוגל להימנע מהמעשים (פרוטוקול, עמ' 639).

בדומה, משנשאל בדבר מצבו הנפשי של הנאשם במהלך תאונת הדרכים, העיד ד"ר צודיקר: **"כנראה התאונה הייתה חלק מאותו מצב פסיכויטי שהוא לא הבין ולא יכל להבין מה פסול לנהוג 180 ולהרוג מישו"** (פרוטוקול, עמ' 642). זאת, בהתעלם מהסברי הנאשם מהם עולה בבירור שהיה מודע לאיסור על נהיגה בשכרות, ולכן נמנע מדיווח למשטרה על תאונת הדרכים, כפי שפורט בהרחבה לעיל.

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

125. דומה שד"ר צודיקר ביסס את מסקנותיו על עצם מחלתו של הנאשם, מבלי לעגון בתסמינים להיות הנאשם פסיכוטי, לפני האירועים, במהלכם ואחריהם.

כך, משנשאל אם בחן את האפשרות שהנאשם מתחזה, הסביר ד"ר צודיקר: **"אני לא חושב שיכול להיות התחזות כי יש פה שוב היסטוריה ומחלה לא מתחילה מהיום היא מתחילה מהמון שנים עם הרבה אשפוזים עם הרבה החרפות עם הרבה אפיזודות עם הרבה תרופות"** (פרוטוקול, עמ' 625). זאת, מבלי להצביע על תסמינים ספציפיים בהתנהגות הנאשם, במועדים הרלוונטיים.

בנוסף, ד"ר צודיקר נימק את העובדה שאימץ את דברי הנאשם בכך שגירסת הנאשם מתיישבת עם ההיסטוריה הרפואית שלו: **"... הוא מגלה מחשבות שווא של יחס של רדיפה הוא מדבר על קונספירציה ארגונית של מוסד שאותם הוא לאורך כל הדרך מציין זאת אומרת זה לא איזה דפוס חדש שפתאום מתחזה מביא אותו. לאורך כל אשפוזיו ולאורך כל ההחמרות הפסיכוטיות שלו הוא מגלה מחשבות רדיפתיות בעטין הוא גם בורח נמלט הוא מגלה הפרעות בתפיסה של הזיות והופכות אותו להליציונטורי גם אם הוא אומר שלא"** (פרוטוקול, עמ' 636-637).

דא עקא, שבין גירסת הנאשם – לפיה סבר שהוא עובר מבחני גיוס לסוכנות ביון עלומה – לבין מחשבות השווא של רדיפה, אותן חווה בעבר, אין כל דמיון. בנוסף, בכך, לעניות דעתי, חטא ד"ר צודיקר לחובתו המקצועית, לבחון לגופם את תסמיני מחלת הנפש של הנאשם, את תוכן מחשבות השווא הנטענות, ואת הקשר הסיבתי בין לבין המעשים שעשה.

126. שיקול נוסף להעדפת חוות דעתן של ד"ר שילד וד"ר שגיב על פני חוות דעתן של ד"ר צודיקר נעוץ בהתיישבות נימוקי המומחים עם המבחנים המקובלים בפסיקה ביחס לסייג אי שפיות הדעת. בעוד שד"ר שילד וד"ר שגיב הקפידו על ההבחנה בין היסודות השונים המרכיבים את סייג אי השפיות, והתייחסו לאופן שבו בא לידי ביטוי כל רכיב בענייננו בנפרד – קיומה של מחלת נפש, עצמת התסמינים הבאה לידי ביטוי ביכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ולהימנע מהם, והקשר הסיבתי בין מחלת הנפש לבין מעשי הנאשם – הסבריו של ד"ר צודיקר נעדרו אבחנה דומה.

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

כך, למשל, מעדות ד"ר צודיקר עולה, שהסיק כי הנאשם לא יכל להימנע מעשיית המעשים מעצם המחלה, מבלי לבחון לעמקם את המעשים שעשה ואת ההסברים שנתן להם, בהודעותיו במשטרה, ולד"ר שילד וד"ר שגיב: "היכולת להימנע מביצוע פעולה אב נורמאלי כי מחלה זה לא תהליך נורמאלי, מחלת נפש זה מצב אב נורמאלי, אוקי? שמושפע מהרבה גורמים. עכשיו כשבן אדם נמצא תחת מצב מאני כפי שאני מאפיין אותו זאת אומרת אי שקט נוראי סף גירוי ותסכול מאוד נמוכים ... אז היכולת שלי להימנע מדחפים כאלה פונקציה של המוח זה לעשות ... אינהיביציה מין פילטר, לעכב את הדחפים התוקפניים, שכן אדם נמצא באגיטציה במצב מאני הדחפים שלו לא מורכבים הוא לא יכול להימנע מביצוע במילים אחרות" (פרוטוקול, עמ' 638).

127. לאור כל האמור, השתכנעתי שיש להעדיף את חוות דעתן של ד"ר שילד וד"ר שגיב, המנומקות היטב ומעוגנות בדוגמאות של התנהגות הנאשם לפני האירוע ואחריו, על פני חוות דעתו של ד"ר צודיקר.

מהימנות הנאשם

128. מחומר הראיות עולה בבירור שהנאשם אינו מתקשה באי אמירת אמת, או באמירת דבר והיפוכו. למעשה, עובדה זו אינה שנויה במחלוקת בין הצדדים. עד כדי כך שאפילו הסניגור ביקש מבית המשפט שלא להתבסס על דברי הנאשם, שכן: "הוא אומר דבר והיפוכו לכול אורך, גרסאות כאלה ואחרות, הוא נותן גרסה אחר כך הוא אומר שהוא סתם אמר או שהוא שיקר או שהוא מבלבל את האויב, אי אפשר לדעת מברק נגר" ולכן "צריך לא להאמין לו בכלל" (עמ' 841 לפרוטוקול, ש' 21-27).

הסניגור טען – מבלי לבסס הטענה בראיה כלשהי – שחוסר מהימנות הנאשם הוא אינדיקציה נוספת למחלת הנפש ממנה סובל הנאשם.

129. איני שותף למסקנתו זו של הסניגור.

מחומר הראיות – בין היתר מדברי הנאשם עצמו – עולה בבירור, שהנאשם אינו משקר ללא אבחנה. התרשמותי היא שהנאשם מתאים את גרסאותיו המשתנות, באופן מושכל ומבוקר, מתוך מטרה להתחמק מהשלכות מעשיו. לראיה, כשעסקין בפרטים חסרי חשיבות, מסר הנאשם גרסאות עקביות, ברורות, המתיישבות עם הראיות האובייקטיביות (ראו, למשל, טבלת השוואה בין גרסת הנאשם בשחזור לבין הממצאים בדירה, ת/37).

130. לאחר שהקשבתי קשב רב לעדות הנאשם בבית המשפט, בחנתי ביסודיות את כלל הודעותיו במשטרה, לרבות העימות עם המתלונן והשחזור, וצפיתי אף בחלקים שצולמו, התרשמותי היא שהנאשם מניפולטיבי, מתוחכם ומתעתע. מאפיינים אלה באים לביטוי, בין היתר, ביכולת הנאשם לשזור בגרסתו נתון אמיתי, בדרך כלל פרט עובדתי שקשה לסתור אותו, בשל היותו מגובה בראייה אובייקטיבית, ומיד לאחר מכן, מסירת הסבר, שיש בו – להבנת הנאשם – כדי לעורר ספק בדבר אחריותו המהותית למעשה.

לדוגמה, מיד עם מעצרו היתמם הנאשם: **"מה עשיתי? זה בגלל שקשרתי אותו ברגליים וירד קצת דם? הוא הומו אני לא, לא יודע איך הגעתי למצב הזה, לא שכבנו"** (ת/19). מדברי הנאשם עולה, שכנראה הבין שניתן לקשור אותו לפגיעה במתלונן. לדבריו בעדותו, בשלב זה: **"אני ניסיתי ליצור מהסיטואציה משהו שהוא כל כך מינורי שלא צריך לעצור אותי בשביל זה"** (פרוטוקול, עמ' 518, ש' 30-31).

דוגמה נוספת למניפולטיביות המאפיינת את התנהלות הנאשם, ניתן לראות בניסיונו להטיל את האחריות לפגיעה במתלונן על אחרים – נתון שקרי, לכל הדעות – תוך שזירתו בנתוני אמת – תיאור נכון של זירת האירוע, שהנאשם ידע שנמצא בה דם: **"קרעתם לו את הצורה, חטפתם אותו על כל הדירה, כל הדירה הייתה בדם"** (ת/22ג, עמ' 24, ש' 24-25), ובהמשך: **"תחשוב מה הם עשו לו. איזה מסכן. הרגו אותו..."** (ת/22ג, ש' 37).

בדומה, ניתן לראות את ניסיון הנאשם להסביר את דקירת המתלונן כ"אקט מיני ביזארי שהשתבש": **"אני רוצה לציין בפני ביהמ"ש שלא ניסיתי לפגוע במתלונן, אלא סה"כ לעשות לו פֶּנֶס קטן ככה למזכרת מין היקי כזה, היקי זה סימן מציצה. למה עם סכין? זה סוג של משחקי שליטה מטומטמים שאני מצטער עליהם"** (ת/28ג, עמ' 38, ש' 19-38). הנאשם הודה בשלבים מאוחרים יותר שאקט מיני כזה: **"לא היה ... סתם שטויות שאני אומר בחקירה..."** וכי עשה זאת, במטרה **"לבלבל"** (עמ' 452, ש' 4-6).

131. עדות הנאשם רצופה בשקרים בוטים, ששיקר בעדותו, ובהתייחסויות לפרטים לא נכונים שמסר בהודעותיו במשטרה.

כך, למשל, הנאשם טען בעדותו ששיפוט באוניברסיאדה אינו מהווה מדרגה לשיפוט בינלאומי, ולכן לא הייתה כל סיבה שיקנא במתלונן שנבחר לשפוט על פניו. לשאלת הסגור מדוע אמר בחקירתו שהסיבה לתקיפת המתלונן הייתה שהמתלונן נבחר על פניו, השיב הנאשם: **"אה, אמרתי את זה?"**. כשהתברר לו שדבריו הוקלטו, הסביר: **"אז אם אמרתי את**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

זה, אוקי... אם, אם זה מוקלט, אבל מוקלט הרבה דברים שאמרתי בחקירה, שזה לא נכון". לשאלת ביהמ"ש מדוע אמר את הדברים אם אין בהם אמת, השיב הנאשם: "בשביל לבלבל את השוטרים בחקירה". כשנשאל מדוע רצה לבלבל את חוקריו השיב הנאשם: "לא יודע... נתתי, נתתי עדויות סותרות אחת על השנייה כל הזמן". כב' אב בין הדין הוסיפה ושאלה אם הדבר נעשה כדי לבלבל את החוקרים, והנאשם השיב: "או לבלבל, או שאני בעצמי הייתי מבלבל". לשאלת בית המשפט, אם אולי חשב שהדבר יועיל לו לאור מה שראה בסרטים, השיב הנאשם: "יכול להיות" (פרוטוקול, עמ' 457).

בעקבות טענות חוזרות של הנאשם – שהרבה לשקר במהלך מסירת הודעותיו במשטרה – שאלה כב' אב בית הדין את הנאשם: "אתה אמרת לפני רגע שאתה אומר הרבה שטויות. אתה מתכוון להרבה דברים שלא נכונים?... אז איך אנחנו נדע מתי אתה אומר דברים נכונים ומתי לא, כשאנחנו נצטרך לבחון את העדות שלך?". לכך השיב הנאשם: "עבודה קשה" (עמ' 479, ש' 19-22).

מהימנות גירסת "הסוכנות"

132. גירסת הנאשם – לפיה חווה מחשבות שווא, שהתבטאו ב"מסרים" – גירסה כבושה היא, שהועלתה לראשונה בהודעתו השלישית, לאחר העימות עם המתלונן ו-9 ימים לאחר גביית הודעתו הראשונה. הנאשם לא סיפק הסבר של ממש לכבישת גירסתו. ההסבר היחיד, האפשרי שאותו ניתן לחלץ מדברי הנאשם, לפשר השיהוי בהעלאת גירסת "הסוכנות", הוא שהנאשם התבייש, כביכול, במחלת הנפש ממנה הוא סובל, וכי תמיד עשה כל מאמץ להסתירה. דא עקא, שכבר בהודעתו הראשונה, מיום 11.6.16, ביקש הנאשם מהחוקרים לספק לו את התרופות הפסיכיאטריות, שבהן הוא מטופל, וביקש להיבדק על ידי פסיכיאטר, באופן שאינו מתיישב עם הסבר "הבושה", כביכול, לפשר השיהוי.

133. לא זו אף זו. מדובר בגרסה מתפתחת, שהתמלאה בהדרגה בתכנים נוספים בשלבים מאוחרים של ההליך.

בבדיקותיו על ידי המומחים שהגישו חוות דעת לבית המשפט, ובמהלך עדותו, התבקש הנאשם לתאר את התכנים הספציפיים של המסרים הנטענים, ואת האופן שבו, כביכול, התקבלו אצלו. הנאשם התקשה להשיב לשאלות אלה, ענה בסיסמאות כלליות, ולבסוף הודה: ש"אין מסרים קונקרטיים" (פרוטוקול, עמ' 495).

134. ניתן לקבל את הטענה שאדם הסובל ממחשבות שווא מורות יתקשה להסביר באופן מלא וקוהרנטי את ההיגיון שעמד מאחורי "מחשבות השווא" אותן חווה בהיותו פסיכוטי. כמו כן, מתקבל על הדעת שמחשבות שווא לא יתבטאו בהנחיה קונקרטית, ברורה ומפורטת. על אף האמור, ניתן לצפות שאדם שחווה מחשבת שווא קונקרטית יוכל לתאר אותה, ולו באופן בלתי סדור וקוהרנטי. מתשובותיו הפתלתלות והכלליות של הנאשם, קשה היה לדלות דוגמה קונקרטית אחת לתוכן ה"מסר" אותו כביכול קיבל, או אף תיאור של האופן הקונקרטי שבו התקבלו ה"מסרים" הנטענים. ניכר שהנאשם עצמו זיהה כי תשובותיו אינן מספקות, באמרו **"קשה לי לדבר על זה עכשיו כי כרגע אתם רואים שאני כשיר"**, ובהמשך **"אבל זה מצחיק עכשיו שאני אומר את זה כי זה שיר"** (פרוטוקול, עמ' 491-492).

הפרטים הקונקרטיים היחידים בנוגע לאותם "מסרים" נטענים, עלו בתשובה לשאלות ממוקדות שנשאל הנאשם, כאשר תוכן ה"מסרים" הנטענים, מובא כנוסחת קסם, להסביר פער או קושי בגירסתו.

כך, למשל, מחוות דעת מומחה ההגנה, ד"ר צודיקר עולה, שהנאשם סיפר לו שהחליט להתפטר מעבודתו בחדר הכושר **"בגלל הצעה מעניינת שקיבלתי מהסוכנות"** (נ/1, עמ' 11). זאת, בניגוד להסברים אחרים שמסר לד"ר קודש, לבני משפחתו ולד"ר שילד, לפיהם התפטר בשל ליקויי בטיחות בעבודה.

בדומה, משנשאל הנאשם בעדותו, מדוע בחר לרצוח דווקא את המתלונן, שהרי היו אנשים זמינים יותר בהם יכל לפגוע – למשל, י. בת זוגו של בעל הבית בו התגורר הנאשם, שהגיעה לדירה לסייע לנאשם בחיפוש אחר החתול – השיב הנאשם, בפקחותו: **"אחד מהמסרים היה לא פוגעים בנשים"** (פרוטוקול, עמ' 509, ש' 16). זו הפעם הראשונה שהנאשם מסר נתון זה, בדבר תוכן המסר של אי-פגיעה בנשים. התרשמותי היא שהנאשם עשה זאת, בעקבות עדות ד"ר שילד, לפיה ראייה ליכולת הנאשם להימנע מעשיית המעשה – רצח אדם כחלק ממחשבות השווא – היא העובדה שבחר במתלונן כקורבן ולא פגע בבני משפחתו אותם פגש בבוקר האירוע כשהיה, כביכול, כבר "בשלב השלישי" של "המשימה", לאחר המתת בעלי החיים.

למעשה, הנאשם העלה לראשונה את הטענה שהוא מקבל "מסרים", כשהתבקש ליישב את העובדה שהסיר את מועמדותו לשפוט באוניברסיאדה, בבוקר היום בו תקף את המתלונן, עם טענתו שבאותו שלב לא ידע שלא נבחר לתפקיד, וששיקר בהודעתו השנייה כשאמר שתקף את המתלונן מפני שקינא בו על שנבחר על פניו לשפוט בטורניר הבינלאומי. אז, טען הנאשם: **"חשבתי שאני מקבל מסרים בפלאפון ש... לוותר על זה. שאין... אין טעם"** כשנשאל על

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

מקור המסרים שקיבל, מסר הנאשם הסבר כללי ביותר: "משירים, מסרטונים, מ... שיחות עם כאלה אנשים ואחרים. לא משהו קונקרטי, כאילו רמזים באוויר. שאמרו לי: "ברק, צא מזה, אתה לא צריך את זה" (ת/32ב', עמ' 23, ש' 1-7).

135. מהשוואת הפרטים אותם מסר הנאשם ביחס לתוכן המסרים הנטענים, ועיתוי קבלתם, עולה שעל אף מיעוט הפרטים, מסר הנאשם, שוב ושוב, תיאור סותר ובלתי עקבי של "המסרים" הנטענים.

כך, למשל, בעוד שבעדותו בבית המשפט לא ידע הנאשם למסור פרטים כלשהם באשר ל"סוכנות", ואף לא ידע לומר אם מדובר בגוף אמיתי, לד"ר רודין מסר הנאשם כי מדובר ב"מוסד".

בנוסף, בבדיקתו על ידי ד"ר שילד טען הנאשם ש"קרא בין השורות" שעליו לרצוח אדם (ההדגשה אינה במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 12). לעומת זאת, בבית המשפט העיד הנאשם שקיבל מסר לפיו היה עליו לעבור שלושה "מבחנים": המתת חתול, כלב ורק לבסוף המתת אדם (פרוטוקול, עמ' 461-462). בשלב אחד של עדותו מסר הנאשם שרק ביום שישי קיבל את המסר להרוג אדם (פרוטוקול, עמ' 506), ואילו בשלב אחר מסר שהיה לו ברור שהמסר להרוג חתול יוביל, בסופו של דבר, לבן אדם (פרוטוקול, עמ' 494).

136. חוסר מהימנות גירסת הנאשם בדבר מחשבות השווא שחווה בלט במיוחד בהתייחסו למצבו הנפשי במהלך העדות. בתשובה לשאלת הסניגור, אם מבחינתו "השלים את תהליך הגיוס", השיב הנאשם: "מבחינתי אני נכשלתי במשימה. אבל עדיין, עדיין הסוכנות, או, מישוה שומר עלי ומגן עלי... אני לא מהחומר שבנוי להיות במערכת הספציפית הזו, כי לא הצלחתי להשלים את המשימה השלישית, אבל עדיין בחסותם... ימצאו לי תפקיד אחר, אבל זה עכשיו אני אומר, אני, אני מחלק את כל האנשים לכלבים, חתולים ובני אדם, וציפורים, סליחה, זה סילבסטר וטוויטי, אם אתם זוכרים, או שאתה ציפור או שאתה חתול או שאתה הכלב, כל אחד צריך להחליט בסופו של דבר מה הוא הכי, לאן הוא הכי נמשך, אני הכי נמשך לשמיים... אני לא מהסוג החתולים או הכלבים שיכולים לרצוח בני אדם. אבל גם את הציפורים צריכים, כי ציפורים מלמעלה זה עיניים... זה, זה, זה נשמע הזוי, אבל אני מספר לכם את מה שעובר לי בראש, אני לא, אני לא אמור לספר את זה לכם שתגידו 'בואנה הבן אדם משוגע לגמרי', זה הכל הקול הפנימי אומר, ואני עכשיו, אתם מבקשים, אתה מבקש ממני אלון (הסניגור – י.ל.) לבוא ולהגיד להם מה מסתובב לי בראש? ... שזה, אבל אני נאבק שנים על גבי שנים לא לפתוח את זה" (פרוטוקול, עמ' 434-435). התרשמותי מ"נאומי" זה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

של הנאשם, היא שמדובר בניסיון מאולץ, מלאכותי וגמלוני ובלתי מהימן להיראות "בלתי שפוי".

מדובר בגירסה רצופה אמירות מעורפלות ועמומות, מגובבות בטלאי משפטים פתלתלים וחמקניים, שזורים בסיסמאות ריקות מתוכן.

137. ביטוי נוסף להתייחסות הנאשם, למשפט בכלל, ולהעלאת טענותיו בפרט, ניתן לראות בדרך שבה בחר הנאשם לפתוח את עדותו, משל מדובר במעין "הצגה", ולא בהזדמנות למסור גירסת אמת: "... פה, 15 הדקות של התהילה שלי, זה, זה הכיף שלי..." (פרוטוקול, עמ' 402, ש' 7-12).

138. סופו של דבר, איני מקבל את גירסת הנאשם, לפיה, כביכול, עשה את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום בהיותו נתון תחת השפעת מחשבות שווא, בגין סבר שהוא עובר סדרת מבחני קבלה לסוכנות ביון "כלשהי".
יתרה מזו. אף אילו אומצה גירסת הנאשם במלואה, ביחס למצבו הנפשי הנטען בזמן האירועים, עדיין אין בה כדי להוביל למסקנה שבזמן האירועים סבל הנאשם מגריעה ממשית ביכולת ההבנה או הרצייה שלו, כפי שיפורט להלן.

(ב) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את מעשיו?

139. מגירסת הנאשם לאירועים, כמו גם מהראיות האובייקטיביות ומעדות המתלונן, עולה שהנאשם הבין היטב את מעשיו, כבר בעת עשייתם.

הנאשם התכוון להמית את המתלונן ואת בעלי החיים

החל מהודעתו השנייה במשטרה, מסר הנאשם בעקביות, שביצע את המעשים המתוארים בכתב האישום, בכוונה להמית את בעלי החיים ואת המתלונן.
כך, למשל, בהודעתו השנייה סיפר הנאשם שהכין למתלונן משקה ובו המיס כדורי שינה, כדי "שילך לישון", ואז, "אוציא לפועל את התוכנית שלי", שהיא "רציחת... ניסיון... סליחה, תקיפת המתלונן" (ת/28ג', עמ' 51, ש' 1-12).

בעדותו בבית המשפט הסביר הנאשם את כוונתו באופן ישיר יותר, ובתשובה לשאלת בית המשפט מה רצה לעשות למתלונן באמצעות הסכין, השיב בכנות: "לרצוח אותו" (פרוטוקול, עמ' 461, ש' 29).

מגרסאות הנאשם עולה בבירור שגם המתת בעלי החיים נעשתה באופן מכוון: "יום שלישי הייתי נעול על החתול... רביעי, יום חמישי הייתי נעול על הכלב" (ת/32ב', עמ' 16, ש' 1-3).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

140. בהודעתו השלישית במשטרה, מיום 20.6.16, תיאר הנאשם את החלטתו להמית את המתלונן ואת בעלי החיים, תוך שימוש בטרמינולוגיה החושפת את מחשבותיו בזמן המעשים: **"...ובעקבות... השפעה של סרט... וחשבתי שאני איזה סוכן... בשביל להתכונן, לרציחה כזאת צריך להתאמן. לראות שאני מסוגל בכלל. אז החלטתי שאני הולך לעשות ניסיון של רצח על בעלי חיים. התחלתי עם חתול. והחלטתי לרצוח אותו"** (ההדגשות אינן במקור – י.ל. ת/32ב', עמ' 12, ש' 10-21). תיאור זה של הנאשם, אינו מתיישב עם הטענה שבמהלך האירועים לא הבין את מעשיו.

הנאשם תכנן את מעשיו בקפידה

141. מדברי הנאשם – בהודעותיו במשטרה, בעדותו בבית המשפט ובעת בדיקותיו על ידי המומחות מטעם התביעה ומומחה ההגנה – עולה שתכנן את המתת בעלי החיים והמתלונן בקפידה רבה, ופעל להוצאת התוכנית מן הפועל אל הכוח, ביסודיות רבה, במשך מספר ימים.

כך, למשל, הנאשם תיאר בפירוט כיצד הצטייד לצורך המתת המתלונן ובעלי החיים. הנאשם סיפר שביום רביעי – יומיים לפני תקיפת המתלונן – רכש מסור, שקיות אשפה, שתי סכינים יפניות וסרט הדבקה. לדבריו, הצטייד בחפצים אלה מפני ש: **"אני ראיתי את זה בסרט פעם איך... איך להיפטר מגופה"**. בתשובה לשאלה מאיזו גופה תכנן להיפטר באמצעות המסור, שכן לדבריו בשלב זה טרם קיבל מסר לרצוח אדם, השיב הנאשם: **"באותו זמן בחתול. של החתול"** (פרוטוקול, עמ' 493, ש' 23-27).

משנשאל הנאשם על ידי ב"כ המאשימה: **"אתה תכננת עם החבל לתלות אותו"** (את המתלונן – י.ל.) **על הוו על המתלה של הערסל, נכון? ואחר כך לחתוך אחרי שהוא ימות לחתוך את הגופה ולשים אותה בשקיות זבל, נכון?"**, אישר הנאשם אם הדברים: **"בדיוק מה שאני ראיתי בסרט"** (פרוטוקול, עמ' 506, ש' 31-34).

הנאשם התכונן לאפשרות שדם המתלונן יכתים את הרצפה ודאג לכסות, מבעוד מועד, את האזור בו תכנן לבתר את גופתו בשקיות זבל (ת/32ב', עמ' 6, ש' 5-6).

גם אימוץ גורת הכלבים, לצורך המתתה, דרש תכנון לא מבוטל. בין היתר, הנאשם בחר לאמץ כלבה בשדרות, כדי לחסוך בעלויות ולהימנע מתשלום "סל אימוץ", ורכש מחסום פה עבור גורת הכלבים, מפני ששמע שאסור להעלות כלבים לרכבת ללא מחסום (פרוטוקול, עמ' 505; ת/54).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

142. בהקשר זה, יוטעם כי אין בהיות נאשם הלוקה במחלה נפשית מתוכנן ומאורגן, הוכחה חד משמעית ליכולתו לשלוט על מעשיו :

"התנהגות מאורגנת, תכנון ו'רהיטות מחשבה' אינם הוכחה חד-משמעית על היעדר מחלה נפשית פעילה... גם אדם במצב פסיכוטי, שבוחן המציאות שלו נפגע, יכול לתכנן מתוך שיפוט ובוחן מציאות לא תקינים" (עניין בחטרה, פסקה 31).

ואולם, יכולת ארגון ותכנון מקימה סברה לחובת הנאשם, אותה עליו לסתור :

"התנהגות מאורגנת ומתוכננת של העבריין 'מקימה סברה לחובתו ועליו להציג נתונים לסתור'... במילים אחרות, על המערער מוטל הנטל להוכיח, לפחות כדי הטלת ספק סביר, כי כושר ההבנה והרצייה שלו, בזמן ביצוע העבירות, היה גוּם באופן ממשי, למרות התחכום, הארגון והמחשבה, שניכרו בביצוען" (ע"פ 3617/13 יעקב טייטל נ' מדינת ישראל (28.6.16) פסקה 42).

תקיפת המתלונן

143. ממכלול הראיות עולה, שביום תקיפת המתלונן, פיתה הנאשם את המתלונן להגיע לדירתו, בערמוניות ובמניפולטיביות – תוך שהוא מנצל את טוב ליבו של המתלונן, ואת נכונותו לשמש לנאשם, עמיתו לעבודה, אוזן קשבת בעת צרה – והכל במטרה להמית את המתלונן. התנהגותו זו של הנאשם אינה מתיישבת עם טענת ההגנה, לפיה בשלב זה לא היה הנאשם מודע למעשיו.

בהודעתו במשטרה, שהוגשה בהסכמה, מסר המתלונן שבבוקר יום האירוע, ה-10.6.16, יצר קשר עם הנאשם. זאת, לאחר שבת דודתו של המתלונן – שאף היא שופטת כדורעף – הבחינה שהנאשם עזב את קבוצת הווטסאפ של שופטי איגוד הכדורעף, ועדכנה על כך את המתלונן. ההתכתבות בין המתלונן לבת דודתו, והודעת בת הדוד במשטרה, הוגשו אף הן בהסכמה. המתלונן כתב לבת דודתו : **"די.. לא שמתי לב. אבל יש לו לפעמים בעיות. הוא לא בן אדם קל. אבדוק איתו"**. כמה דקות מאוחר יותר כתב לה המתלונן שניסה ליצור קשר טלפוני עם הנאשם ללא הצלחה (ת/50). בשלב מאוחר יותר באותו יום התקשר המתלונן אל בת דודתו וסיפר לה שדיבר עם הנאשם וקבע להיפגש עמו באותו ערב (הודעת י., ת/49א, עמ' 2).

בהודעתו במשטרה, מסר המתלונן שהנאשם יצר עמו קשר והזמין אותו לבילוי באותו ערב, באומרו למתלונן "שיש לו מה לספר, כאילו על מה לדבר איתי" (ת/46ג', עמ' 30, ש' 28-29). המתלונן מסר שהיה "מאד מוזר" שהנאשם יצר עמו קשר, שהשניים לא נהגו להיפגש מחוץ לשעות העבודה, ושהוא הניח שהנאשם זקוק לאוזן קשבת (ת/46ג', עמ' 31).

144. יטען הטוען, שבחירת הנאשם במתלונן כקורבנו המיועד הייתה אקראית לחלוטין, והיא פועל יוצא של הקשר הטלפוני שיזם המתלונן לנאשם בבוקרו של יום האירוע, ושהיות הקורבן אקראי מחזקת את גירסת הנאשם, לפיה, תקף את המתלונן במסגרת "התכנית התלת-שלבית" להמתת חתול, כלב ואדם, כחלק ממבחן גיוס לסוכנות ביון עלומה. אין בידי לקבל טענה זו, ממספר טעמים. ראשית, לאור העובדה שבמהלך יום האירוע פגש הנאשם את י., בת זוגו של בעל הדירה, ואת בני משפחתו, ונמנע מניסיון להמיתם, למרות שהדבר מתיישב, לכאורה, עם "תוכנית שלושת השלבים". שנית, לאור גירסאות הנאשם – כפי שיפורט בהרחבה בהמשך – בעניין כעסו על המתלונן שנבחר לשפוט באוניברסיאדה, על פני הנאשם – ספק רב אם אכן מדובר, בבחירה אקראית. בהקשר זה, יוטעם שהמתלונן אמנם יזם את שיחת הטלפון לנאשם. אך בחירת המתלונן – ולא הנאשם – לשפוט באוניברסיאדה העסיקה מאוד את הנאשם באותו יום. ראה לכך ניתן למצוא בכך שבאותו יום עזב הנאשם את קבוצת הווטסאפ של שופטי הכדורעף, ובאותו בוקר הסיר הנאשם את מועמדותו לשפוט באוניברסיאדה, וכי הנאשם הוא זה שהתקשר בסופו של דבר אל המתלונן, יותר מפעם אחת, ושכנעו להגיע אליו לדירה. יתרה מזו. גם אם תתקבל הטענה שמדובר בבחירה אקראית של המתלונן כקורבן המיועד, בעקבות פנייתו הטלפונית לנאשם, איני מוצא שיש בכך כדי לבסס, ולו באופן דחוק, את גירסת הסוכנות – הבלתי מהימנה בעליל, ושאינה מתיישבת עם שאר הראיות. העובדה שבלב הנאשם גמלה החלטה להמית אדם, לכל המוקדם ביום רביעי, ה- 8.6.16, יומיים לפני האירוע, עולה בבירור מחומר הראיות, ובמיוחד מגירסאות הנאשם – בהודעותיו במשטרה, בדבריו למומחים הפסיכיאטריים ובעדותו בבית המשפט – ומהראיות האובייקטיביות, בין היתר, מהצטיידות הנאשם במסור ביום חמישי, ה- 9.6.16, ומהמתת בעלי החיים, כפי שיפורט גם בהמשך. אף אם לא ניתן לפסול את האפשרות שהנאשם בחר את המתלונן כקורבנו רק בבוקר באירוע, הרי שאין בכך כדי לסתור את המסקנה העולה בבירור מחומר הראיות – לפיה, ההחלטה להמית אדם הייתה החלטה רצונית, מתוך הבנה מלאה של מעשי הנאשם ושל הפסול שבהם, ושמקורה בשילוב של מצבי הדחק בחייו, ביחד עם הפרעת האישיות ממנה סבל ועם צריכה מופרזת של משקאות ממריצים ואלכוהול – כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

בנוסף, גם אם מדובר בהחלטה אקראית, של הנאשם במתלונן כקורבן, בנסיבות המתוארות הרי שעדיין מדובר בבחירה מודעת של הנאשם באפשרות זו (המתלונן) על פני אפשרויות אחרות (י, בני משפחתו של הנאשם, ובני אדם נוספים שניקרו בדרכו של הנאשם במהלך יום האירוע), המלמדת על כך שביום האירוע לא נפגעו יכולת הבחירה והיכולת להימנע מעשיית המעשים, של הנאשם.

145. עם הגיעו לדירה, באותו ערב, התרשם המתלונן שהדירה "חשוכה... חנוקה ומסריחה, מלוכלכת, מבולגנת... לפחות שתי דקות עמדתי ולא ידעתי איפה אני יכול לשבת. אמרתו לו שהוא צריך לפתוח את החלונות, לאוורר" (ת/47ג', עמ' 44).

מהודעת המתלונן עולה בבירור שהוא חש שלא בנוח בדירה, וכי היה מעדיף לבלות את זמנו בדרך אחרת, אך נענה להזמנת הנאשם, משום שהתרשם שהנאשם זקוק לתמיכה. תחושה זו של המתלונן עולה בבירור מהתכתבות המתלונן עם בת דודתו בזמן שהותו בדירה. בשעה 21:47, כתב המתלונן לבת דודתו: "אם אני לא חוזר... אז תדעי שהייתי עם הנאשם מעכשיו... הזוי פה" (ת/50) על כך ענתה בת הדודה: "חחח סבבה... הזוי מפחיד בקטע של יכול להיות להזעיק משטרה או הזוי צריך להקשיב ולנסות להבין אותו?". המתלונן השיב "להקשיב... יהיה בסדר". על כך השיבה בת הדודה: "בהצלחה" (ת/51). המתלונן ובת הדודה מסרו בהודעותיהם במשטרה שלא חשו שהמתלונן נמצא בסכנה כלשהי (ת/49ג', עמ' 9-10; ת/45ג').

146. מהראיות עולה, שבמהלך הערב פעל הנאשם בקור רוח, כשהוא מעודד את המתלונן לשתות משקאות אלכוהוליים, בהם ערבב תרופות הרגעה ושינה, ו"מעביר את הזמן" עד שהמתלונן יירדם, כדי שהנאשם יוכל להוציא לפועל את זממו ולהרוג את המתלונן בתלייה. המתלונן מסר, שעם הגיעו לדירה, הגיש לו הנאשם כוס, עם משקה כתום, ובתוכה "כמו אבקה כזאת קצת לבנה מלמעלה". הנאשם אמר שמדובר בוודקה עם פנטה ו"רכיב סודי". המתלונן חשש שהנאשם הוסיף סם מסוג קוקאין למשקה ולכן לא שתה ממנו. בהמשך, אמר הנאשם למתלונן שהחוק בדירה הוא שבכל 15 דקות יש לשתות "צ'ייסר" (כוסית שתיה חריפה). במהלך שהותו בדירה, שתה המתלונן כ-10 כוסות של משקה אלכוהולי אותן הגיש לו הנאשם. הנאשם המשיך להגיש למתלונן צ'ייסרים, עד שהמתלונן חש שאינו יכול להכיל עוד את המשקה, וסירב להמשיך לשתות (ת/47ג', עמ' 49, 53, 61; ת/45ג', עמ' 6, 22).

המתלונן מסר שבמהלך הערב האיצ בנאשם להתארגן לבילוי, ואילו הנאשם משך את הזמן, התפשט בהפגנתיות במחיצת המתלונן, התלבש בקפידה, גיהץ את חולצתו, ציחצח את נעליו שהיו חדשות ולא נזקקו לצחצוח. הנאשם אישר בעדותו שעשה את הדברים במטרה למשוך זמן, **"אני לא רציתי שהוא (המתלונן – י.ל.) יעזוב את הדירה"** (פרוטוקול, עמ' 513; עמ' 512, ש' 26).

147. מניפולטיביות הנאשם התבטאה גם באופן שבו ניסה לרכוש את אמון המתלונן. המתלונן מסר שבזמן שהנאשם התארגן, ניגן בפסנתר שהיה בדירה. בשלב מסוים, ניגש הנאשם למתלונן ונישק אותו בהפתעה, מבלי שהמתלונן הספיק להגיב (ת/ג', עמ' 69). הנאשם הסביר שנישק את המתלונן כדי שהמתלונן יבטח בו (בימ"ש/1, עמ' 12). המתלונן מסר, שבשלב זה היה מאד עייף, ושהנאשם הבהיר לו **"שהולך לקרות משהו מיוחד עוד שעה. כאילו אנחנו מתקרבים לקראת המשהו המיוחד שהולך לקרות ושהוא יספר לי את מה שהוא רצה לספר לי שבשביל זה הגעתי"** (ת/ג', עמ' 69). בשלב זה חש המתלונן שעניו נעצמות, ושהוא חייב לשכב. הוא ניגש למיטה ונשכב עליה. המתלונן מסר שבזמן ששכב על המיטה, בנאשם **"עשה המון דברים... כל פעם שפתחתי את העיניים הוא היה במקום אחר... בשלב מסוים הוא הוריד לי את הנעליים ואת הגרביים ... ונרדמתי ... הוא הוריד לי את המכנסיים, ואת התחתונים ואת החולצה"**.

148. הנאשם מסר שתכנן להמית את המתלונן בתליה על וו שעליו היה תלוי ערסל בדירה. משהתברר לנאשם ששנת המתלונן קלה, ומאחר שסבר שלא יצליח לתלות את המתלונן, החליט הנאשם להמית את המתלונן באמצעות סכין, ובלשון הנאשם: **"לשסף, כן"** (פרוטוקול, עמ' 513, ש' 29).

המתלונן מסר, שכשפתח את עיניו, ראה את הנאשם עומד באזור שבו קודם לכן היה תלוי ערסל, אך בשלב הזה הערסל לא נמצא שם, והנאשם התעסק ב**"שקיות שכאילו הוא פותח אותם ומניח על הרצפה"**. בפעם הבאה שפתח המתלונן את עיניו, ראה את הנאשם **"מסתובב עם חבל ... והוא שם לי אותו על הרגליים ... הוא לא הידק את זה ... הוא עשה את זה בצורה שאני לא ירגיש שהרגליים שלי קשורות... קשר רופף מאד"**. המתלונן היה **"נורא עייף, הייתי נורא תשוש כזה... לא היה לי שום מימד של אה, ביקורת בראש באותו רגע"**. בפעם הבאה שהתעורר המתלונן, הנאשם **"התיישב עלי"**. המתלונן, שהתעורר **"לשנייה"**, שאל את הנאשם לפשר מעשיו, וראה שהנאשם זרק משהו אל מאחורי ראשו של המתלונן. בשלב זה הסביר הנאשם למתלונן **"רציתי לתת לך נשיקה. ואני עניתי לו, ברק, לא תהיה נשיקה. הוא ירד"**

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

ממני והמשכתי לישון (ת/47ג', עמ' 70-76). הנאשם מסר שהחפץ שהשליך אכן היה סכין (ת/32ב' עמ' 6, ש' 37-40).

149. בפעם הבאה שהתעורר המתלונן, הרגיש שהנאשם יושב עליו וחונק אותו. המתלונן, שהתקשה לנשום, התחנן בפני הנאשם שיפסיק לחנוק אותו. בתגובה, הנאשם **"דפק לי את הראש ברצפה או בקיר, הוא נתן לי מכה חזקה בראש, תוך כדי שהוא חונק אותי, הצלחתי איכשהו להדוף אותו ממני, גם הכל היה רטוב מהדם שלי, הוא נזל לי ורק אז הבנתי שהוא חתך אותי"** (ת/45ג', עמ' 12-13). בשלב זה היה ברור למתלונן שהנאשם מתכוון לרצוח אותו. בין השניים התחולל מאבק, בסופו הצליח המתלונן להימלט מהדירה.

150. הנאשם תכנן בקפידה את המתת המתלונן, ופעל באופן מניפולטיבי כדי לפתות את המתלונן להגיע לדירה, להישאר בה ולצרוך משקאות אלכוהוליים בהם המיס תרופות הרגעה ושינה, עד שהמתלונן נרדם. הנאשם נערך לתליית המתלונן ולביתור גופתו, וכשהתברר לו שלא יצליח לתלות את המתלונן, שינה את התוכנית, דקר את המתלונן בצווארו, חנק אותו ונאבק עמו עד שהצליח המתלונן להימלט על נפשו. התנהגות הנאשם, במהלך האירוע, מצביעה על כך שהנאשם הבין היטב את מעשיו ופעל באופן מכוון להוצאת תכניתו, לרצוח את המתלונן, מהכוח אל הפועל.

(ג) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את הפסול במעשיו?

151. התנהגות הנאשם במהלך המעשים מובילה למסקנה, בדרגת הוודאות הנדרשת, שהנאשם היה מודע לפסול שבמעשיו, כפי שיפורט להלן.

152. בראש וראשונה, ניתן להסיק שהנאשם הבין את הפסול שבמעשיו, מדבריו לד"ר שילד וד"ר שגיב, ביחס לסעיף 5 לכתב האישום המפרט את מעשי ההכנה שיוחסו לנאשם במסגרת תכניתו להמית את המתלונן: **"לא רציתי להשאיר אותו איתי כי זה לא דירה שלי ואז יבוא בן אדם ויראה ויאשים אותו ברצח. בגלל זה רציתי להתפטר מהכל. הבנתי שאני עושה משהו אסור מבחינה משפטית, ברור"** (בימ"ש/1, עמ' 12).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הסתרת המתת החתול וגורת הכלבים

153. בת זוגו של בעל הדירה, י., מסרה בהודעתה במשטרה, שהוגשה בהסכמה, שלמיטב ידיעתה הנאשם נמצא בדירה כדי לשמור על החתול. ביום חמישי, ה-9.6.16, פרסם הנאשם פוסט ברשת הפייסבוק לפיו אימץ כלב. י. יצרה קשר עם הנאשם ושאלה אותו מדוע הביא כלב לבית שבו מתגורר חתול. אז, סיפר לה הנאשם שהחתול נעלם ביום רביעי ושלא ראה אותו מאז. י. מסרה שהגיעה לדירה כדי לחפש את החתול, הנאשם הצטרף אליה לחיפושים והשניים תלו שלטים במטרה למצוא את החתול (ת/54).

בעדותו טען הנאשם שלא היה מודע בשעת המעשה לכך שהרג החתול אינו מקובל חברתית, וטען: **"אני נשפט על ידי סוכנות לא על ידי החברה... זה לא מעניין אותי באותו רגע, כי אני רוצה להתקבל לסוכנות"** (פרוטוקול, עמ' 502, ש' 24). אך הנאשם לא הצליח ליתן הסבר מספק לכך שהסתיר מי. את המתת החתול ואמר: **"למה כן? מי אמר לך שמשוה טוב יוצא מהאמת?... כי אני ידעתי שהיא נשואה ויש לה חבר בן זוג שזה דני ודני זה החתול מה אני אגיד לה שבאתי לשמור על החתול והרגתי את החתול?"** (פרוטוקול, עמ' 501-502).

לשאלת בית המשפט, אם הסתיר מי. את המתת החתול מפני שהיה מודע להשלכות של מעשה זה, השיב: **"אני לא יודע מה להגיד לך, עכשיו כשאנחנו מדברים פה זה נשמע קל מדי כאילו אני ידעתי להבדיל טוב ורע בעת האירוע ואז אני בעצם כורה לעצמי פה בור איום ונורא... תראו, יש הרבה דברים שאני ידעתי בפנים שהם לא טובים ואני עשיתי, השאלה המאוד מעניינת מתי חוץ מבמאניה אני עשיתי מעשה כזה... זה בעצם מוכיח שבאותו זמן אני הייתי לא כשיר. בגלל שהמעשים בסופו של דבר, בוא נגיד שאני במאניה עכשיו ואני יודע דברים מסוימים שאם אני אעשה ייצור בשבילי טוב כמו לגנוב למישהו אייפון עכשיו יעשה לי טוב אם אני אוכל לקחת אותו אבל השאלה אם אני אעשה דבר כזה או אני לא אעשה דבר כזה"** (ההדגשה אינה במקור – י.ל., פרוטוקול, עמ' 503, ש' 7-24). מדברי הנאשם בעדות עולה, שהנאשם אכן היה מודע לאיסור על המתת החתול, אך לטענתו, לא הצליח להימנע מעשיית המעשה האסור.

בדומה להסתרת המתת החתול, הנאשם הסתיר גם את המתת גורת הכלבים, וסיפר ל-י. ולאדם ממנו אימץ את הגורה, שהיא ברחה. בעדותו הסביר הנאשם: **"אני הייתי צריך לבנות סיפור שיצדיק את מה שהכלבה נעלמה אני חשבתי על זה איך הכי פחות נפגע בכמה פחות**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

אנשים. בדרך הכי טובה זה שהכלבה ברח, יש חתול בבית. זהו. זה הסיפור כיסוי הכי טוב שאני יכולתי לתת" (פרוטוקול, עמ' 505, ש' 16-18).
מעדות הנאשם עולה, שהיה מודע לאיסור שבהריגת בעל חיים ובדה סיפור כיסוי כדי להתחמק מהשלכות מעשיו.

מסיבה לא ברורה, הנאשם סיפר את סיפור הכיסוי הבדוי בדבר בריחת החתול וגורת הכלבים גם למתלונן, במהלך הערב, קודם לתקיפה.
בהודעתו במשטרה, מסר המתלונן שבמהלך הערב התקשרה אל הנאשם חברתו של בעל הדירה. לאחר השיחה עמה, פתח הנאשם את דלת הדירה, וסיפר למתלונן שעשה זאת כדי שהחתול יחזור. לדברי הנאשם, החתול ברח מפני שהנאשם אימץ כלבה, ואילו הכלבה ברח מהנאשם כשזה טייל איתה ברחוב רוטשילד (ת/47ג', עמ' 67).

שיבוש הראיות

154. מגירת הנאשם עולה שעשה מאמצים נרחבים כדי להסתיר את מעשיו, ולשבש ראיות לביצוע עבירות, כך, למשל:

הנאשם סיפר ש: **"נסעתי לשדרות ברכבת, צהרי היום. לקחתי את הכלבה, נסעתי איתה לתל אביב, ירדתי ב... בהלכה נראה לי, כי לא רציתי לרדת בשלום שלא יראו..."** (ההדגשות אינן במקור – י.ל., ת/ב'32, עמ' 12-13).

לאחר המתת הכלבה, מסר הנאשם ש: **"ניקיתי את כל מה שהיה צריך לנקות, שמתתי את זה בשקית, שמתתי אותה במזוודה טרולי, והלכתי לנמל שם, לרידינג, ואז זרקתי את השקית מתחת לעץ או שיח"** (פרוטוקול, עמ' 462).

בהודעתו השנייה מסר הנאשם שזרק את חפצי המתלונן כדי **"להיפטר מראיות"** (ת/32ב', עמ' 24, ש' 5).

לדברי הנאשם, לאחר תקיפת המתלונן: **"ברגע שהוא ברח החלפתי חולצה, ניקיתי את הדם מהמכנסיים, לקחתי, שמתתי נעליים ולקחתי את הארנק ואת הפלאפון שלו, ואת המפתחות, נראה לי, לא בטוח, והלכתי לים לשחות"**. (פרוטוקול, עמ' 462).
יוטעם שהנאשם הכחיש בעדותו שניקה את דמו של המתלונן באמצעות מגב (פרוטוקול, עמ' 517).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

בשלב אחר בעדות מסר הנאשם: "אחרי שהתגוששנו בדירה והיה דם והכל, המתלונן הצליח לברוח, אני לא כל כך זוכר איך. ניקיתי, שמתי חולצה חדשה, ניקיתי את הדם מהמכנסיים, שמתי נעליים ויצאתי, ונעלתי את הדלת, לקחתי איתי את המפתח. נראה לי שלקחתי איתי את המפתח, והלכתי לים, הלכתי לים לשחות (פרוטוקול, עמ' 432).
מהעדות לא ברור מה בדיוק ניקה הנאשם.

לאחר תקיפת המתלונן, בשובו מהים, הבחין הנאשם בניידות משטרה והבין שמחפשים אותו:
"אז עשיתי פרסה למקום אחר" (פרוטוקול, עמ' 432, ש' 31-32).

155. לטענת הנאשם בעדותו, העלמת הראיות והסתרת המעשים הייתה חלק מ"המשימה" שקיבל (פרוטוקול, עמ' 499).

אף לו אומצה גירסת "הסוכנות" – אותה מצאתי בלתי מהימנה ונסתרת על ידי הראיות האובייקטיביות – הרי שאין בידי לקבל טענתו זו של הנאשם, לפיה, כביכול, העלמת הראיות הייתה חלק מ"המשימה" שקיבל.

בהודעתו השנייה במשטרה, התוודה הנאשם שתקף את המתלונן, אך הוסיף להסתיר את המתת בעלי החיים. לא זו אף זו. הנאשם מסר בהודעתו, שבבוקר יום שישי "נתתי נקניקיה נראה לי לחתול בחוץ" (ת/28ג', עמ' 38, ציטוט לקוח מש' 9-10). בשלב זה, לאחר שנכשל הנאשם ב"משימתו" והתוודה על תקיפת המתלונן, הרי שלא נותר טעם להמשיך ולהסתיר את המתת בעלי החיים מהטעם של "מבחן הקבלה לסוכנות".
התרשמותי היא שהנאשם שיבש ראיות למעשים שביצע כדי להימנע מהשלכות מעשיו ומתוך מודעות מלאה לפסול שבמעשים.

(ד) האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להימנע מעשיית המעשים?

156. לטענת ההגנה, בעת המתת בעלי החיים ותקיפת המתלונן, סבר הנאשם שהוא מוכרח לפעול כפי שפעל, בשל מחשבות השווא מהן סבל.
דא עקא, שטענה זו אינה מתיישבת עם חומר הראיות, כפי שיפורט להלן.

ד"ר שילד מצאה, שהנאשם היה מסוגל להימנע מעשיית המעשים, שכן משנשאל בבדיקתו מדוע לא פגע בבן משפחתו, השיב לה ש"במשפחה לא פוגעים" (פרוטוקול, עמ' 16).
אם נקבל את גירסת הנאשם שסבל ממחשבות שווא שלא היה יכול להימנע מהיענות לציווין – לרצוח אדם – כיצד ניתן להסביר את העובדה שלא פגע באדם הראשון שנקלע לדרכו, והמתין לפגוע דווקא במתלונן?

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הנאשם מסר שקיבל את ה"מסר" בדבר "המבחן השלישי" סמוך לשעה 12:00 ביום שישי, לאחר מכן נפגש עם י., חברתו של בעל הדירה, ונסע לבית הוריו שם פגש את הוריו ואת אחותו. מכך שנמנע מפגיעה בבני משפחתו וב-י., ניתן להסיק שהנאשם היה מסוגל לשלוט בעצמו, ולהימנע מפגיעה במתלונן.

ד"ר שילד הוסיפה שהנאשם היה מסוגל להימנע מהמעשים, כפי שעולה אף מדבריו בהודעתו במשטרה: "הוא אמר לבד, גם בחקירה וגם לנו, שהגיע רגע האמת האינסטינקט אמר ברק אתה לא רוצח אתה לא יכול לעשות את זה, ולהרוג חתול וכלב זה דבר אחד – לא שאני מסכימה איתו – אבל בן אדם זה כבר סיפור אחר" (פרוטוקול, עמ' 41, ש' 24-26). העובדה שהנאשם התחרט והחליט שלא לשסף את גרונו של המתלונן, מעידה, לפי הטענה, שהנאשם היה מסוגל להימנע מתקיפת המתלונן מלכתחילה.

לעומת ד"ר שילד, ד"ר צודיקר העיד ש: "שבעת ביצוע העבירות, לאור כל המסמכים שעמדו וכול הנתונים והנסיבות והראיות שעמדו בפניי, מצבו היה כזה שהחמיר את המחלה שהביא לסימפטומים שהוא לא יכל לשלוט על הדחפים התוקפניים או לרסנם" (פרוטוקול, עמ' 639). מעבר לאמור, ד"ר צודיקר לא נימק את סברתו שהנאשם לא היה מסוגל להימנע ממעשיו. משנשאל – כיצד ניתן ליישב את הטענה שהנאשם לא היה מסוגל להתגבר על הדחף לרצוח את המתלונן, עם העובדה שבזמן שנפגשו השניים הצליח הנאשם לנהל שיחת חברית עם המתלונן, והמתין בסבלנות עד שיירדם, ורק אז תקף אותו – לא מצא ד"ר צודיקר תשובה, מעבר לכך שהפסיכיאטריה אינה דיכוטומית (פרוטוקול, עמ' 644).

157. במחלוקת בין המומחים, מעדיף אני את עמדתה המנומקת של ד"ר שילד, לפיה ממעשי הנאשם, כמו גם מגירסתו, עולה שלא התקיימה גריעה ממשית ביכולתו להימנע מעשיית המעשים.

(ה) סיכום ביניים: אין אינדיקציה בחומר הראיות לכך שהנאשם סבל ממחלה נפש פעילה במהלך האירועים

158. סיכומם של דברים, לאחר שבחנתי ביסודיות את גירסאות הנאשם, בהודעותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט, ולאור שאר הראיות, לא מצאתי שהצליח הנאשם לעורר, ולו ספק סביר, בכך שבמהלך האירועים התקיימה גריעה ממשית ביכולתו להבין את מעשיו או את הפסול שבמעשים, או להימנע מעשיית המעשים.

ג. קשר סיבתי בין מחלת הנפש לגריעה הממשית ביכולת ההבנה או הרצייה של הנאשם

159. משנמצא כי במועד האירוע לא התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את מעשיו, את הפסול בהם ולהימנע מעשייתם, מתייתר הצורך לבחון אם התקיים קשר סיבתי בין חוסר היכולת – שלא התקיים בענייננו – לבין מחלת הנפש ממנה סבל הנאשם. ואולם, למעלה מן הצריך – לאור חומרת העבירות – תידון אף שאלת הקשר הסיבתי, אשר סבורני כי, אף הוא, אינו מתקיים במקרה זה, כפי שיפורט להלן.

160. על מנת שיתקיים קשר סיבתי, בין המחלה לבין חוסר היכולת להימנע מהמעשה, על בית המשפט להתרשם כי מחלת הנפש ממנה סבל הנאשם היא ששללה את יכולת הנאשם לגבש מחשבה פלילית.

לטענת הנאשם, מעשיו נבעו משכנוע עמוק בכך שבעת עשית המעשים, הוא עובר מבחני גיוס לסוכנות כלשהי.

אף לו היה בידי לקבל את גירסת הנאשם – אותה מצאתי בלתי מהימנה בעליל – הרי שאין באמור כדי לקשור במידה הנדרשת בין תסמיני המחלה הנטענים, לבין מעשי הנאשם. זאת, הן לאור תוכן גירסת הנאשם והן לאור קיומם של הסברים נוספים למעשי הנאשם: קיומו של מניע – שאינו קשור למחלת הנאשם – לתקיפת המתלונן, הפרעות האישיות מהן סובל המתלונן וצריכת האלכוהול בזמן האירועים, כפי שיפורט בהרחבה להלן.

161. על מנת שיתקיים קשר סיבתי, בין המחלה לבין חוסר היכולת להימנע מהמעשה, על הנאשם להראות כי – היה ומחשבות השווא, מהן כביכול סבל, היו ביטוי מדויק למצב במציאות – הייתה עומדת לנאשם הגנה או הצדקה לפעול כפי שפעל.

כך, למשל, נאשם הלוקה במחשבת שווא לפיה אחר מתעתד להורגו, ופוגע באותו אחר במטרה להגן על עצמו, הרי שמתקיים בעניינו קשר סיבתי בין המחלה ובין המעשה בגינו הוא מועמד לדין. בשונה מכך, אדם הלוקה במחשבות שווא לפיהן בן משפחתו מסתיר ממון רב, והורגו במטרה לרשת את הממון, הרי שלא מתקיים יסוד הקשר הסיבתי בין המחלה לבין המעשה. לגירסת הנאשם עצמו, סבר שהוא מועמד לתפקיד סוכן ב"סוכנות כלשהי". בגירסת הנאשם לא מצאתי כל אינדיקציה לכך שבעת המעשים סבר שישנה הצדקה נורמטיבית לרצח המתלונן. כדי לסבר את האוזן, הנאשם לא טען שסבר שהמתלונן הוא מרגל, או שהוא אדם מסוכן, ושזו הסיבה שבחר בו כקורבן לצורך ה"מבחן". לו היה הנאשם משוכנע שהוא מוכרח לרצוח חף מפשע, בניגוד לרצונו, הדעת נותנת שהוא היה מוסר שחש חיבוטי נפש שחש או צער בעת שקיבל על עצמו את המשימה. אך גירסת הנאשם לדברים הייתה שונה בתכלית. הנאשם

מסר שרצה לרצוח את המתלונן ואף נהנה מהמשימה: **"רציתי להרוג אותו, הייתי מתקבל להיות סוכן... זה יותר להשתעשע עם הדברים האלה ... זאת המטרה הסופית וזהו אני מוכן להיות הפושע המושלם. אני מושפע מסרטים. אני אוהב את זה, אני אוהב את ההוליווד הזה"** (ההדגשות אינן במקור – י.ל., בימ"ש/1, עמ' 10 ; עמ' 12). כשהתבקש הנאשם להתייחס לתחושתו ביחס לתכנון לרצוח את המתלונן, מסר הנאשם שהיה אדיש למשמעות של אדם: **"את המשפחה שלו אני לא מכיר אז בזמנו לא היה אכפת לי"** (בימ"ש/1 עמ' 12). לאור האמור, אף אילו נתקבלה – כלשונה – גירסת הנאשם לאירועים, סבורני שאין בגירסה זו כדי לבסס את הקשר סיבתי הנדרש בין מחשבות השווא הנטענות לבין מעשי הנאשם.

לא זו אף זו. בחומר הראיות נמצאו הסברים נוספים, שיש בהם, לעניות דעתי, כדי להסביר את מעשי הנאשם, ולנתק את הקשר הסיבתי בין מחלתו ובין המעשים שבוצעו, כפי שיפורט בהרחבה להלן.

(1) מניע חלופי למעשי הנאשם

162. לטענת המאשימה, החלטת הנאשם להמית את המתלונן נבעה מקנאתו במתלונן, שנבחר לשמש כשופט הישראלי באוניברסיאדה, בעוד שהנאשם לא נבחר לתפקיד. הטענה מבוססת על הודעתו השנייה של הנאשם, שם טען הנאשם שביקש **"להתנקם"** במתלונן, משום: **"שרצו לקדם אותו לפניי ... האיגוד"**, ובהמשך: **"ציפור קטנה לחשה לי ... שהוא השופט שייצג בגלל אבא שלו"**. בהמשך החקירה זיהה הנאשם את הציפור הקטנה כאיתי שיקמן (ת/28ג', עמ' 50, ש' 18-29 ; 39). בהמשך, שינה הנאשם גירסתו, והחל מהודעתו השלישית, בגירסאות שמסר למומחים, ובעדותו בבית המשפט, טען הנאשם שלא ידע שהמתלונן נבחר לשמש שופט באוניברסיאדה, ושבחירתו במתלונן כקורבן הייתה מקרית.

163. ב"כ הנאשם טען שאין קשר בין בחירת המתלונן לשופט באוניברסיאדה על פני הנאשם, לבין התקיפה, זאת ממספר טעמים: גירסת הנאשם, לפיה לא ידע שהמתלונן נבחר, וכי שיקר בהודעתו השנייה במטרה כשמסר ש"ציפור קטנה לחשה לו" על הבחירה; המתלונן אמנם הומלץ לתפקיד על ידי הוועדה המקצועית, אולם הליך הבחירה טרם הושלם; טורניר האוניברסיאדה אינו מדרגה לשיפוט בינלאומי ולכן בחירת המתלונן על פני הנאשם אינה מניע הגיוני לרצח.

164. איני מקבל את טענת ההגנה, לפיה לא היה הנאשם מודע לבחירת המתלונן על פניו עובר למעשיו. הודאת הנאשם, כי ידע על הבחירה, בהודעתו השנייה במשטרה מיום 14.6.16, מפורטת וחד משמעית. מההודעה עולה שהנאשם סבר שבחירת המתלונן על פניו אינה עניינית, ומקורה בזהות אבי המתלונן. מדברים אלה ניתן ללמוד על קינאת הנאשם במתלונן. מעבר לאמור, ההודאה מגובה בשלל ראיות מחזקות: המתלונן מסר שהנאשם סיפר לו, ביום האירוע, שלא נבחר לתפקיד ושהדבר גורם לו לתסכול רב (ת/45א', עמ' 4; ת/46ג', עמ' 19); ביום האירוע, הסיר הנאשם את מועמדותו לתפקיד במסרון בהסבר – שבעדותו אישר הנאשם שהוא שיקרי – לפיו חבר מחו"ל יתארח אצל הנאשם בתקופה זו (פרוטוקול, עמ' 474, 476); ביום האירוע עזב הנאשם את קבוצת הוואטסאפ של שופטי הכדורעף (פרוטוקול, עמ' 480); הנאשם זיהה את איתי שיקמן כמי שיידע אותו שלא נבחר לתפקיד. שיקמן מסר, בהודעתו במשטרה שהוגשה, בהסכמה, שידע שהמתלונן נבחר. בהמשך מסר שזכור לו במעורפל שאמר לנאשם שהוא כבר היה בחו"ל, אך לא היה משוכנע אם יידע אותו על הבחירה (ת/60א'). לאור הראיות המחזקות, בשילוב עם הפכפכות גירסאות הנאשם בסוגיה זו, וחוסר מהימנותו, כפי שפורט בהרחבה לעיל – אין ביכולתי לקבל את הכחשת הנאשם, לפיה לא ידע כי המתלונן נבחר לתפקיד השופט שייצג את ישראל באוניברסיאדה.

165. משנקבע כי הנאשם ידע על בחירת המתלונן על פניו לשפוט באוניברסיאדה, מתייתר הדיון בטענת ההגנה לפיה ההליך הפורמאלי של בחירת המתלונן לתפקיד לא הושלם כהלכתו.

166. ממכלול הראיות עולה, שהעיסוק כשופט כדורעף היווה חלק משמעותי בזהות הנאשם. כך, למשל, המתלונן מסר בהודעתו שהנאשם: **"מאד רוצה להיות שופט בינלאומי, אין שיחה שזה לא עלה, הוא היה מאוד מחושב בדרך שלו כדי להגיע להיות שופט בינלאומי"** (ת/46א, ש' 59-60). המתלונן הוסיף וסיפר על תסכולו של הנאשם מבחירת איגוד הכדורעף לקדם שופטים אחרים: **"בספטמבר בקיץ האחרון היה טורניר בינלאומי שהתקיים בישראל ובחרו את הנאשם להיות שופט קו ואותי כשופט בכיר יחד עם עוד 2 שאחד מהם הוא בכיר ואחת היא סגל מתחתי ומתחת הנאשם, וזה ממש הטריד את הנאשם. איך היא ולא הוא. יכול להיות שהטריד אותו שגם אני נבחרתי אבל הוא לא הביע זאת בפניי"** (ת/46א, ש' 60-63). גם אביו של הנאשם העיד שהעיסוק בכדורעף היה עיסוק מרכזי בחיי הנאשם (פרוטוקול, עמ' 580).

לאור האמור, איני מקבל את טענת ההגנה, לפיה אין זה בגדר האפשר, שהעדפת המתלונן על פני הנאשם לשפוט באוניברסיאדה עמדה מאחורי בחירת הנאשם לתקוף את המתלונן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

167. לאור כל האמור, אני מקבל את גירסת הנאשם בהודעתו השנייה במשטרה, לפיה תקף את המתלונן משום שקינא בו על שניבחר על פניו לשפוט באוניברסיאדה.

168. מחומר הראיות עולה, שלצד כעסו של הנאשם על המתלונן – שנבחר על פניו – הנאשם הרבה בהודעותיו לקשור את תקיפת המתלונן עם זהותו המינית. כך, בהודעתו השנייה, הסביר הנאשם שאחת הסיבות לתקיפת המתלונן היא: **"בגלל שהוא הומו... אני לא אוהב אותם. אני חושב שזו סטייה של הטבע"** (ת/28ג', עמ' 50). בהודעתו השנייה, חזר הנאשם על הדברים: **"בגלל שהוא הומו"**. בתשובה לשאלת החוקר: **"חזרנו להומו? יש עוד הרבה הומואים"**. הסביר הנאשם: **"לא יודע מה להגיד לך. לא מפריע לי הומואים, באמת. זה פשוט היה נראה... מטרה קלה. רזה, עדין"**. לשאלת החוקר: **"אבל הוא חבר שלך"** השיב: **"כן, אבל הייתי צריך בן אדם"** (ת/32ב', עמ' 16).

מדברי הנאשם עולה, שייחס חשיבות לזהותו המינית של המתלונן, ולכל הפחות, תפס את זהותו המינית של המתלונן כמאפיין שיש בו כדי "להצדיק" את בחירת המתלונן, כקורבן אפשרי להמתה.

(2) אישיות הנאשם

169. לטענת המאשימה – בהתבסס על חוות דעת ד"ר שילד וד"ר שגיב – את מעשי הנאשם יש להבין על רקע הפרעות האישיות מהן הוא סובל, אשר אינן מהוות "מחלת נפש" ואינן מקימות הגנת אי שפיות.

170. במסגרת ההסתכלות בבית החולים אברבנאל, ולצורך חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, נערכו לנאשם אבחון פסיכודיאגנוסטי (ת/85) ודו"ח קרימינולוגי (ת/84).

עורכי חוות הדעת הפסיכודיאגנוסטית – הגב' גילי שטרצלר (ע.ת/16) וד"ר פיגרסקי (ע.ת/13) – ערכו לנאשם סדרת מבדקים, ומצאו ש: **"באבחון אין כל עדות לקיומה של הפרעה פסיכוטית. לצד זה בולטים קווים אישיותיים נרקסיסטיים ואנטי-סוציאליים, לצד דחפים תוקפניים ומיניים קיצוניים ומתפרצים, המאפשרים להבין את המעשים המיוחסים לנאשם כתגובה תוקפנית ומינית רבת עוצמה לפגיעה נרקסיסטית קשה, כשהוא מבנה לעצמו את המציאות כך שהוא עצמו הקורבן של הסיטואציה, ולא המתלונן ושעליו להשיב את הצדק (הסובייקטיבי) על כנו"** (ת/85, פסקת סיכום).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הקרימינולוגית הקלינית, הגב' אילונה מירקין (ע.ת/14), התרשמה שהתנהגות הנאשם "הינה תולדה של מבנהו האישיותי, על מרכיביו הנרציסטיים והאנטיסוציאליים, דפוס ההתנהלות הבינאישית שתוארו, בשילוב מרכיבים רגשיים גורמי הדחק המביאים לחווית זעם נרציסטי ודפוס שימוש התמכרותי בחומרים פסיכואקטיביים המהווה דיסאינהיביטציה" (ת/84, פסקת סיכום).

הגב' מירקין העידה שהתרשמה כי שורה של גורמי דחק בחיי הנאשם, הובילה להתפרצות זעם אלימה: "זה המצבים הסטרסוגנים שהיו כמניע באותה תקופה הדחק מצבי הדחק של אדם באותה תקופה בא כשאדם נמצא עם פגיעות נרקיסיסטיות והפגיעות הנרקיסיסטיות הזאת מקבלת פעם אחרי פעם אחרי פעם דריכה על היבלת אז הזעם מתפרץ החוצה. הזעם מתפרץ החוצה כלפי מה? כלפי מי שאפשר להביא אותו בקלות אליי, להשקות אותו" (פרוטוקול, בעמ' 249).

171. ההגנה – על בסיס חוות דעתה של הפסיכולוגית הקלינית, הגב' מורן פיטרקובסקי (ע.ה/7; 1/נ, נספח א') – ביקשה לדחות את ממצאי מומחי התביעה.

הגב' פיטרקובסקי, חוותה דעתה על בסיס בחינת חומרי הגלם ששימשו את הגב' שטרצלר וד"ר פיגרסקי, מבלי שפגשה את הנאשם. להתרשמותה, מחומרי הגלם עולה שהנאשם סבל מ"התערערות של החשיבה, ושל בוחן המציאות ושל השיפוט" ושהנאשם סבל מ"גלישות פסיכוטיות במהלך הבדיקה" (פרוטוקול, עמ' 689, ש' 28-34; עמ' 701).

הגב' פיטרקובסקי התרשמה שהנאשם אכן סובל מארגון אישיות גבולי, אולם ש"מהטסטים האלה, הדבר הבולט ביותר הוא לא הפרעת אישיות, יש כאן ארגון אישיות גבולי אבל זה לא הדבר הבולט מהטסטים, הדבר הבולט מהטסטים זה מצב מז'ורי אפקטיבי" (פרוטוקול, 708, ש' 4-7).

172. לאחר שבחנתי בקפידה את חוות דעת כלל המומחים בסוגיה זו, והאזנתי בקשב רב לעדויותיהם בבית המשפט, מצאתי כי יש להעדיף את חוות דעת ד"ר פיגרסקי, גב' גילי שטרצלר והגב' מירקין, שבדקו את הנאשם – סמוך למועד התרחשות האירועים – ונימקו את דעתם באופן מקיף ומשכנע, על פני חוות דעתה של מומחית ההגנה, גב' פיטרקובסקי. לסיכום סוגיה זו, אני מקבל את התרשמות ד"ר פיגרסקי, גב' שטרצלר, והגב' מירקין – לפיה הפרעות האישיות מהן סובל הנאשם, הן שהקשו עליו לרסן את זעמו.

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

(3) הרגלי הנאשם – צריכת אלכוהול

173. ד"ר שילד וד"ר שגיב חוו דעתן שבעת ביצוע המעשים, "היה נתון הנאשם, מרצונו החופשי, בהרעלה חריפה מתמשכת של אלכוהול ומשקאות ממריצים, יחד עם זאת זוכר היטב את פרטי האירוע בגינו נעצר" (בימ"ש/ש' 1, עמ' 18).

ד"ר שילד העידה, כי לדעתה – על בסיס התיעוד הרפואי – בזמן האירועים היה מצבו הנפשי של הנאשם מאוזן (פרוטוקול, עמ' 39), כי לנאשם דפוס של צריכת אלכוהול מגיל צעיר (פרוטוקול, עמ' 13), וכי צריכה מופרזת של אלכוהול ומשקאות הממריצים בזמן האירועים – בשילוב עם גורמי הדחק בחיי הנאשם והפרעות האישיות מהן הוא סובל – תרמו תרומה של ממש לקושי של הנאשם להתגבר על ייצרו ולהימנע מעשיית המעשים שיוחסו לו בכתב האישום. לדבריה: "אם בן אדם עושה עבירה בגלל שהוא במצב פסיכוטי נכון הוא צריך להיות בבית חולים ולקבל טיפול כי המסוכנות שלו נובעת באופן ישיר מהמצב הפסיכוטי ומטפלים במצב הפסיכוטי והמסוכנות נעלמת. אם בן אדם יש לו גם הפרעת אישיות וגם שתיית אלכוהול ושימוש בסמים וכתוצאה מזה הוא עושה עבירות פסיכיאטר לא יכול לעזור לו אין לי אפשרות לעזור לבן אדם כזה... אני אטפל בפסיכוזא אבל המסוכנות נשארת כי הוא יצא החוצה הוא ישתה אלכוהול ינהג 180 קמ"ש ויעשה תאונת שרשרת" (פרוטוקול, עמ' 38).

ההגנה, על בסיס חוות דעתו של ד"ר צודיקר, סברה שצריכת האלכוהול של הנאשם היא ביטוי נוסף למחלת הנפש ממנה סבל בזמן האירועים. כפי שהעיד ד"ר צודיקר: "הוא בעיניי השתמש באלכוהול כדי לכבות את המצוקה שלו על רקע החמרות של המחלה שלו". בהמשך עדותו, אישר ד"ר צודיקר שהשימוש באלכוהול "משבש את התמונה האבחנתית" של הנאשם (פרוטוקול, עמ' 621).

174. יוטעם שההגנה לא עתרה להחלת סייג השכרות, וממילא זה אינו מתקיים לאור הקביעה כי הנאשם הבין את מעשיו, את הפסול בהם והיה מסוגל להימנע מעשייתם (ע"פ 7164/10 אברהם ג'אן נ' מדינת ישראל (01.12.2011)).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

סיכום ביניים - תנאי סייג אי שפיות הדעת אינם מתקיימים

175. לאחר שבחנתי את התקיימות תנאי סייג אי שפיות הדעת בעניינינו, סבורני כי יש בתשתית הראייתית הרחבה, שפורטה לעיל, כדי להוביל למסקנה שהנאשם לא הצליח לעורר ספק סביר, בדבר קיומו של סייג אי-השפיות. בהקשר זה, יוטעם כי אין די בהצגת חוות דעת פסיכיאטרית, התומכת בעמדת הנאשם, בכדי לעורר ספק סביר:

"כידוע, אין די בהצגת חוות דעת פסיכיאטרית התומכת בעמדתו של הנאשם כדי לעורר ספק סביר בדבר אחריותו המשפטית למעשים. על חוות הדעת עצמה לעורר את הספק הנדרש".

(ע"פ 3617/13 יעקב טייטל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.6.16), פסקה 34).

IV. ממצאי עובדה

176. לאור כל האמור, אני קובע שהוכחו, במידת הוודאות הנדרשת בפלילים, ממצאי העובדה הבאים:

עובדות כתב האישום השנויות במחלוקת:

- א. על רקע בחירת המתלונן, ולא הנאשם, לתפקיד השופט הישראלי באוניברסיאדה גמלה בליבו של הנאשם החלטה לגרום למותו של המתלונן.
- ב. הנאשם דקר את המתלונן בצווארו, שלוש פעמים, וגרם לו שלושה חתכים, באורך של 6-7 ס"מ, כל אחד.

סייג אי השפיות

- ג. הנאשם סובל ממחלת נפש, שאובחנה בעבר כמחלה אפקטיבית דו-קוטבית.
- ד. סמוך לפני האירועים, במהלכם ולאחריהם, לא סבל הנאשם ממחלת נפש פעילה.
- ה. אין קשר סיבתי בין מחלת הנפש ממנה סובל הנאשם, לבין המעשים שביצע.

V. דיון משפטי

כללי

177. למעלה מן הצורך, למרות שהסנגור לא חלק על התקיימות רכיבי העבירות שיוחסו לנאשם – פרט ליסוד הנפשי של עבירת ניסיון הרצח – לאור חומרת העבירות, בחנתי את רכיביהן והגעתי למסקנה שבענייננו, התקיימו כל יסודות העבירות המיוחסות לנאשם, כפי שיפורט להלן.

178. לנאשם מיוחסות ארבע עבירות:

- א. ניסיון לרצח – עבירה לפי סעיף 1305(1) לחוק.
- ב. שלילת כושר התנגדות לשם ביצוע עבירה – עבירה לפי סעיף 327 לחוק.
- ג. שיבוש מהלכי משפט – עבירה לפי סעיף 244 לחוק.
- ד. היזק לבעל חיים – עבירה לפי סעיף 451 לחוק.

ניסיון לרצח – עבירה לפי ס' 1305(1) לחוק:

179. סעיף 1305(1) לחוק, קובע כי ה"מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם", דינו - מאסר עשרים שנים. כאשר "היסוד העובדתי של עבירת הניסיון לרצח מחייב, כי הפעולה שנעשתה תצא מגדר הכנה בלבד, ותהווה חוליה בשרשרת פעולות שמטרתן להביא לביצוע העבירה המושלמת, היא עבירת רצח. היסוד הנפשי של עבירת הניסיון לרצח, מורכב משני יסודות: האחד, מודעות ליסוד העובדתי; והשני, כוונה לקטול את המתלונן. יודגש כי אין די בכוונה לבצע מעשה אלימות גרידא, אלא נדרשת כוונה לקטול דווקא" (ע"פ 4471/03 מדינת ישראל נ' קריספין (04.03.2004)).

אשר ליכוונת הקטילה, על בית המשפט "להיווכח כי נתקיימה אצל הנאשם כוונה לגרום לתוצאה הקטלנית, ואין די בהוכחת כוונה למעשי אלימות בלבד" (ע"פ 295/10 פלוני נ' מדינת ישראל (02.04.2012), פסקה 62). כן, לצורך הוכחת כוונת הקטילה, יש לעמוד על התקיימות "שלושה יסודות הכרחיים: "החלטה להמית", "הכנה", ו"היעדר קנטור" (ע"פ 1747/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015)).

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

180. יסוד עובדתי - היסוד העובדתי בענייננו מתבטא בדקירת המתלון בצווארו שלוש פעמים, חניקתו ומאבקו הפיסי במתלון וניסיונו למנוע ממנו להימלט מהדירה, באופן שהוא מהווה חוליה בשרשרת פעולות שמטרתן להביא להשלמת עבירת הרצח.

181. מודעות – מודעות הנאשם ליסוד העובדתי נדונה בהרחבה לעיל, תחת הכותרת "האם התקיימה גריעה ממשית ביכולת הנאשם להבין את מעשיו?".

כוונת קטילה

182. ההכנה – יסוד ההכנה נלמד מהתכנון הקפדני שערך הנאשם: הצטיידותו במסור, בחבל, בשקיות אשפה ובסרט הדבקה, המתת החתול, אימוץ גורת הכלבים והמתתה, מפריסת שקיות האשפה על רצפת הדירה במקום שבו תכנן להמית את המתלון ולבתר את גופתו, ביחד עם השקיית המתלון בכמויות אלוהול, בו המיס כדורי שינה והרגעה, במטרה להקל על המתת המתלון.

183. אין מחלוקת שבענייננו לא התקיים קנטור.

החלטה להמית

184. הסניגור טען בסיכומיו שלאור קרבתו של הנאשם לסייג האחריות הפלילית, הרי שהוא אינו מסוגל לגבש את היסוד הנפשי הנדרש בעבירת ניסיון הרצח, כוונה מיוחדת, ולפיכך לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו. לפיכך, לשיטת הסניגור, יש לזכות את הנאשם מעבירת ניסיון הרצח, ולהרשיעו תחתיה בעבירה תוצאתית – פציעה בנסיבות מחמירות.

185. אין בידי לקבל טענה זו של הסניגור. בראש וראשונה, לאור דחיית גירסת הנאשם – לפיה חווה, כביכול, מחשבות שווא בגינן סבר שהוא מקבל מסרים, בלתי ספציפיים, המורים לו להמית אדם במסגרת מבחן קבלה תלת שלבי לסוכנות ביון עלומה – אותה מצאתי בלתי מהימנה בעליל. בחינת התנהגות הנאשם, סמוך, לפני ולאחר הרצח – ובמיוחד הפגישה האחרונה עם ד"ר קודש, ביום 6.6.16, כפי שפורט בהרחבה לעיל – מרחיקים מעבר לכל ספק סביר, את האפשרות שהנאשם היה פסיכוטי במהלך המעשים. על אף היות הנאשם חולה נפש – בניגוד לטענת הסניגור – לא התרשמתי אפילו שהנאשם היה "קרוב" לסייג אי השפיות. לאחר בחינה יסודית, מעמיקה ושיטתית של חומר הראיות, התרשמתי היא שהנאשם נמצא בשליטה מלאה במעשיו, ופעל באופן רצוני ומתוך בחירה מכוונת, במטרה לקפד את חיי המתלון.

לא זו אף זו. אילו התקבלה הטענה – לפיה, כביכול, בשל מחלת הנפש שלו, הנאשם אינו מסוגל לגבש את היסוד הנפשי הנדרש של כוונה מיוחדת – המשמעות המעשית של קבלת טענה זו, היא שמחלת נפש מהווה חסינות מפני הרשעה בעבירות בהן נדרש יסוד נפשי של "כוונה מיוחדת". מובן שמדובר בתוצאה בלתי מתקבלת על הדעת, שאינה מתיישבת, בשום פנים ואופן, עם מדיניות שיפוטית ראויה, שתכליתה הטלת אחריות על כל אדם שפגע בנורמה חברתית מוגנת, מתוך בחירה על בסיס הבנה, גם אם הוא חולה נפש. יפים לעניין זה דברי כבוד השופט י. עמית:

"המערער טען כי גם אם לא היה במצב פסיכוטי פעיל אלא במצב של מחלה רדיזואלית, הרי שבעצם היותו חולה במחלת הסכיזופרניה על מאפייניה יש לשלול את יסוד ההחלטה להמית. אך אילו קיבלנו טענה זו, משמעות הדבר היא שחולי סכיזופרניה אינם יכולים להיות מורשעים ברצח. מסקנה מרחיקת לכת זו אינה מקובלת במישור המשפטי. ודוק: לא יכולה להיות מחלוקת כי לחולה סכיזופרניה מאפיינים מיוחדים הנובעים ממחלתו, אך אין חפיפה בין השיח המשפטי לשיח הרפואי-פסיכיאטרי. המחוקק והפסיקה קבעו מבחנים מוגדרים ומצומצמים להתחשבות במחלת נפש. מבחנים אלה משקפים מדיניות משפטית מצמצמת שאינה עולה בהכרח בקנה אחד עם ספקטרום המצבים המוכרים בתחום הפסיכיאטריה. לא בכדי ההכרעה בשאלות של שפיות הדעת מסורה לבית המשפט ולא למומחים בתחום הרפואה" (עניין בחטרה, פסקה 32).

לאור האמור, אני קובע שכוונת הקטילה של הנאשם הוכחה מעבר לכל ספק סביר, בין היתר, על בסיס הראיות הבאות: הודאות הנאשם – לפיהן תכנן להמית את המתלונן – בהודעותיו השנייה והשלישית במשטרה, בשחזור העבירות ובעימות עם המתלונן, בפני מומחי התביעה וההגנה, ובעדותו בבית המשפט; הודעות המתלונן במשטרה; הראיות האובייקטיביות בעניין הפצעים שגרם הנאשם למתלונן בצווארו – הכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

186. לאור כל האמור לעיל, אני קובע שבעניינו של הנאשם, הוכחו, מעבר לכל ספק סביר, כל יסודות העבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק.

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

187. לאור העובדה שההגנה לא חלקה על איזו מהעבירות הנלוות, המיוחסות לנאשם בכתב האישום, לכאורה, פטור בית המשפט מהצורך לבחון התקיימותן. עם זאת, למעלה מן הצורך ולמען הסר ספק, בחנתי אף התקיימות העבירות הנלוות, כפי שיפורט להלן.

שלילת כושר התנגדות לשם ביצוע עבירה – עבירה לפי סעיף 327 לחוק

ממצאי עובדה

188. אין חולק שהנאשם הגיש למתלונן מספר רב של כוסות ובהן אלכוהול, בכל כ-15 דקות, והמתלונן שתה את האלכוהול. בנוסף, המיס הנאשם 29 כדורי "קלונקס" וכדור "נוקטורנו" אחד וערבב חלק מהן בתוך כוסות המשקה שהגיש למתלונן. הנאשם עשה זאת על מנת לפגוע בפיכחונן של באופן שיש בו סכנה לבריאות המתלונן, כדי לשלול את כושר התנגדותו ולהקל על ביצוע תוכניתו להמית את המתלונן (ראו סעיפים 8-11 לכתב האישום, שאינם שנויים במחלוקת).

הגדרת העבירה

189. עבירת שלילת כושר ההתנגדות לשם ביצוע עבירה, המוגדרת בסעיף 327 לחוק, קובעת כדלקמן:

"השולל מאדם או מנסה לשלול ממנו את כושר התנגדותו, באמצעים שיש בהם סכנה לחיי אדם או לבריאותו, או שיש בהם כדי לפגוע בפכחוננו, בכוונה לבצע פשע או עוון או להקל על ביצועם או להקל על בריחתו של עבריין לאחר ביצועם או לאחר נסיון לבצעם, דינו – מאסר עשרים שנים".

מסקנה

190. על יסוד האמור לעיל, אני קובע שהוכחו כדבעי כל רכיבי העבירה של שלילת כושר ההתנגדות לשם ביצוע עבירה, לפי סעיף 327 לחוק, המיוחסת לנאשם.

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגור(עציר)

שיבוש מהלכי משפט – עבירה לפי ס' 244 לחוק העונשין:

ממצאי עובדה

191. הוכח, במידת הוודאות הנדרשת, שלאחר הימלטות המתלונן מהדירה, העלים הנאשם ראיות בכך שנטל את ארנקו של המתלונן, מכשיר הטלפון הנייד שלו ומפתחות רכבו ועזב את הדירה. הנאשם השליך את מכשיר הטלפון הנייד של המתלונן ומפתחות רכבו לים ואת ארנקו השליך לביוב.

192. לא הוכח במידת הוודאות הנדרשת, שהנאשם ניגב באמצעות מגב בדירה את כתמי דמו של המתלונן.

הגדרת העבירה

193. עבירת שיבוש מהלכי משפט מוגדרת בסעיף 244 לחוק, כדלקמן: "העושה **דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים**".

מן הכלל אל הפרט

194. לית מאן דפליג כי חפציו של המתלונן – ארנקו, מכשיר הטלפון הנייד שלו ומפתחות רכבו – הם בגדר ראיות, וכי השלכתם לים (מכשיר הטלפון והמפתחות) ולביוב (הארנק) מהווה הכשלת הליך שיפוטי.

195. באשר ליסוד הנפשי הנדרש, כוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי, הנאשם הודה כי עשה מעשים אלה כדי "**להיפטר מראיות**" (הודעתו השלישית של הנאשם, ת/32ב', עמ' 24 ש' 5). לא זו אף זו. מודעות הנאשם לכך שמעשיו מהווים שיבוש מהלכי משפט, נידונה בהרחבה לעיל (ראו בעמ' 72-74 לעיל).

מסקנה

196. על יסוד ממצאי העובדה, כמפורט לעיל, אני קובע שהוכחו כנדרש כל יסודות עבירת שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק, המיוחסת לנאשם.

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

היזק לבעל חיים – עבירה לפי ס' 451 לחוק העונשין

ממצאי עובדה

197. הוכח ברמת הוודאות הנדרשת, כי במסגרת התכנית להמית את המתלונן וכחלק מההכנות, גמלה בליבו של הנאשם החלטה להרוג בעלי חיים, קודם להריגת אדם, לצורך "אימון". לשם כך, הרג הנאשם חתול וכלבה, במזיד ושלא כדין, כפי שיפורט להלן:

א. ביום 8.6.16, הרג הנאשם את החתול במקלחת הדירה, באופן שדקר אותו באמצעות סכין מטבח ולאחר מכן הניחו בשקית אשפה והשליכו לפח ציבורי.

ב. ביום 9.6.16, לאחר שמצא ברשת האינטרנט אדם המתגורר באזור שדרות שמעוניין למסור כלבה לאימוץ, נסע הנאשם לשדרות, קנה מהאדם גורת כלבים וחזר עמה לתל-אביב.

ג. הנאשם הגיע עם הכלבה לדירה, שם קשר אותה באמצעות סרט הדבקה והרג אותה באופן שדקר אותה באמצעות סכין יפנית. לאחר מכן הניחה בתוך שקית אשפה והשליכה בסמוך לנחל הירקון, באזור רידינג.

הגדרת העבירה ורכיביה

198. עבירת היזק לבעל חיים מוגדרת בסעיף 451 לחוק, כדלקמן: "ההורג חיה הניתנת להיגנב או חובל בה, פוצעה או מפעיל עליה רעל, במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים".

199. באשר ליסוד העובדתי: "אין המדובר אפוא על כל בעל חיים, אלא אך ורק באותו בעל חיים ('חיה' בלשון הסעיף) שהוא 'בעל ערך' ועשוי לשמש 'נושא לבעלות' של אדם" (י' קדמי, "על הדין בפלילים", תשס"ו-2005, חלק שני, בעמ' 1004).

דומה כי אין חולק שכלב וחתול הם בעלי חיים, בעלי ערך ומשמשים בפועל נושא לבעלות של אדם. בענייננו, הוכח שהן החתול והן הכלב היו נושא לבעלות אדם.

200. באשר ליסוד הנפשי: "משמעותה של הדרישה 'במזיד' היא 'מודעות' לרכיבי היסוד העובדתי, ואילו אם מדובר בעבירה תוצאתית, – המשמעות היא: במודעות וגם 'בפזיזות' כלפיי אפשרות התממשותה של התוצאה" (י' קדמי, "על הדין בפלילים", תשס"ו-2005, חלק שני, בעמ' 1004).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51888-06-16 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

הוכח שהנאשם ידע שהחתול שייך לבעל הדירה ושגורת הכלבים הייתה שייכת לבעלים קודמים. כן הוכח שהנאשם פעל באופן רצוני ומכוון להמתת החתול וגורת הכלבים. לפיכך, נתקיים אף היסוד הנפשי הנדרש לעבירה זו.

מסקנה

201. לאור כל האמור לעיל, אני קובע שבעניינו של הנאשם, הוכחו במידת הוודאות הנדרשת, כל יסודות עבירת היזק לבעלי חיים, המיוחסות לו בכתב האישום.

VI. סיכום

202. לאור כל האמור, אציע לחבריי לזכות את הנאשם מעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות – עבירה לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק, ולהרשיעו, על יסוד ממצאי העובדה המפורטים לעיל, בעבירות הבאות:

- א. ניסיון לרצח – עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק.
- ב. שלילת כושר התנגדות לשם ביצוע עבירה – עבירה לפי סעיף 327 לחוק.
- ג. שיבוש מהלכי משפט – עבירה לפי סעיף 244 לחוק.
- ד. היזק לבעל חיים – עבירה לפי סעיף 451 לחוק.

ירון לוי, שופט

כבוד השופטת שרה דותן – אב"ד

אני מסכימה.

שרה דותן, שופטת
אב"ד

תפ"ח 16-06-51888 מדינת ישראל נ' נגר(עציר)

כבוד השופט מרדכי לוי

אני מסכים.

מרדכי לוי, שופט

VII. סוף דבר

הנאשם מזוכה בזאת מעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות – עבירה לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק, ומורשע, על יסוד ממצאי העובדה שפורטו לעיל, בעבירות הבאות:

- א. ניסיון לרצח – עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק.
- ב. שלילת כושר התנגדות לשם ביצוע עבירה – עבירה לפי סעיף 327 לחוק.
- ג. שיבוש מהלכי משפט – עבירה לפי סעיף 244 לחוק.
- ד. היזק לבעל חיים – עבירה לפי סעיף 451 לחוק.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשע"ח, 31 ינואר 2018, במעמד הצדדים.

ירון לוי, שופט

מרדכי לוי, שופט

שרה דותן, שופטת
אב"ד